

Kanslienheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2025-11-12

Tid: 2025-11-19
Kl. 17:00 Utbildning i ny cybersäkerhetslag (stängt sammanträde)
Kl. 18:00 Gruppmöten (mötet ajourneras)
Kl. 18:15 Informationsärenden (stängt sammanträde)
Beslutsärenden (öppet sammanträde)

Plats: Skärborgarnas hus

Kallelse till Kommunstyrelsen

Ärende	Dnr
1. Utbildning i ny cybersäkerhetslag	
Informationsärenden	
2. Upphandling och inköp (Information från Pontus Lovehav, upphandlingsansvarig)	
3. Ny plan- och bygglag (Information från Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef)	
4. Återkoppling från kommunstyrelsens övning om höjd beredskap (Information från kommunikationschef Richard Kihlgren)	
Beslutsärenden till kommunstyrelsen	
5. Revidering av budget 2026 för kommunstyrelsen	KS/2025:140
6. Återrapportering av uppdrag att utreda ökad samordning mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik	KS/2025:128
7. Svar på remiss - Reviderat Trafikförsörjningsprogram	KS/2025:137
8. Svar på remiss - Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037	KS/2025:130
9. Markbyte Källvreten	KS/2025:113
Beslutsärenden till kommunfullmäktige	
10. Revidering av budget 2026 för Trosa kommun	KS/2025:141
11. Borgensram och borgensavgift för kommunkoncernen 2026	KS/2025:131
12. Resultat medarbetarenkät 2025 - Hållbar Medarbetar Engagemang (HME)	KS/2025:126

13.	Revidering av Personalpolicy för Trosa kommun	KS/2025:136
14.	Nytt aktieägaravtal Energikontoret i Mälardalen	KS/2025:129
15.	Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	KS/2025:58
16.	Redovisning av obesvarade motioner	KS/2025:31
Övrigt		
17.	Rapportering av meddelanden till kommunstyrelsen	KS/2025:2

Daniel Portnoff (M)
Ordförande

Helena Edenberg
Sekreterare

5

Ekonomikontoret
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
Bjorn.Alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2025-11-11
Diarienummer
KS/2025:140

Reviderad budget 2026 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till budget för 2026 med planer 2027-2028 för kommunstyrelsen.
2. Kommunchefen har rätt att, tillsammans med enhetscheferna inom kom-munkontoret, förändra budgetfördelningen mellan kommunkontorets ansvar.
3. Kommunstyrelsen fastställer förslag på attesträtter enligt bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Reviderat budgetförslag för kommunstyrelsen för 2026 som omfattar samtliga delar, dvs politisk ledning, kommunkontor och kommungemensamma poster.

Ärendet

Kommunkontoret har tagit fram ett budgetförslag enligt beslutade planeringsförutsättningar för kommunstyrelsen. Målen för kommunstyrelsen är samma som tidigare under mandatperioden.

Hållbarhetsutskottet ingår som en integrerad del av kommunstyrelsens förvaltning där budgeten utgörs av del under kommunkontoret (ekologienheten) samt del under politisk ledning (del av utskott och råd).

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Bilagor

- Kommunstyrelsens budget
- Mål kommunstyrelsen
- Mål hållbarhetsutskottet
- Attesträtter för:
Förtroendevalda
Kommunstyrelsens förvaltning
Balanskonton

Kommunstyrelsen

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

löner på 3,0 % och priser på 2,0 %, totalt 2,5 mkr. Vårbudgeten beräknades på löneuppräknings om 2,5 %.

Politisk ledning

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	16 191	18 117	17 980
Uppräkning	442	363	360
Ramförändring	1484	-500	0
Budget, netto	18 117	17 980	18 339
Central buffert	11 100	11 600	12 200
Inkl. central buffert	29 217	29 580	30 539

2025 års ettårssatsning på 3,4 mkr har minskat budgeten 2026 med samma belopp. Nya ettårssatsningar för 2026 uppgår till 2,4 mkr. Ettårssatsningarna är brottsförebyggande åtgärder 0,5 mkr, minska sjukskrivningar 0,8 mkr, verksamhetsnära forskningsprojekt 0,2 mkr, åtgärder medborgarundersökning 0,4 mkr och ledningsgruppsprioriteringar 0,5 mkr.

I budget 2026 har kommunstyrelsen tilldelats ramökningar för informationssäkerhet 0,6 mkr och brottsförebyggande åtgärder 1,0 mkr. Central buffert har ökats med 0,4 mkr. Förändring av ram avser även kompensation för ökad kaptjänst för IT-investeringar och rationaliseringar.

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent. För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar av kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk. Ökat fokus måste ägnas informationssäkerhetsfrågor.

Kontaktcenter fortsätter att utveckla det gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelnämnden. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av kontaktcenter.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnäringsföretagarna. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2026

Kommunkontor

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	80 130	82 049	82 959
Uppräkning	2 027	1 702	1 721
Ramförändring	-108	-792	0
Budget, netto	82 049	82 959	84 680

Finans och kommungemensamt

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Skattenetto	-1 107 144	-1 158 851	-1 210 312
Finansnetto	28 500	34 500	41 500
Kommungem.	-30 019	-5 031	-6 802
Budget, netto	-1 108 663	-1 129 382	-1 175 614

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet, brottsförebyggande rådet, hållbarhetsutskott)
- Totalförsvar och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, kontaktcenter, kommunikation, ekologi)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräknings av

är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska vara fortsatt bra trots ekonomiskt utmanande tider. Dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under senaste åren har flera digitaliseringsprojekt med systembyten genomförts (operativ- och säkerhetssystem, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2026 kommer fokus fortsatt ligga på utveckling i beslutsstödsfunktioner och förberedelser inför byte av lönesystem.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsen är med och driver rationaliseringarna som avser en översyn av de administrativa processerna som ska ge 1,0 mkr 2026.

Kommunens engagemang i bredband som samhällsviktig infrastruktur fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om koncernsamordning.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställda som för kommunen.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trygghet är en central fråga för medborgarna. Kommunens brottsförebyggande arbete ska fortsätta och utvecklas i nära samarbete med föreningsliv, företagare och rättsvårdande myndigheter.

Kommunstyrelsens brottsförebyggande råd

(BRÅ) leder arbetet i nära samarbete med polisen.

En ny medborgarundersökning genomförs under hösten.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

VERKSAMHETEN 2027-2028

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna är stora i nuläget på grund av ökande behov samtidigt som kommunsektorns skatteintäkter ökar svagt i lågkonjunkturen och de generella statsbidragen minskar i reala termer. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för den långsiktiga finansieringen av kommunsektorn.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

Trosa kommun ska fortsätta det strategiska arbetet med att vara en bra arbetsgivare med stabil organisation, närvarande ledare och engagerade medarbetare. Grunden för detta arbete är som alltid i Trosa kommun vårt grundläggande styrdokument Fastlagd kurs.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet. Under 2027 kommer Trosa kommun återigen att genom SCB:s försorg genomföra en medborgarundersökning

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden, t ex miljöområdet och kommunal teknik. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya

stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2027-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige har genom beslut på nationell nivå nu bestämt att ett totalförsvar ska återuppbyggas. Den doktrin som kommer att tillämpas innebär att alla samhällets resurser ska kunna ianspråkta i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Vår bedömning är att kommunerna kommer vara grunden i ett återuppbyggt Civilförsvar. Trosa kommun har sedan nio år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvar kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarsplaneringen ingår i ordinarie samhälls- och verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsens investeringsanslag uppgår till 8,7 mkr för 2026 och 8,7 mkr för 2027 och 2028.

IT-investeringarna är merparten av investeringarna; 3,0 mkr till gemensam IT-infrastruktur, 2,0 mkr till administrativa IT-investeringar, 0,5 mkr för trygghetsåtgärder kameror och 3,0 mkr till reinvesteringar skola. Därutöver finns ett anslag för utbyte av inventarier på 0,2 mkr. Kommunstyrelsen förfogar också över kommunens investeringsreserv på 10,0 mkr per år.

För 2026-2028 ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 mkr per år fortsätta.

NÄMNDENS MÅL

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen. Målen fastställs i anslutning till budgetsammanträdet och återfinns i separat dokument.

Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

1. medborgarnas livsförutsättningar är goda

- Låg/liten arbetslöshet i kommunen (18-64 år)
- Du kan vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning).

Den första frågan redovisas i Kolada under rubriken Näringsliv och den andra mäts i SCB:s medborgarundersökning. Det senaste året som redovisas i Kolada ska användas för måluppfyllelse.

För att målet ska uppfyllas ska Trosa tillhöra de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mål lägre nöjdhet än de 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat ska redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.

Kolada N03920 och N00656

2. medborgarna inte känner oro för att drabbas/utsättas av brott

- Oro för att drabbas av inbrott i hemmet
- Oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande
- Oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld

För att uppfylla målet ska Trosa tillhöra de 25 % med minst oroad invånare på samtliga tre frågor. Visar en till två frågor lägre nöjdhet än de översta 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Visar tre frågor sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.

Kolada N00612, N00613, N00614

3. företagare som haft minst ett ärende hos kommunen är nöjda

Trosa ska tillhöra de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen för att målet ska uppnås och visa grönt. Plats 21-40 visar gult och sämre än det rött.

Målet mäts i SKR:s Insikten

Kolada U07451

4. medborgarna har ett högt förtroende för politiker och anställda

- Trosas politiker arbetar för kommunens bästa
- Trosas anställda arbetar för kommunens bästa

För att målet ska uppfyllas ska Trosa tillhöra de 25% mest nöjda invånarna på båda frågorna i SCB:s medborgarundersökning. Visar ett mål lägre nöjdhet än de 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat ska redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.

Kolada N00657 och N00660

5. medborgarna är nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande

- Det fungerar att få svar på frågor om verksamheten
- Det finns möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna

Båda frågorna i SCB:s medborgarundersökning ska tillhöra de 25 % bästa i landet för att uppfyllas och visa grönt.

Visar en fråga gult ska måluppfyllelsen redovisas som gul. Sämre resultat ska redovisas rött.

Kolada N00647 och N00649

6. Kommunkontoret har engagerade medarbetare.

Mäts genom SKR:s HME.

Kommunkontoret ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas.

11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.

Personalenheten kontrollerar i Kolada per 31 januari, på totalnivå, vilket index som krävs för att tillhöra de 10 % bästa kommunerna samt de 11-20% bästa kommunerna.

Kolada kommunen totalt U00207

7. Kommunkoncernens resultat ska motsvara 2 procent av skattenettot

Målet redovisas grönt om resultatet är 2 procent och högre

Resultat på 1-2 procent av skattenettot redovisas gult

Resultat under 1 procent av skattenettot redovisas rött.

Kolada: N03112

HÅLLBARHETSUTSKOTTETS MÅL

	Mål	Målpresisering	Mätmetod
1.	Medborgarna är nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50% bästa kommunerna redovisas målluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2.	Medborgarna är nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egna miljö- och klimatpåverkan	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50% bästa kommunerna redovisas målluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3.	Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika	Målet uppfylls om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 4 av de valda nyckeltalen inom Agenda 2030 som bedöms som särskilt relevanta för hållbarhetsutskottet. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25 % bästa i 2-3 av målen. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Agenda 2030. Följande nyckeltal mäts: - Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (%) - Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%) - Sjöar med god ekologisk status (%) - Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.) - Utsläpp till luft av växthusgaser totalt (ton CO2-ekv/inv.) - Skyddad natur totalt (%)

Attestanter och ersättare förtroendevalda 2026

För ansvar 10000-10060:

Konto 5000-5999 Arvoden mm Attest av förtroendevald
Konto 6000-8998 Övriga kostnader Attest av tjänsteperson

Beslutsattest						Granskningsattest		
Ansvar	Ansvarsområde	Konto	Aktivitet	Namn aktivitet	Attestant funktion	Ersättare funktion	Attestant funktion	Ersättare funktion
10000	Revision	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Revisions ordf Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10010	Överförmyndare	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Överförmyndare Kanslichef	Ersättare överförmyndare Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10020	Valnämnd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Valnämndens ordf Kanslichef	v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10030	Kommunfullmäktige	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	KF:s ordf Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10040	Kommunstyrelsen	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Kommunst ordf Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1103	SBN	Ordf SBN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1104	MN	Ordf MN Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1105	BOU	Ordf HUM Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1106	IFO	Ordf IFO-utskott Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1107	VON	Ordf VON Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1108	KFN	Ordf KFN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1109	TSN	Ordf TSN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1160	Planutskott	Ordförande planutskott Kanslichef	Kommunst ordf Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1161	Hållbarhetsutskott	Ordf hållbarhetsutskott Kanslichef	Vice ordf hållbarhetsutskott Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1170	Äldre- och omsorgsråd	Ordf Kanslichef	Vice ordf. Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1171	Trafikråd	Ordf Kanslichef	Ledamot Redovisningsansvarig	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1172	Brottsförebyggande rådet	Ordf Socialchef	Kommunst ordf Kanslichef	Kanslichef Nämndadministratör	Nämndsekreterare Kommunvägledare
10070	Central buffert		-	-	Beslut KS			
10071	Växelnämnd		-	-	IT-chef	Ekonomichef	IT-tekniker	IT-tekniker

Attestanter och ersättare kommungemensamma poster och KS förvaltning 2026

Kommunchef har generell attesträtt för samtliga ansvar inom KS förvaltning.

12020-12110

Aktivitet 1000, utlägg kostnad chef, attesteras av överordnad chef

Beslutsattest				Granskningsattest	
Ansvar	Ansvarsområde	Attestant funktion	Ersättare funktion	Attestant funktion	Ersättare funktion
11011	Pensioner	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11012	PO	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11013	Skatter och statsbidrag	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11014	Räntenetto	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11015	Finans, övrigt	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11051	Kommungemensamt, övrigt	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
12000	Nämndens buffert KS	Beslut KS			
12010	Kommunledning	Kommunchef	Personalchef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12010	Aktivitet 1000, utlägg kostn chef	Personalchef	Ekonomichef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12020	Ekonomi	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
12030	Personal	Personalchef	HR partner	HR-administratör	HR partner
12031	Fackliga kostnader	Personalchef	HR partner	HR-administratör	HR partner
12032	Personalgemensamt	Personalchef	HR partner	HR-administratör	HR partner
12033	Rättning lön	Personalchef	HR partner	HR-administratör	HR partner
12040	Kansli	Kanslichef	Ekonomichef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12041	Finskt förvaltningsområde	Kanslichef	Ekonomichef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12050	IT	IT-chef	Näringslivschef	IT-tekniker	IT-tekniker
12060	Kontaktcenter	Kanslichef	Ekonomichef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12070	Kommunikation	Kommunikationschef	Näringslivschef	Kommunikatör	Kommunikatör

12071	Totalförsvär	Kommunikationschef	Enhetschef Ekologienheten	Kommunikatör	Kommunikatör
12072	Krisberedskap	Kommunikationschef	Enhetschef Ekologienheten	Kommunikatör	Kommunikatör
12080	Näringsliv	Näringslivschef	Kommunikationschef	Nämndadministratör	Kommunvägledare
12090	Kollektivtrafik	Ekonomichef	Samhällsbyggnadschef	Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare	Redovisningsekonom
12100	Ekologi	Enhetschef Ekologienheten	Kommunchef	Energi- och klimatrådgivare	Energi- och klimatrådgivare
12110	Turism	Turistchef	Kommunchef	Turistkommunikatör	Nämndadministratör

Trosa kommun**ATTESTLISTA 2026 Balanskonton**

Ekonomichef och redovisningsansvarig har generell attesträtt för samtliga balanskonton.

TILLGÅNGAR

Konto	Kontonamn	Beslutsattestant- funktion	Ersättare- funktion
	<u>10 Immateriella anläggningstillgångar</u>		
1000-1099		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>		
1100-1199		Ekonom	Redovisningsansvarig
	<u>12 Maskiner och inventarier</u>		
1200-1299		Ekonom	Redovisningsansvarig
	<u>13 Finansiella anläggningstillgångar</u>		
1300-1399		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter</u>		
1400-1499		Redovisningsansvarig	Controller
	<u>15 Kundfordringar</u>		
1500-1599		Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	<u>16 Div kortfristiga fordringar</u>		
1610	Personalfordringar netto/ brutto	HR-administratör	Personalchef
1611	Återbetalning löner	HR-administratör	Personalchef
1612	Förskott personal	HR-administratör	Personalchef
1613	Förutbet. Semester	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
1617	Fel G Bas	HR-administratör	Personalchef
1618	Obs konto lön	HR-administratör	Personalchef
1619	Genomgångskonto konvert lön	HR-administratör	Personalchef
1630	Fordringar hos leverantörer	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1635	Avräkning socialinbetalningar	Soc assistent	Ekonomiassistent
1637	Avräkning reskontra Future	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1638	Återbetalning Future	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1639	Kvittn Future, ska bli 0	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1640	Kortfristig del långfristig fo	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
1650	Fordringar hos staten	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1651	Avräkning för skatter och avg	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1652	Uppl generella statsbidrag	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1653	Uppl riktade stb o kostn.ersättn.	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1654	Avräkning prel.skatt	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
1655	Särskild momsersättning 5%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1656	Särskild momsersättning 6%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1657	Särskild momsersättning 18%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1658	Särskild moms boende 18%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1660	Andra kortfristiga fordringar	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1661	Kortfr fordringar koncernftg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
1667	Försäljningsbelopp anläggning	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom

Konto	Kontonamn	Beslutsattestant- funktion	Ersättare- funktion
	1669 Vidarefakturerering	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1671 Ing moms, affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1677 Ing moms, ej affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1678 Ing moms på förvärv fr utland	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1681 Redov.konto affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1685 Redov.konto återsök moms	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1687 Redov.konto ej affärsdriven vs	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>17 Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter</u>		
	1710 Förutbetalda kostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1718 Periodiseringskonto LRP	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1719 Periodiseringskonto IFP	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	1740 Förutbetalda räntekostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1750 Upplupna intäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1760 Upplupna ränteintäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1781 Fordr SKV Fastighetsavgift	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1782 Upplupna generella statsbidrag	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1783 Uppl riktade stb o kost.ersättn	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1784 Uppl intäkt, kommunal fast.avg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1790 Övriga interimsfordringar	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
	1796 Balanserat result. Gem växeln	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>18 Kortfristiga placeringar</u>		
1800-1899		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>19 Kassa och bank</u>		
	1911 Redovisning ÅV-butik	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1912 Redovisning ÅVC Korslöt	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1913 Redovisning köken o kiosk	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1915 Redovisning bibliotek	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1916 Redovisning fritidsgårdarna	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1920 Nordea kommunen	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1924 Nordea VA o renh	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	1926 Nordea Socialkontor	Soc assistent	Ekonomiassistent
	1929 Nordea Räntekonto	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1950 Agentakonto	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1951 Fasträntekonto Nordea	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1960 Bank, koncernkonto	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
SKULDER			
Konto	Kontonamn	Beslutsattestant- funktion	Ersättare- funktion
	<u>20 Eget kapital</u>		
2010-2099		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>22 Avsättningar</u>		
	2210 Avs pensioner o likn förplikte	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2211 Avs pension förtroendevald	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom

Konto	Kontonamn	Beslutsattestant- funktion	Ersättare- funktion
	2220 Avs garanti-, visstidspensione	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2230 Avs pensioner intj före 98	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2231 Övr. avs. för pension	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2250 Avsättning löneskatt	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2251 Avs löneskatt visstidsförordn	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2260 Löneskatt intj före 98	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2280 Andra avsättningar	Controller	Redovisningsansvarig
	2281 Avsättning återställ. deponi	Controller	Redovisningsansvarig
	2282 Avsättning statl infrastr.åtg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>23 Långfristiga skulder</u>		
	2320 Checkkredit	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	2344 Lån Kommuninvest	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	2370 Långfristig leasingskuld	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2371 Amortering på leasingskuld	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2380 Ej aktiverade ersättningar	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
	2381 Skuld för gatuk.ersättn	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
	2382 Ack uppl av gatuk.ers	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
	2383 Skuld anlägg/anslutsnavg	Controller	Redovisningsansvarig
	2384 Ack upplös anlägg/anslutsnavg	Controller	Redovisningsansvarig
	2388 Skuld för offentlig investeringsbidrag	Controller	Redovisningsansvarig
	2389 Ack upplösn investeringsbidrag	Controller	Redovisningsansvarig
	2390 Övr.långfristiga skulder	Redovisningsansvarig	Controller
	2391 Förutbetalda gatukostnadsers.	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut, kunder</u>		
	2402 Avräkning Sunt Liv aktiviteter	HR-administratör	Personalchef
	2408 Avräkning socialutbetalningar	Soc assistent	Ekonomiassistent
	2421 Kortfr del av långfristig skuld	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2440 Kortfr. del leasingskuld	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2460 Kortfr. skuld t koncernftg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2470 Löner	HR-administratör	Personalchef
	2490 Övriga kortfristiga skulder	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	<u>25 Leverantörsskulder</u>		
2500-2599		Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>26 Moms och särskilda punktskatter</u>		
2600-2699		Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>27 Personalens skatter, avgifter och löneavdrag</u>		
2700-2799		HR-administratör	Personalchef
	<u>28 Övriga kortfristiga skulder</u>		
	2810 Skulder till staten	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2890 Övriga kortfristiga skulder	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</u>		
	2910 Upplupna löner	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
	2911 Okompenserad övertid	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig

Konto	Kontonamn	Beslutsattestant- funktion	Ersättare- funktion
2920	Upplupna semesterlöner	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
2931	Upplupna AMF-avgifter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2933	Uppl löneskatt individuell del	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2935	Uppl särs lönesk försäkr.avg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2940	Upplupna räntekostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2950	Förutbetalda hyresintäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2960	Uppl pensionskostn individuell	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2961	Uppl pensionskostn förtroendevald	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2980	Förutbetalda skatteintäkter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2981	Förutbetalda skatteintäkter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2982	Förutbet generella statsbidrag	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2983	Förutbet riktade stb o koster	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2990	Övriga förutbetalda intäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2991	Övriga upplupna kostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2992	Övriga upplupna kostnader LRP	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2996	Balanserat result. gem växel nämnd	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2997	Per.kto plus/minus	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2998	Periodiseringskonto Raindance	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2999	Periodiseringskonto IFP	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent

6

Samhällsbyggnadskontoret
Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2025-10-24
Diarienummer
KS/2025:128

Återrapportering av uppdrag om att utreda ökad samordning skolskjuts och allmän kollektivtrafik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av uppdraget att utreda ökad samordning skolskjuts och allmän kollektivtrafik. Uppdraget är därmed utfört.

Sammanfattning av ärendet

Inför ny upphandling av skolskjutstrafik gav kommunstyrelsen i september 2024 uppdrag till kommunchefen att utreda ökad samordning mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik (KS/2024:100). Arbetet har genomförts i samverkan mellan Samhällsbyggnadskontoret och Skolkontoret, med externt stöd från Sörmlandstrafiken och Nobina. Två huvudsakliga fokusområden har studerats: potentialen i att nyttja kollektivtrafiken för skolresor i högre utsträckning samt förutsättningarna för att kunna nyttja skolskjutsen mer flexibelt. Resultaten återrapporterades muntligen till kommunstyrelsen 2025-06-04 och har nu sammanställts skriftligen i ett PM.

Mats Gustafsson
Produktionschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och
kollektivtrafiksamordnare

Beslutsunderlag

PM Ökad samordning skolskjuts och allmän kollektivtrafik

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadskontoret
Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

PM
Datum
2025-10-24

Ökad samordning skolskjuts och allmän kollektivtrafik

Sammanfattning

Inför ny upphandling av skolskjuts trafik har samordningsvinster mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik utretts. Arbetet har genomförts i samverkan mellan Samhällsbyggnadskontoret och Skolkontoret, med externt stöd från Sörmlandstrafiken och Nobina. Två huvudsakliga fokusområden har studerats: potentialen i att nyttja kollektivtrafiken för skolresor i högre utsträckning samt förutsättningarna för att kunna nyttja skolskjutsen mer flexibelt.

Två stråk med parallell trafik har analyserats, varav ett bedöms ha potential för övergång från upphandlad skolbuss till linjelagd kollektivtrafik. Flexiblare skolskjuts som öppnar upp för fler resenärer är på sikt möjligt men kräver förändringar i styrdokument, avtal och digital infrastruktur.

Innehåll

Ökad samordning skolskjuts och allmän kollektivtrafik	1
Sammanfattning.....	1
Bakgrund.....	3
Aktuella styrdokument och avtal	3
Metod	4
Resultat.....	4
Potential för överflyttning till allmän kollektivtrafik.....	4
Förutsättningar för ökad flexibilitet	7

Bakgrund

Läsåret 2024-2025 har 305 elever i årskurs F-9 beviljats någon typ av skolskjuts. Av dessa har 49 elever beviljats skolkort för resa med den allmänna kollektivtrafiken, resten reser med upphandlad skolskjutstrafik.

I och med att nuvarande avtal för skolskjutstrafiken sträcker sig till juni 2026 är det aktuellt att planera inför kommande avtalsperiod. Sedan skolskjutstrafiken handlades upp senast har den allmänna kollektivtrafiken i kommunen utvecklats; trafikutbudet har ökat och busshållplatser har byggts ut och tillgänglighetsanpassats.

Kommunstyrelsen gav därför i september 2024 uppdrag till kommunchefen att utreda ökad samordning mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik (KS/2024:100). Genom ett förvaltningsöverskridande arbete har förutsättningar för ökad samordning mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik studerats, huvudsakligen genom två parallella inriktningar:

- Analys av potentialen i att nyttja den linjelagda kollektivtrafiken för resor mellan bostaden och skolan i högre utsträckning.
- Översyn av förutsättningarna för att kunna nyttja skolskjutsen mer flexibelt och öppna upp för allmänheten att resa med skolskjutsen i mån av plats.

Parallellt med arbetet har en översyn av skolornas basupptagningsområden initierats. Detta arbete pågår fortsatt och kommer att återrapporteras separat.

Aktuella styrdokument och avtal

Skolskjutshandläggningen utgår ifrån två kommunala styrdokument:

Skolskjutsreglemente (HN 2023/41) och Tillämpningsföreskrifter för skolskjuts (HN 2023/43). Skolskjuts beviljas enligt kommunens skolskjutsregler för elever i förskoleklass till årskurs nio med två resor per skoldag. Resorna går mellan folkbokföringsadressen och basplaceringsskolan, det vill säga den kommunala skola inom vars basplaceringsområde eleven är folkbokförd. För att få skolskjuts ska avståndet mellan hemmet och basplaceringsskolan överstiga:

- 3 kilometer för elever i förskoleklass och elever i årskurs 1-3
- 4 kilometer för elever i årskurs 4-6
- 5 kilometer för elever i årskurs 7-9

Trosa kommun har även ingått i överenskommelser med Region Sörmland och övriga kommuner i länet: Överenskommelse om kollektivtrafik i Södermanlands län (KS/2018:86) samt Överenskommelse angående Sörmlandstaxan (2015-11-19) och Överenskommelse angående Skolkort (2016-03-16).

Enligt ingångna överenskommelser ska skolresor så långt som möjligt samordnas med den linjelagda allmänna kollektivtrafiken. Finansieringen av skolskjuts i linjetrafik sker genom att kommunen köper skolkort av regionen enligt fastställt pris för skolkort. Kostnaden för skolkort är kopplad till Sörmlandstaxan och samma prissättning gäller för grundskole- och gymnasieelever utifrån årspriset 9,5 månadspriser enligt normaltaxa (dvs ej reducerat pris). Genom länets finansieringsmodell återförs kommunens kostnad för skolkort som intäkt i lokal respektive regional trafik. Denna

modell ska ge incitament för kommunerna att utnyttja den regionala linjetrafiken och för Regionen att erbjuda ett utbud som möter skolresandets behov.

Skolkortet gäller helgfria vardagar under terminstid. Det gäller ej på jul- och sommarlov, men övriga lov. Skolkortet är giltigt i en zon eller i hela länet och gäller för tre resor per dag. Diskussioner om att ändra till 4 resor pågår. För giltighet under kvällar och helger kan skolkortet kompletteras med ett lågtrafikkort (eller sommarkort för sommarlovet) som lagras på samma resekort men köps individuellt via Sörmlandstrafiken.

Skolkort zon administreras idag centralt på skolkontoret av en skolskjutssamordnare. I Trosa kommun är det i huvudsak högstadieelever bosatta i Västerljung som tilldelas skolkort zon. Kortet möjliggör resor till och från högstadieskolan i Vagnhärad. För dessa elever krävs inte något ansökningsförfarande.

Metod

Under hösten 2024 och våren 2025 har 11 arbetsmöten och 2 workshops genomförts, huvudsakligen med deltagare från Skolkontoret och Samhällsbyggnadskontoret, men även upphandlingsenheten har varit inkopplad. Processen har bestått av fyra steg:

Q3 2024 1. Initiera	Q4 2024 2. Förstå situationen	Q1 2025 3. Pröva tänkbara lösningar	Q2 2025 4. Forma inriktning och rekommendera åtgärder
• Uppstartsmöte • Definiera syfte, mål och avgränsningar • Fastslå deltagare och arbetsgrupp(er)	• Workshop 1 • Kartlägg brister och behov på kort & lång sikt • Översyn styrdokument • Omvärldsbevakning	• Workshop 2 • Åtgärdsgenerering • Bedömning av åtgärders effekter, konsekvenser, måluppfyllelse och kostnader jämfört med nytta	• Slutrapport med rekommendation om möjliga och lämpliga åtgärder

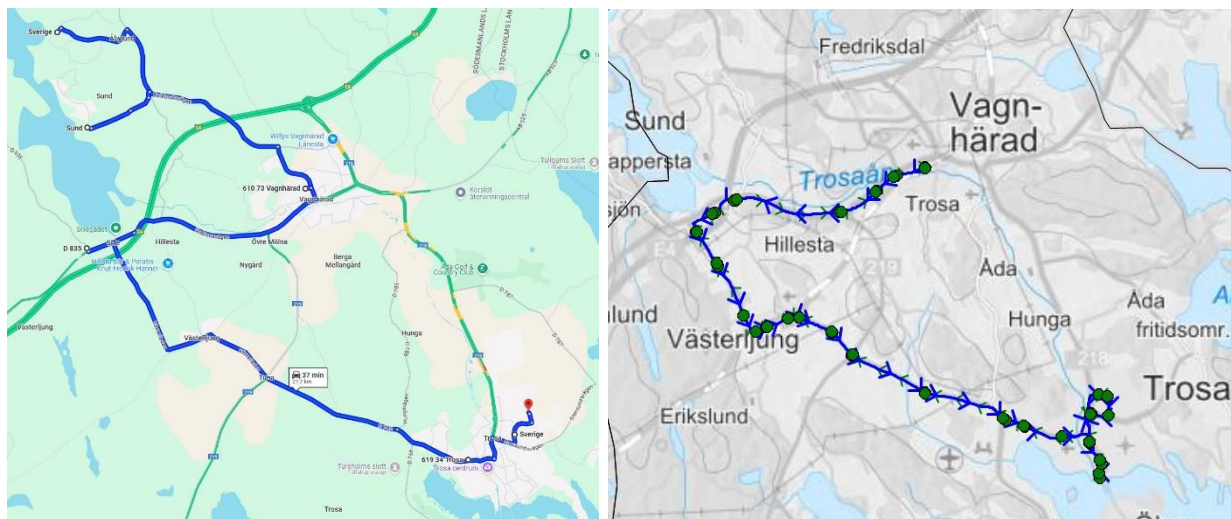
Resultat

Potential för överflyttning till allmän kollektivtrafik

Det har identifierats två inomkommunala stråk, ett västligt och ett östligt, där kommunen i dag har parallellgående trafik, det vill säga både upphandlad skolbuss och linjelagd kollektivtrafik. I samverkan med Sörmlandstrafiken och Nobina, Regionens upphandlade trafikbolag, har det genomförts analyser och en "rullande workshop" för att studera möjligheter och hinder för att använda den linjelagda kollektivtrafiken för skolresor i högre utsträckning. Under arbetets gång har det på Skolkontoret förts diskussioner om förändrade starttider på skolorna, men i skrivande stund har beslut ej fattats i frågan. Med anledning av att kollektivtrafikens planeringsprocess kräver lång framförhållning och långsiktiga planeringsförutsättningar har ovissheten vad gäller skolornas starttider inneburit vissa begränsningar för denna studie.

Stråk 1

I det västliga stråket, från Vagnhärad via Västerljung till Trosa trafikerar idag skolskjuts tur 1 samt lokal kollektivtrafikinje 553, se kartor nedan.

Till vänster: linjedragning skolskjuts tur 1. Till höger: linjedragning kollektivtrafiklinje 553

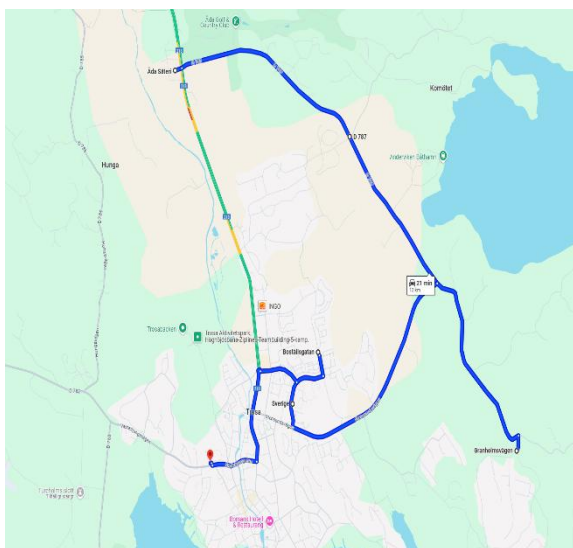
Skolskjuts tur 1 startar i Lövså och kör därefter till Sund innan den fortsätter till Vagnhärad, Sille, Västerlång och Trosa. Linje 553 kör mellan Vagnhärad station och Trosa hamn. Linjen används redan idag för högstadieläver i Västerlång som åker till Hedebyskolan i Vagnhärad och har även passning till och från tåg i Vagnhärad. Här finns potential för att linjen även skulle kunna tillgodose behovet av elevresor söderut. Det vill säga elever som bor i Vagnhärad men går i Kyrkskolan i Västerlång, samt elever som bor i Vagnhärad eller Västerlång men går i skola i Trosa, huvudsakligen växelvis boende. När denna möjlighet studerades mer ingående identifierades dock en rad hinder:

- **Tidtabell.** Det största hindret för överflyttning från skolskjuts tur 1 till linje 553 är utmaningen att, utifrån kollektivtrafikens befintliga fordon och turutbud, ta fram en tidtabell som fungerar väl för elever både norrgående och södergående, samt passning till/från tåg. Minst två eftermiddagsturer skulle behöva läggas till, eventuellt fler om skolornas starttider förändras.
- **Hållplatser.** De elever som idag reser med skolbussen och kliver på/av vid Hedebyskolan i Vagnhärad skulle få ett längre gångavstånd till kollektivtrafikens hållplats. Linje 553 har Vagnhärad station som start/ändhållplats och trafikerar hållplatserna längs Stationsvägen. Att justera linjedragningen så att linje 553 även trafikerar Hedebyskolan vore möjligt, men åtgärden skulle innebära försämringar för linjens restid och tågpassning.
- **Parallell trafik.** I och med att skolskjuts tur 1 tar med elever (exempelvis växelvis boende) från Sund, Lövså mm till skolor i Trosa, har det visat sig svårt att helt undvika parallell trafik i stråket.

Sammanfattningsvis är det komplext att genom kollektivtrafikens linje 553 tillgodose alla uppställda behov, och i dagsläget är rekommendationen därför att fortsatt trafikera stråket med upphandlad skolbuss. Linje 553 ska även fortsättningsvis anpassas efter högstadielävernas tider i Vagnhärad, dvs ingen skillnad mot idag. På längre sikt kan det vara aktuellt att utreda en förlängning/utökning av kollektivtrafiklinje 551 (Gnesta-Vagnhärad), för att linjen även skulle kunna trafikera Sund/Lövså. Med en sådan förlängning skulle förutsättningarna för en överflyttning från skolbuss till linjetrafik förändras avsevärt.

Stråk 2

I det östliga stråket, från Vagnhärad via Stensundsvägen till Trosa, trafikerar idag skolskjuts tur 2 samt lokal kollektivtrafikinje 556, se kartor nedan.

Till vänster: linjedragning skolskjuts tur 2. Till höger: linjedragning kollektivtrafikinje 556

Här konstateras att det finns potential för att flytta ca 30-40 elever från upphandlad skolbuss till kollektivtrafiken. Att antalet elever ligger inom ett relativt brett spann beror på vilken åldersrekommendation som sätts för skolskjuts i linjetrafik. Idag saknas en sådan riktlinje.

Linje 556 har passning till och från tåg i Vagnhärad, och används huvudsakligen av de som pendlar ut ur kommunen, det vill säga högst resande på förmiddagar norrgående och eftermiddagar södergående. En överflyttning från skolbuss tur 2 till linje 556 innebär alltså dels möjligheten att undvika parallellgående trafik i stråket och dels att resandet på linje 556 skulle öka på turer som idag har låg nyttjandegrad.

Det hinder som har identifierats är att busshållplatserna längs Stensundsvägen som linje 556 trafikerar ligger en dryg kilometer från Skärlagsskolan. Den rekommenderade åtgärden blir därmed att en morgonavgång och tre eftermiddagsavgångar på linje 556 förlängs att köra via Skärlagsskolan i Trosa. Förändringen innebär en ökad årlig kostnad för Trosa kommun med ca 58 775 kr.

Sammantaget blir skillnaden för skoleleverna marginell, bussen stannar vid samma hållplatser som skolbussen gör stopp vid idag. Trots linjeomläggningen behåller linje 556 passning till/från tåg i Vagnhärad.

Elever boende i Stensund kommer fortsatt ha behov av skolskjuts – men med ett mindre fordon än idag.

Förutsättningar för ökad flexibilitet

Att öppna upp skolskjutsarna för fler resenärer och på så sätt maximera nyttan är något som testas i andra delar av landet, bland annat i Värmland där man har kommit ganska långt i utvecklingen av det man där kallar Mixtrafik.

I en Trosakontext har det identifierats en rad hinder och möjliga åtgärder:

Skolskjutsregler och avtal

Enligt kommunens aktuella skolskjutsreglemente ska endast skolskjutsselever följa med i skolskjutsen – revidering av styrdokumentet pågår, och det kommer att skrivas fram förslag till beslut under våren 2026.

Idag finns det även begränsningar utifrån hur avtalet med upphandlad transportör är utformat. I samband med ny upphandling av skolskjutstrafik har vi sett över avtalstexter, och lagt in en skrivelse som säger att "om sittplatser finns över i skolskjutsfordonet ska kommunen äga rätt att fylla upp antalet resenärer utan extra kostnad om det kan ske utan att resesträckan berörs".

Juridik

Så som lagstiftningen ser ut finns det idag ingen möjlighet för kommunen att ta ut en kostnad för att resa med i upphandlad skolbuss. De kommuner/regioner som erbjuder den här typen av lösningar har alltså erbjudit det som avgiftsfria resor.

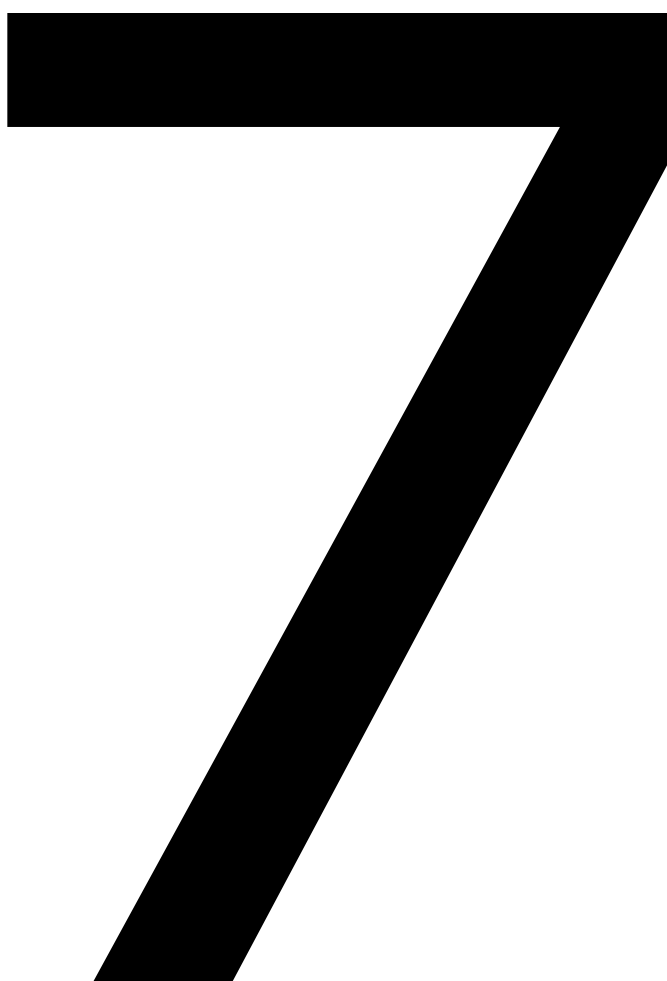
Administration/bokningssystem

Man har också sett att det är viktigt att beakta trygghetsaspekten, och att veta vilka som reser med skolskjutsen är betydelsefullt för planeringen och säkerheten. Av den anledningen är ett system där resenärer i förväg måste boka sin plats på skolskjutsen att föredra. Under våren 2025 har ett nytt digitalt verktyg – Optiplan – implementerats för skolskjutsadministrationen i Trosa kommun. Optiplan används idag för att hantera bokning av skolskjutsar, schemaläggning, ruttoptimering samt uppföljning av körningar.

Det naturliga vore därför att komplettera detta befintliga digitala system med en funktion där resenären genom appen skulle kunna logga in med bankID och söka lediga platser i skolskjutsen och boka. Optiplan erbjuder inte ett sådant tillägg idag, men meddelar att det skulle vara möjligt att utveckla en sådan funktion. Än så länge är det en lösning som ligger på ritbordet och Optiplan flaggar för att det sannolikt skulle vara en dyr utveckling.

Slutsats

Ett antal hinder har identifierats, varav några redan åtgärdats eller är på god väg. Men det kvarstår fortsatt frågetecken kopplat till hur denna service skulle kunna administreras på ett enkelt, säkert och kostnadseffektivt sätt.

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg

Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

0156-521 05

jessica.berg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-11-10

Diarienummer

KS/2025:137

Svar på remiss - Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026-2035

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till svar på Region Sörmlands remiss av Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026-2035.

Sammanfattning av ärendet

Region Sörmland har genomfört en aktualitetsprövning av det regionala trafikförsörjningsprogrammet (RTP). Utifrån aktualitetsprövningen har ett förslag till mindre revidering av programmet tagits fram och förslaget har skickats till Trosa kommun på remiss.

Regionen har gjort bedömningen att dagens mål och övergripande strategier kan stå fast. I förslaget har fyra målområden slagits samman till tre, genom att målet om tillgänglighetsanpassad kollektivtrafik flyttar från ett eget målområde till målområdet för attraktiv kollektivtrafik. Formuleringen "måltal" har ändrats till "målindikatorer", för att sätta fokus på målformuleringen och att måtvärdet är just en indikator. En del av dessa tal har justerats för att bättre passa dagens förutsättningar och mätmetoder. I övrigt har de riktade strategierna delvis omarbetats, och dokumentet har fått en ny disposition. Inriktningen har varit att behålla gällande mål, aktualitetspröva och justera måtvärden samt få en mer lättillgänglig och enkel disposition med tydligare målbild.

Samhällsbyggnadskontoret ställer sig bakom det föreslagna Trafikförsörjningsprogrammet och anser att det harmonierar väl med kommunens egna planer och mål. Kontoret ser positivt på den nya strukturen men föreslår justeringar av vissa målindikatorer – bland annat att fortsatt använda fågelavstånd istället för gångavstånd, tydliggöra referensvärden samt komplettera med indikatorer som speglar allmänhetens uppfattning om kollektivtrafiken.

Johan Sandlund
Kommunchef

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Beslutsunderlag

- Förslag till remissvar
- Remissversion Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026-2035

Beslut till

Region Sörmland

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
Samhällsbyggnadskontoret
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

hallbarregionalutveckling@regionormland.se

Trosa kommuns svar på remiss av Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026-2035

Trosa kommun har tagit del av förslaget till Trafikförsörjningsprogram och lämnar härmed följande yttrande.

På det stora hela står kommunen bakom det föreslagna Trafikförsörjningsprogrammet (TFP), som på ett övergripande sätt pekar ut behovet och utbudet av kollektivtrafik, samt regionens mål och strategier för densamma. Såväl mål som strategier hänger tydligt ihop med principerna i Trosa kommuns översiktsplan och kommunens planeringsstrategier, men också till mål och strategier i kommunens kollektivtrafikplan. Förslaget om att minska ned antal målområden från fyra till tre genom att målet om tillgänglighetsanpassad kollektivtrafik flyttar från ett eget målområde till målområdet för attraktiv kollektivtrafik är rimligt och bidrar till ökad stringens. Med en ny disposition har dokumentet blivit mer lättillgängligt och överblickbart.

Uppföljning av målen

I förslaget till TFP har begreppet *måltal* ersatts av *målindikatorer*, vilka ska användas som delar i den sammanvägda bedömningen av hur väl målen uppfylls. Trosa kommun har följande synpunkter på föreslagna målindikatorer:

- För tydlighetens skull och för att bättre förstå ambitionsnivån vore det fördelaktigt om målindikatorernas utgångsvärden/referensvärden framgår av programmet.
- Gällande målindikatorerna kopplade till geografisk tillgänglighet har regionen valt att ersätta 2 km fågelavstånd med 2 km gångavstånd till hållplats. Med anledning av att det är betydligt svårare att mäta gångavstånd samt att såväl Sveriges nationella miljö kvalitetsmål (God bebyggd miljö) som Agenda 2030 (Hållbara städer och samhällen) använder euklidiskt avstånd (fågelavstånd) för uppföljning av bostäder i kollektivtrafiken nära läge, bedömer kommunen att det är rimligt att även fortsättningsvis använda fågelavstånd för dessa indikatorer. Det finns även anledning att se över valet av distans, enligt Region Sörmlands resvaneundersökning 2024 finns det en tydlig uppfattning om att avstånd längre än 1 km till hållplats inte är nära.
- Inom målområdet attraktiv kollektivtrafik används en indikator kopplad till resenärernas nöjdhet, vilket följs upp genom regelbundna ombordundersökningar. Det vore önskvärt att komplettera denna indikator

med en eller flera indikatorer som fångar upp allmänhetens inställning till kollektivtrafiken. I allmänhetsmätningen som regionen genomför finns det flera frågor som mäter förutsättningar för kollektivt resande. Till exempel "Det känns tryggt att resa med kollektivtrafiken", vilken hör hemma under målområde *Attraktiv kollektivtrafik*, eller "För de flesta resor jag gör, vet jag hur jag kan åka med kollektivtrafiken", vilken kopplar an till målområde *Funktionell kollektivtrafik*.

Kommunens övergripande mål för kollektivtrafiken är att andelen kollektivtrafikresande ska öka. Det är mycket positivt att Region Sörmland genomför statistiskt säkerställda marknadsundersökningar som ger marknadsandelen på total nivå, eftersom dessa mätningar lyckas fånga upp lokala variationer på ett mer träffsäkert sätt än vad de nationella undersökningarna förmår.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och
kollektivtrafiksamordnare

Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

REGION
SÖRMLAND

Plats för förord (tas fram senare)

Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

Beslutad XXXX-XX-XX

HRU Region Sörmland
Repslagaregatan 19
611 88 Nyköping
www.regionsormland.se

Sammanfattning

Region Sörmland är regional kollektivtrafikmyndighet i Södermanlands län och har därmed ansvar för det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Trafikförsörjningsprogrammet redovisar behovet av kollektivtrafik och anger mål för kollektivtrafikförsörjningen. Programmet är således det viktigaste dokumenten för styrningen av kollektivtrafiken i länet.

Kollektivtrafiken ska bidra till en hållbar regional utveckling och utgör ett viktigt verktyg för genomförandet av Sörmlands regionala utvecklingsstrategi. Utifrån prioriteringar i Sörmlands regionala utvecklingsstrategi samt Strukturbild Sörmland, har tre målområden för trafikförsörjningsprogrammets mål identifierats och inom vilka kollektivtrafiken ska utvecklas fram till år 2035. För att nå målen krävs ett systematiskt arbete där varje beslut, projekt och genomförande verkar i riktning mot målen. Strategier är inriktningar i detta arbete, flera av strategierna har effekt på mer än ett funktionsmål.

De långsiktiga utmaningarna för samhället i allmänhet och kollektivtrafiken i synnerhet är stora och det är angeläget att formulera ambitioner för längre tidsperspektiv. För Sörmland består utmaningarna i att stärka kopplingarna till viktiga utvecklingsområden i omkringliggande län. På så sätt kan förutsättningar ges att stärka invånarnas möjligheter till sysselsättning och att öka företagens möjligheter att rekrytera arbetskraft. En attraktiv kollektivtrafik i Sörmland och Stockholm-Mälardalenregionen är också ett viktigt bidrag till att minska klimatpåverkan och en del i arbetet med att skapa ett jämlikt och jämställt samhälle.

Kollektivtrafik för hållbar regional utveckling

Figur 1. Sammanfattande bild av trafikförsörjningsprogrammets mål, målindikatorer och strategier.

Innehåll

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram	5
VAD ÄR ETT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM?	6
TILL VEM RIKTAR SIG TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET?	6
TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS DISPOSITION	6
VAD SOM STYR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET	7
Behovet och utbudet av kollektivtrafik	9
KOLLEKTIVTRAFIKENS NYTTA	10
SÖRMLANDS UTVECKLING	12
KOLLEKTIVTRAFIKEN I SÖRMLAND.....	15
Mål för kollektivtrafiken	19
TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS MÅLBILD	20
MÅL OM FUNKTIONELL KOLLEKTIVTRAFIK	21
MÅL OM ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK.....	22
MÅL OM EFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK	23
MÅLUPPFÖLJNING.....	24
Strategier och vägen framåt.....	25
ÖVERGRIPANDE STRATEGIER	26
RIKTADE STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ ETT ELLER FLERA MÅL.....	27
ALLMÄN TRAFIKPLIKT OCH ÖPPET MARKNADSTILLTRÄDE.....	30
FINANSIERING OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	32
Särskild kollektivtrafik	33
OM DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN	34
MÅL FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN	35
STRATEGIER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN.....	36

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram

I detta inledande kapitel beskrivs vad trafikförsörjningsprogrammet är för typ av dokument, vad som styr dess utformning och till vem det riktar sig.

VAD ÄR ETT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM?

Trafikförsörjningsprogrammet är ett styrdokument som tas fram av regionala kollektivtrafikmyndigheter för att beskriva behovet av kollektivtrafik, sätta mål för hur den ska utvecklas och ange vilka strategier som ska tillämpas för att uppnå dessa mål. Programmet täcker alla typer av kollektivtrafik oavsett om den är kommersiell eller upphandlad.

TILL VEM RIKTAR SIG TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET?

Programmet riktar sig till Region Sörmland, till kommuner och övriga myndigheter med rådighet över beslut och åtgärder för en omställning till ett hållbart transportsystem, samt till alla organisationer och aktörer i länet som är berörda av målen och som bidrar till att uppfylla dem. Programmet ska fungera vägledande för alla som är inblandade i utvecklingen av kollektivtrafik, hållbart resande och samhällsplanering i länet. Region Sörmland har en central roll för att uppnå programmets intentioner och mål, inte minst genom samverkan med andra.

TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS DISPOSITION

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Sörmland är disponerat i tre övergripande delar; behov, mål samt strategier för att uppnå dessa. Den särskilda kollektivtrafikens mål och strategier beskrivs i ett enskilt avsnitt.

Figur 2. Trafikförsörjningsprogrammets tre övergripande delar.

VAD SOM STYR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET

Enligt lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) ska det i varje län finnas en regional kollektivtrafikmyndighet och denna myndighet ska ansvara för att det finns ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Region Sörmland är regional kollektivtrafikmyndighet i Sörmland.

Lagen om kollektivtrafik anger formerna för trafikförsörjningsprogrammet medan själva innehållet och målen bestäms regionalt. I Region Sörmland är det Sörmlands regionala utvecklingsstrategi och den tillhörande "Strukturbild Sörmland" som anger den grundläggande inriktningen, (se sammandrag sid. 8). I relationen till dessa dokument utgör Trafikförsörjningsprogrammet en konkretisering med specifika mål för just kollektivtrafiken.

Figur 3. Sambandet mellan trafikförsörjningsprogrammet och övergripande regionala mål och styrdokument.

Den regionala planeringen utgår vidare ifrån lagstiftning och målsättningar på nationell och internationell nivå, som de transportpolitiska målen, de nationella miljömålen och FN:s internationella konventioner samt FN:s handlingsplan Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Relaterade planer och processer

Till helhetsbilden kopplas många olika aktörer, planer och processer som tillsammans bidrar till utvecklingen av kollektivtrafiken och till att skapa förutsättningar för densamma.

En stark koppling till kollektivtrafiken finns i länstransportplanen för transportinfrastrukturen, i vilken statliga medel avsätts för investeringar som exempelvis tillgänglighetsanpassning av hållplatser.

Kommunerna med sitt planmonopol är en viktig aktör inom samhällsplaneringen och samverkanspart inom kollektivtrafikplaneringen. I Sörmland är kommunerna även finansiär av lokal kollektivtrafik. Samverkan med kommunerna regleras i dokumentet "Överenskommelse om Kollektivtrafik i Södermanlands län".

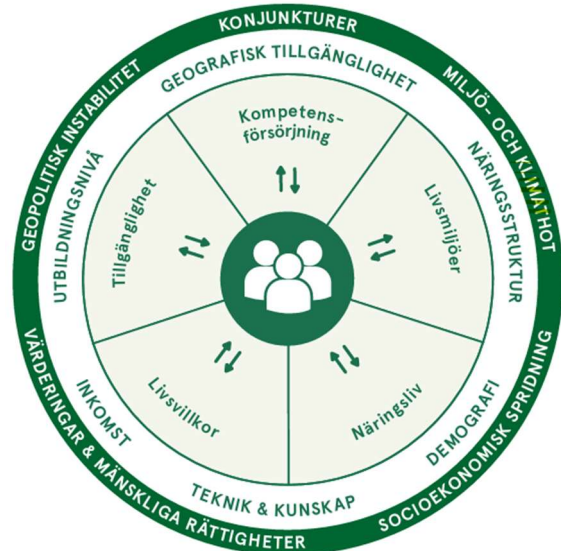
Inom ramen för ÖMS (Samverkan östra Mellansverige) sker samverkan om ett gemensamt storregionalt planeringsunderlag som är vägledande för regioner och kommuner i östra Mellansverige och i det särskilda EBS-samarbetet (En Bättre Sits) koordineras de storregionala frågorna med koppling till transportinfrastrukturen.

Sörmlands regionala utvecklingsstrategi, sammandrag

Sörmlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) visar inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet genom att ange de långsiktiga prioriteringarna för hur vi skapar hållbar regional utveckling i Sörmland. Utvecklingsstrategin tar sin utgångspunkt i FN:s globala mål, Agenda 2030. Målet är att Sörmland ska vara ett socialt hållbart samhälle med goda och jämlika livsvillkor, där människor lever ett gott liv med god hälsa utan orättfärdiga skillnader. Sörmlands regionala utvecklingsstrategi pekar ut fem prioriterade inriktningar för en hållbar framtid:

1. Goda boende- och livsmiljöer som ger jämlika möjligheter till arbete, välbefinnande och välfärd
2. En hållbar fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet
3. Livslångt lärande för tryggad kompetensförsörjning
4. Ett växande och dynamiskt näringsliv som bidrar till hållbar omställning
5. Jämlika livsvillkor och god hälsa för alla, med särskilt fokus på barn och unga

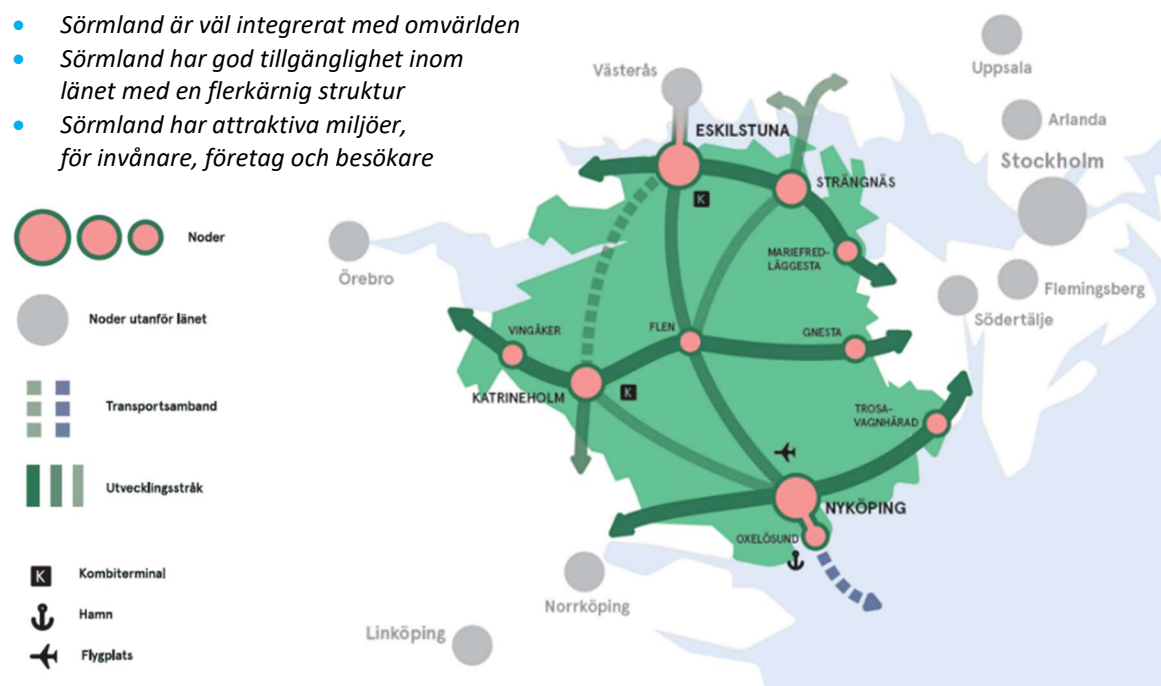
Sörmlands modell för hållbar regional utveckling (till höger) belyser med människan i centrum hur boende, hälsa, arbete, utbildning och näringsliv påverkar varandra. Modellen beskriver även ett antal påverkande förutsättningar.

Strukturbild Sörmland, sammandrag

Strukturbild Sörmland är den del av den regionala utvecklingsstrategin som beskriver den rumsliga utvecklingen av Sörmland. Strukturbilden visar framtida utveckling av platser, funktionella noder samt samband inom länet och med omvärlden. Strukturbilden definierar tre strategiska områden med ställningstaganden som är vägledande ur ett funktionellt och strukturellt perspektiv:

- Sörmland är väl integrerat med omvärlden
- Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur
- Sörmland har attraktiva miljöer, för invånare, företag och besökare

Behovet och utbudet av kollektivtrafik

Varför behövs kollektivtrafik och på vilket vis är kollektivtrafiken viktig för Sörmland och dess invånare? I detta kapitel beskrivs behovet av kollektivtrafik men också hur dagens kollektivtrafik i Sörmland är uppbyggd.

KOLLEKTIVTRAFIKENS NYTTA

I den regionala utvecklingsstrategin för Sörmland beskrivs regionens utvecklingsmål och framtidsbild. Sörmland ska vara en region med stark attraktionskraft, som bygger på bland annat tillgänglighet, inkludering och goda livsmiljöer för alla som bor och verkar i länet.

Här har kollektivtrafiken en central roll! Kollektivtrafiken bidrar med betydande samhällsnyttor, dels i omställningen mot ett mer hållbart resande, dels genom att tillgängliggöra länet för de som bor och verkar här.

Nyttor som uppstår när resande flyttas över från bil till kollektivtrafik är kanske de som främst brukar framhävas bland kollektivtrafikens fördelar. De omfattar minskade utsläpp från transportsystemet, minskad energianvändning och frigörande av värdefullt markutrymme i regionens stadsmiljöer.

Listan över nyttor som kollektivtrafiken bidrar till är emellertid mer omfattande än så, vilket exempelvis framgår av Svensk Kollektivtrafiks rapporter "Kollektivtrafikens Samhällsnytta" (2017) och "Kollektivtrafikens nytta för kommunerna, landstingen och regionerna" (2018).

Hållbar mobilitet för klimatet, miljön och hälsan

Klimatförändringen är en av de svåraste utmaningarna människan står inför, och det är av största vikt att fortsätta arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser. Sverige har som mål att nå nettonollutsläpp senast år 2045 samtidigt som energianvändningen ska effektiviseras och energiproduktionen ska bli helt förnybar.

Sörmland har sedan millennieskiftet haft en befolkningstillväxt, med ökade transportbehov som följd, även om bättre förutsättningar för distansarbete inneburit en viss trendförändring. Tillväxten är en stor tillgång för regionen men också en utmaning när det kommer till att nå klimatmålen.

Transporter står idag för en mycket stor andel av den direkta klimatpåverkan. Även utbyggbyggnaden av infrastruktur påverkar i hög grad miljön och klimatet. En omställning behöver därför ske vad gäller drivmedel men framför allt när det gäller hur vi löser behoven av tillgänglighet och mobilitet. Hållbar mobilitet och en ökad marknadsandel för kollektivtrafiken av det motoriserat resande bidrar till minskat klimatavtryck och minskad trängsel i transportsystemet.

Då kollektivtrafikresor ofta kombineras med en gångresa eller cykelresa bidrar de till vardagsmotion och förbättrad folkhälsa. När fler väljer att resa kollektivt i stället för med bil kan det även ge positiva effekter för trafiksäkerheten.

God tillgänglighet för jämlika förutsättningar

Sociala och ekonomiska skillnader innebär att viss vissa grupper och områden är mer beroende av kollektivtrafik för sitt vardagsresande än andra. Bland de som oftare är beroende av kollektivtrafik återfinns barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning samt personer i hushåll med lägre inkomster. Barn är särskilt beroende av kollektivtrafiken för sitt vardagsresande eftersom de inte har samma handlingsutrymme som vuxna. Tillgängligheten till kollektivtrafik påverkar människors liv och möjlighet att ta del av samhällets utbud och på så vis påverkar det även jämlikheten.

Kollektivtrafiken behöver utifrån olika gruppers behov och förutsättningar erbjuda tillgänglighet till skolor och arbetsplatser, handel, hälso- och sjukvård, offentlig och kommersiell service, kulturutbud och fritidsaktiviteter.

Av särskild betydelse för att skapa jämlika förutsättningar är den särskilda kollektivtrafiken med färdtjänst som är till för de som på grund av en funktionsnedsättning har svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda den allmänna kollektivtrafiken. Särskild kollektivtrafik har en viktig roll i att bidra till ökad jämlikhet och delaktighet för att personer med funktionsnedsättning, i likhet med andra, fritt ska kunna bosätta sig, arbeta, studera och ha en aktiv fritid.

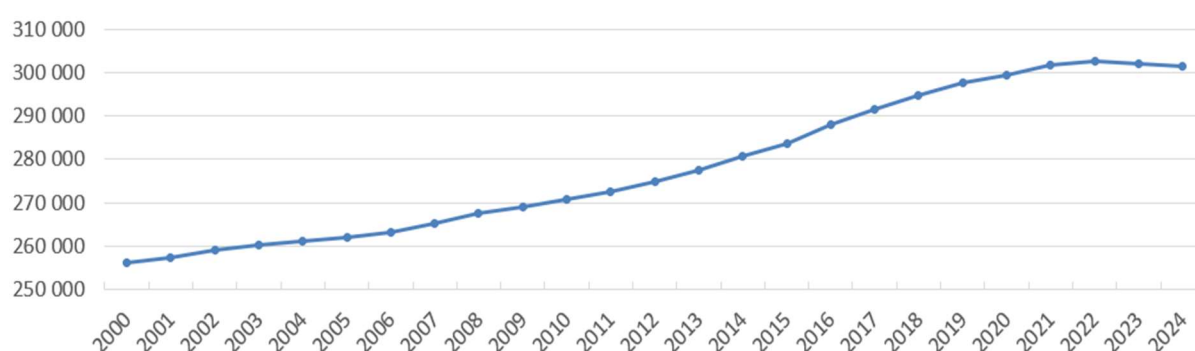

SÖRMLANDS UTVECKLING

Behovet av kollektivtrafik förändras över tid kopplat till exempelvis befolkningsutveckling, pendling och förändringar på arbetsmarknaden. I detta avsnitt följer en presentation av några faktorer av Sörmlands utveckling som har bäring på kollektivtrafikens behov.

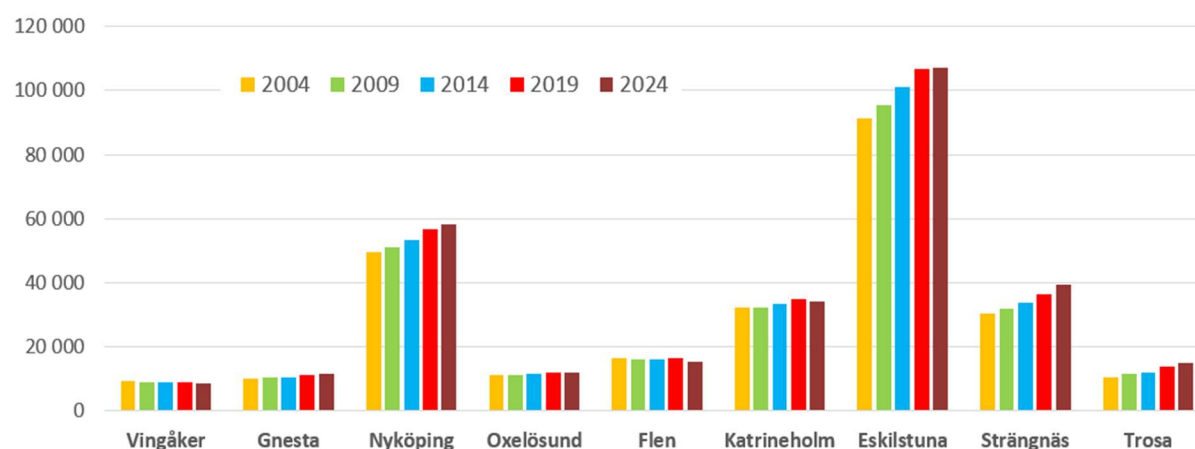
Befolkningsutveckling

Sörmland har under en lång tid haft en ökande befolkning. År 2021 bodde för första gången fler än 300 000 personer i Sörmland och år 2022 har ytterligare några hundra tillkommit. Även om det mellan 2022 och 2024 syns en minskning av det totala antalet sörmlänningar visar prognoser på en långsiktigt fortsatt befolkningstillväxt. Enligt SCB beräknas befolkningen i Sörmland uppgå till ca 310 500 år 2035 och ca 325 000 år 2050.

Figur 4. Befolkningsutvecklingen i Sörmland, utfall år 2000–2024. Källa: SCB

Utvecklingen i Sörmland varierar inte bara över tid utan också inom länet där vissa områden har en starkare trend än andra, vilket kan kopplas till skillnader i konkurrenskraft och geografisk närhet. En differerad utveckling med tydligare befolkningsökning i vissa områden förväntas bidra till en ökad efterfrågan av kollektivtrafik i specifika delar av länet samtidigt som kollektivtrafik, i synnerhet tågtrafik, är ett viktigt verktyg för att stärka andra delar av länets konkurrenskraft.

Figur 5. Förändring av folkmängden per kommun, 5-årsintervall år 2004–2024. Källa: SCB

Utveckling av bebyggelse

Prognoser för bebyggelseutvecklingen i Sörmland följer i stora drag samma utveckling som befolkningstillväxten. Kommuner med starkare tillväxttrend planerar och utvecklar för fler bostäder. Denna utveckling har också mönster som kan kopplas till den fysiska närheten och styrkan på de olika arbetsmarknaderna.

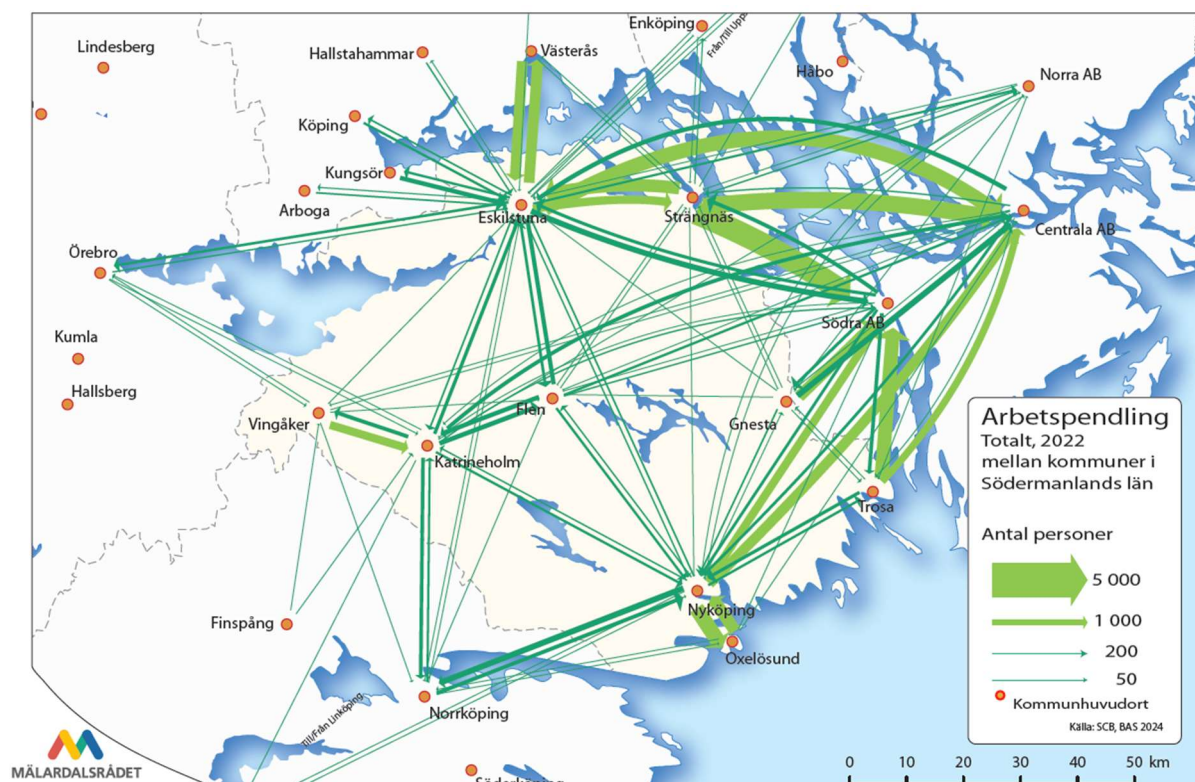
Bebyggelseutvecklingen uppvisar en ihållande trend av urbanisering där en övervägande majoritet av bebyggelseutvecklingen planeras till de större tätorterna. I de flesta fall innebär det goda förutsättningar för kollektivtrafiksörjning då utveckling ofta kan ske i stationsnära lägen och i redan befintliga kollektivtrafikstråk. Givetvis förväntas utveckling även ske i enskilda lägen på landsbygden. En sådan utveckling tenderar vara svår att möta med en god kollektivtrafiksörjning.

Arbetsmarknad och pendling

Bland de starkaste faktorerna som påverkar behovet och utvecklingen av kollektivtrafiken är hur pendlingsmönstren ser ut. Samtidigt innebär utvecklad kollektivtrafik med förbättrad tillgänglighet att pendlingsmönstren förändras. En trend har varit att den långväga pendlingen har ökat vilket kan bero på att pendlingsmöjligheterna har förbättrats och att den digitala utvecklingen har underlättat distansarbete, varför pendling inte alltid behöver ske på daglig basis.

Sörmland präglas idag av en omfattande arbetspendling över länsgräns med tonvikt på pendling till, men också från, Stockholms län. Pendlingen över länsgräns är också förhållandevis stark mellan Eskilstuna och Västerås men även mellan Nyköping respektive Katrineholm och Norrköping finns det större pendlingsflöden.

När det gäller pendling över kommungräns inom länet så är de starkaste kopplingarna mellan grannkommunerna Nyköping och Oxelösund, Strängnäs och Eskilstuna samt mellan Vingåker och Katrineholm. Enligt SCB:s förteckning över lokala arbetsmarknadsregioner räknas idag Gnesta, Strängnäs och Trosa kommuner till Stockholms lokala arbetsmarknadsregion. Nyköping och Oxelösund bildar en gemensam lokal arbetsmarknadsregion samtidigt som Flen, Katrineholm och Vingåker numera räknas in i Eskilstunas lokala arbetsmarknadsregion.

Figur 6. Arbetspendling 2022 mellan kommuner inom Sörmlands län och angränsande län. Bilden visar den totala arbetspendlingen oavsett färdstätt. Källa: Mälardalsrådet, 2024.

Utbildning

Sörmland har en jämförelsevis låg utbildningsnivå vilket kan förklaras av länets karaktär med näringar som historiskt har dominerats av jordbruk och tillverkning. Idag är utbildning av större betydelse både för individens försörjning och för den regionala utvecklingen.

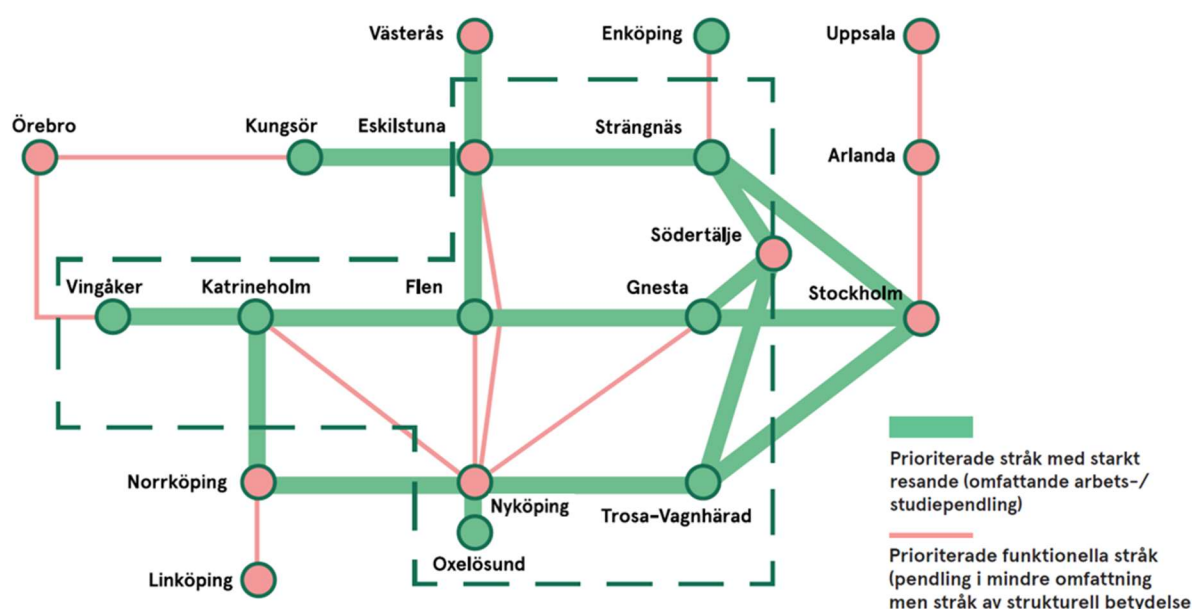
Ansträngningar pågår för att höja utbildningsnivån och som ett led i dessa har Sörmland fått ett universitet i och med att Mälardalens högskola i Eskilstuna har blivit Mälardalens universitet. Flera lärosäten för högre utbildning finns även i angränsande län, främst i Stockholm, Huddinge, Västerås, Norrköping, Örebro, Linköping och Uppsala. Goda resmöjligheter med regional kollektivtrafik är av stor betydelse för att tillgängliggöra utbildning för invånarna och för att dessa ska kunna välja att studera vidare även utan att behöva flytta. Kollektivtrafiken fyller även en viktig roll för den ofta lokala eller mellankommunala pendlingen till grundskolor och gymnasieskolor, vilken utgör en stor andel av resandet.

KOLLEKTIVTRAFIKEN I SÖRMLAND

Kollektivtrafiken i Sörmland bedrivs av flera aktörer och under olika varumärken. Under varumärket Sörmlandstrafiken bedrivs regional busstrafik, landsbygdstrafik och stadstrafik.

Under varumärket Sörmlandstrafiken utförs även särskild kollektivtrafik, det vill säga sjukresor för regionens räkning samt färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och vissa övriga resor på uppdrag av kommunerna.

Den regionala tågtrafiken bedrivs under varumärket Mälartåg av det med angränsande län samägda bolaget Mälardalstrafik med undantag för pendeltåget mellan Gnesta och Södertälje som bedrivs av Stockholms Lokaltrafik i samverkan med Region Sörmland.

Figur 7. Region Sörmlands prioriterade regionala kollektivtrafikstråk och dess noder. Stråken symboliserar kopplingar och inte specifika tåg- eller busslinjer. Strukturen har kopplingar till flera mål och strategier i trafikförsörjningsprogrammet. Prioriteringarna är gjorda utifrån stråkens betydelse för Sörmlands behov.

Den upphandlade buss- och tågtrafiken kompletteras av kollektivtrafik som drivs på kommersiella grunder. Mest framträdande inom den kommersiella trafiken är fjärrtågtrafiken som betjänar Katrineholm med förbindelser till Stockholm, Göteborg samt till Värmland och Oslo. Inom busstrafiken finns Trosabussen mellan Trosa och Liljeholmen i Stockholm via Vagnhärad, vilken har ett biljettsamarbete med den regionala tågtrafiken. Därtill finns flygbussar till Skavsta flygplats liksom fjärrbussar främst utefter vägarna E20 och E4 och som i begränsad omfattning betjänar exempelvis Nyköping och Eskilstuna.

Den kommersiella tågtrafiken har en mycket stor betydelse för Sörmlands nationella och internationella tillgänglighet. Viktiga accesspunkter med den kommersiella fjärrtrafiken finns i Katrineholm och utanför länet i exempelvis Örebro, Södertälje Syd, Norrköping/Linköping samt i Stockholm. Även tillgängligheten till kommersiell flygtrafik vid Arlanda och Skavsta flygplatser är av stor betydelse för länet.

Under följande rubriker beskrivs den upphandlade allmänna kollektivtrafiken i Sörmland:

Regional tågtrafik

Den regionala tågtrafiken är stommen i Sörmlands kollektivtrafik. För att reglera den regionala tågtrafiken utifrån samhällets behov har trafiken belagts med trafikplikt och handlats upp i samverkan med angränsande län. Linjenätet som trafikeras av Mälartåg består av tre öst-västliga linjer och en nord-sydlig som knyter samman Sörmland internt och med angränsande län. Därtill finns Stockholms Lokaltrafiks pendeltåg mellan Gnesta med centrala Södertälje. De regionala tåglinjerna är:

- Örebro – Arboga – Kungsör – Eskilstuna – Strängnäs – Läggesta – Nykvarn – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm – Arlanda – Knivsta – Uppsala
- Hallsberg – Vingåker – Katrineholm – Flen – Gnesta – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm
- Norrköping – Kolmården – Nyköping – Vagnhärad – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm
- Linköping – Norrköping – Katrineholm – Flen – Hälleforsnäs – Eskilstuna – Kvikksund – Västerås – Sala – Heby – Morgongåva – Uppsala
- Gnesta – Mölnbo – Järna – Södertälje Syd – Södertälje Hamn – Södertälje Centrum

Stora satsningar har gjorts på den regionala tågtrafiken sedan 2017 då Mälartåg introducerades med nya fordon och utökad trafik. Samma år introducerades också Movingo, en periodbiljett som gäller både på regionaltågen och i den anslutande busstrafiken. Därefter har ytterligare förbättringar genomförts och de flesta sträckor trafikeras nu av en tur i timmen under dagtid på vardagar förstärkt till halvtimmestrafik under pendlingstid. Eftersom samtliga tåglinjer passerar över länsgränser krävs samråd om trafikförändringar med angränsande län. För utvecklingen på längre sikt sker samverkan i det storregionala forumet "En Bättre Sits".

Regional busstrafik

Den regionala busstrafiken utgör tillsammans med tågtrafiken stommen i kollektivtrafiken och de trafikerar de prioriterade regionala kollektivtrafikstråken (se figur 7). Busstrafiken bedrivs mellan länets kommunhuvudorter på sträckor där det saknas tågtrafik eller i tillägg till tågtrafiken. Utbudet med den regionala busstrafiken är vanligen en tur i timmen med insatsturer som ger halvtimmestrafik under pendlingstid.

I vissa stråk finns regional expressbusstrafik med få stopp i syfte att överbrygga långa distanser med attraktiva restider. Expressbusstrafiken bedrivs som komplement till ordinarie buss- eller tåglinje. Utbudet är ofta begränsat beroende på efterfrågan och utbudet av alternativa resmöjligheter.

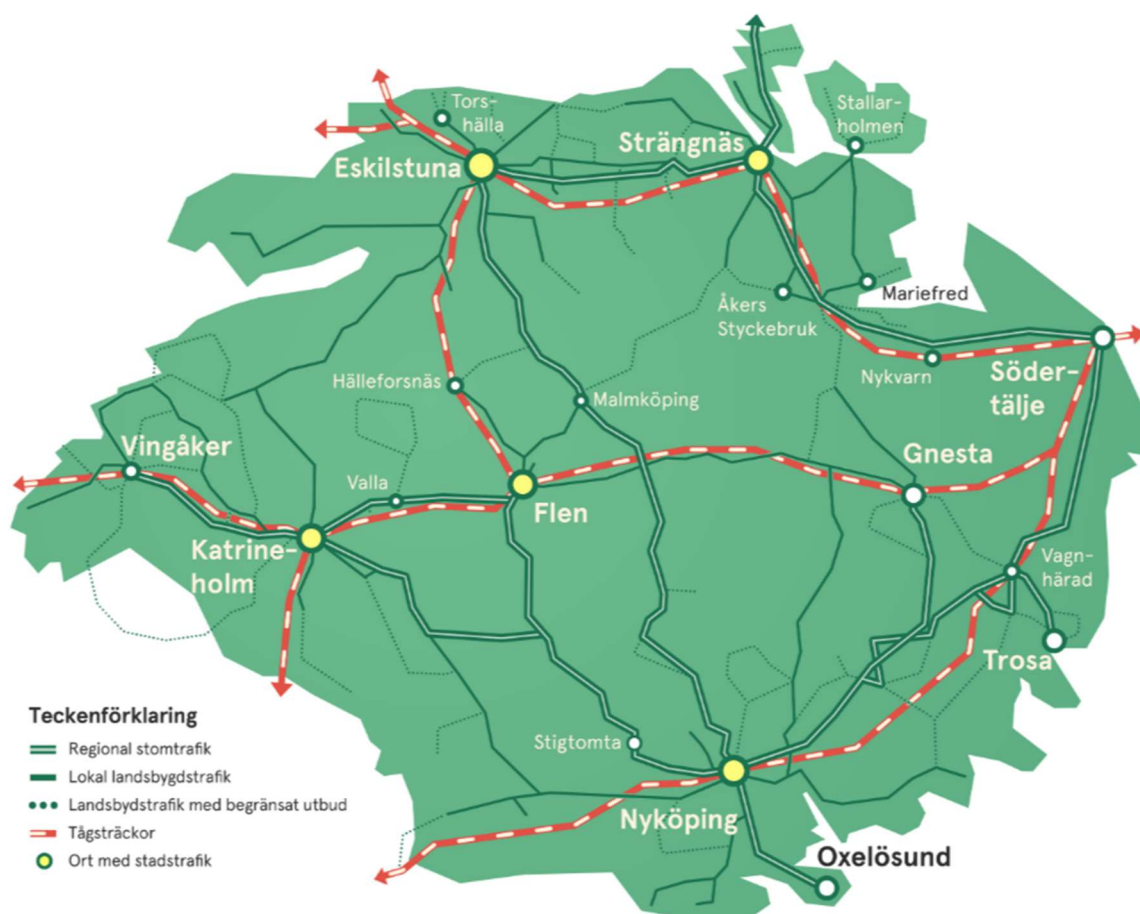
Landsbygdstrafik

Landsbygdstrafikens linjer kör i huvudsak inom respektive kommun och knyter i första hand samman kommunernas olika tätorter men försörjer även landsbygden med trafik. Linjer som knyter samman olika tätorter tenderar ofta att ha ett utbud i enlighet med definitionen för "gott kollektivtrafikutbud", (se "mål om funktionell kollektivtrafik"). Linjer som bara trafikerar landsbygdsområden har oftast ett mer begränsat utbud. Gemensamt för landsbygdstrafiken är att den vanligen är anpassad efter skolelevers resbehov.

I områden med längre än 2 kilometer till närmsta hållplats tillhandahålls vanligen en form av anropsstyrd trafik, kallad "kompletteringstrafik". Syftet är att möjliggöra resor för dem som har begränsade möjligheter att lösa sitt resbehov på egen hand. Kompletteringstrafiken kan vanligen beställas till närmsta tätort eller bytesnod med anslutande kollektivtrafik. Antalet resmöjligheter är ofta begränsat till enstaka tillfällen per vecka.

Stadstrafik

Stadstrafik finns i Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping och Strängnäs. Omfattningen och karaktären av stadstrafik skiljer sig stort mellan städerna där Eskilstuna med sin storlek har överlägset störst utbud och mest resande. Stadstrafiken har ofta en hög turtäthet med minst en tur i halvtimmen som grund och därutöver tätare trafik om efterfrågan finns.

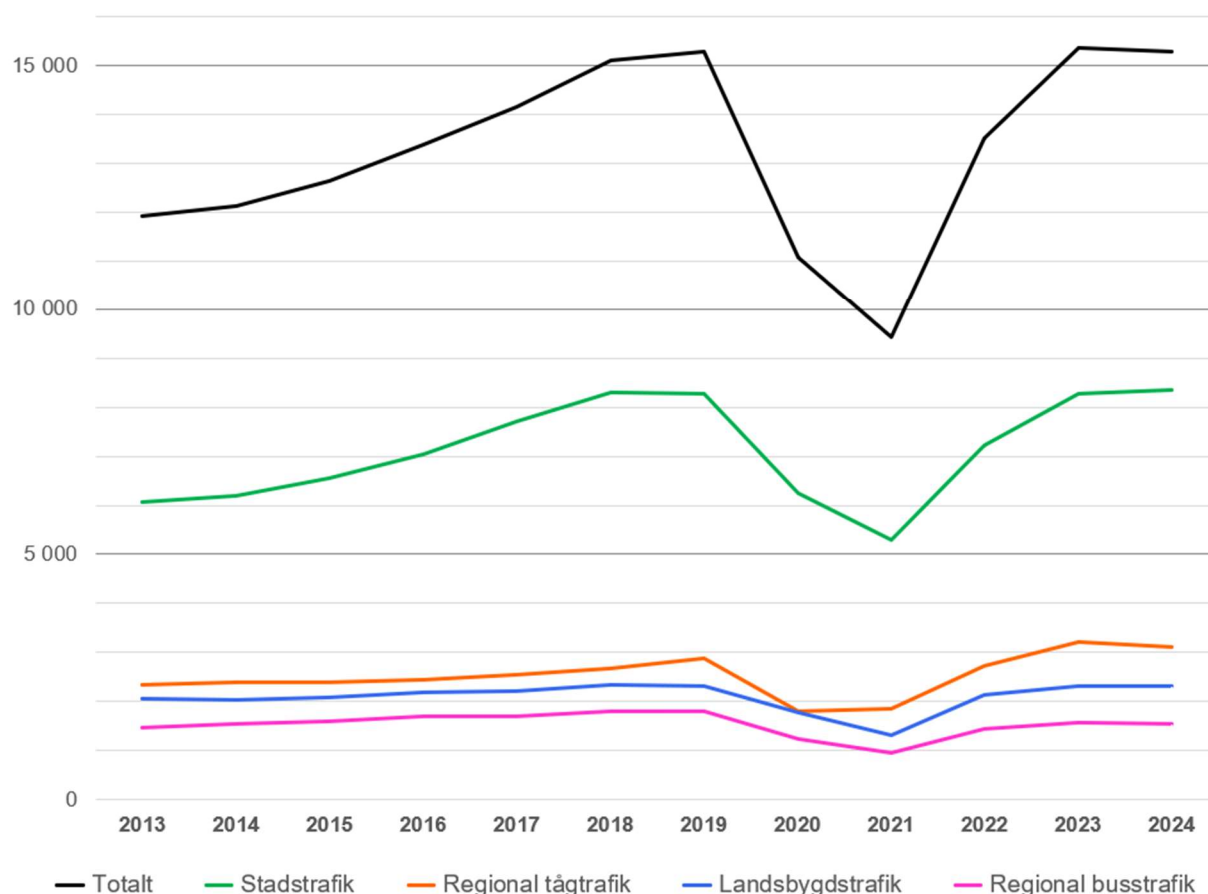
Figur 8. Översiktlig bild av den upphandlade allmänna kollektivtrafiken som bedrivs med tåg och bussar genom Sörmlandstrafiken och Mälardalstrafik eller av angränsande regioner i samverkan med Region Sörmland.

Resandet i kollektivtrafiken

Resandet i den allmänna kollektivtrafiken i Sörmland har ökat under en längre tid fram tills att coronapandemin drabbade Sverige i början av år 2020 och resulterade i ett kraftigt minskat resande. Därefter har resandet i Sörmland återhämtat sig till nivån före pandemin.

Orsakerna till resandeutvecklingen kan vara många, det kan exempelvis bero på förändringar i trafikutbudet, befolkningens demografi, arbetsmarknaden (bland annat förändrade möjligheter till distansarbete i vissa branscher), ekonomi, taxor och drivmedelspriser.

År 2013 genomfördes en omfattande förändring av busstrafikens utbud och linjenät i Sörmland varpå resandet i busstrafiken ökade med omkring 30 % fram till år 2019. Kraftigast var resandeökningen i stadstrafiken med omkring 40 %. År 2016 infördes Sörmlandstaxan i busstrafiken med en zon-baserad taxa och tåg-giltighet för periodkort. År 2017 började infasningen av nya regionaltåg under varumärket Mälartåg och samtidigt infördes Movingo periodbiljett i tågtrafiken med giltighet även i anslutande kollektivtrafik. Även förbättringar av tågtrafikens trafikutbud genomfördes vid denna tidpunkt. Eftersom den regionala tågtrafiken många gånger är parallell med den regionala busstrafiken har en viss överflyttning av resande skett till tåg sedan införandet av Sörmlandstaxan och Mälartåg.

Figur 9. Diagram över antal påstigande i tusental på Sörmlandstrafikens bussar samt på Mälartåg och SL pendeltåg vid stationer i Sörmland. Observera att tågresor som påbörjas utanför länet ej är inkluderade.

Mål för kollektivtrafiken

För att styra kollektivtrafikens utveckling har flera olika mål tagits fram. I detta kapitel beskrivs de olika målen och den samlade målbilden. I det här kapitlet beskrivs målbilden och vilka utgångspunkter som ligger till grund för målen med tidshorisont 2035.

TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS MÅLBILD

För kollektivtrafiken i Sörmland antas åtta mål med sikte på år 2035 indelade i tre målområden; Funktionell, Attraktiv och Effektiv (se figur 10). Målen utgör prioriterade områden för utveckling och beskriver övergripande vad som ska känneteckna kollektivtrafiken i Sörmland år 2035. Målen är formulerade för att bidra till mål i Sörmlands regionala utvecklingsstrategi och de globala målen i Agenda 2030 om hållbar regional utveckling. Målen är styrande för den allmänna kollektivtrafiken och vägledande för alla som är inblandade i utvecklingen av kollektivtrafik och hållbart resande i Sörmland.

Till de olika målen kopplas även ett antal indikatorer som är viktiga att följa upp då de visar riktningen och är en viktig del i den sammanvägda bedömningen av hur väl målen uppfylls. Mål för den särskilda kollektivtrafiken anges i kapitlet om Särskild kollektivtrafik.

Tre målområden och åtta mål anger riktningen för en hållbar kollektivtrafik		
Funktionell	Attraktiv	Effektiv
Sörmland är väl integrerat med omvärlden	Kollektivtrafiken håller en god kvalitet, är användarvänlig, sammanhållen och samordnad	Kollektivtrafikens kostnadseffektivitet ökar
Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur	Kollektivtrafiken fokuserar på enkelhet, trygghet och bekvämlighet för resenären	Kollektivtrafikens energieffektivitet ökar
Sörmland har attraktiva miljöer för invånare, företag och besökare	Kollektivtrafiken är anpassad för att möjliggöra resor oavsett funktionsnedsättning	 REGION SÖRMLAND

Figur 10. Sammanhållen målbild för kollektivtrafiken bestående av tre målområden och åtta mål med sikte på år 2035.

MÅL OM FUNKTIONELL KOLLEKTIVTRAFIK

Sörmland är väl integrerat med omvärlden

Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur

Sörmland har attraktiva miljöer för invånare, företag och besökare

Målet om en funktionell kollektivtrafik som stödjer regional och lokal utveckling handlar om hur kollektivtrafiken ska vara en del av och bidra till en hållbar utveckling i Sörmland. Genom detta målområde görs en direkt koppling till Strukturbild Sörmland, den fysiska dimensionen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen om en funktionell kollektivtrafik handlar både om stora och små geografier. Sörmland ska vara väl integrerat med omvärlden vilket ger förutsättningar för resmöjligheter till och från de storregionala stadskärnorna, de prioriterade stadskärnorna i Stockholms län och nodstäderna i Östra Mellansverige (Uppsala, Stockholm, Västerås, Eskilstuna, Örebro, Nyköping, Norrköping, Linköping och Gävle). Ett funktionellt kollektivtrafiksystem binder också samman Sörmland och skapar tillgänglighet inom länet.

En funktionell kollektivtrafik bidrar till att Sörmland är attraktivt för invånare, företag och besökare. Genom tillgänglighet ges ökade möjligheter för invånare att nå flera olika arbetsmarknader och lärosäten samtidigt som arbetsgivare ges förutsättningar att rekrytera arbetskraft från större geografiska områden. I det lokala perspektivet bidrar kollektivtrafiken till de dagliga transporterna för arbete, studier, service och i viss mån även förutsättningar för andra resor i den funktionella vardagen.

Målordikatorer:

- Marknadsandel för kollektivtrafik 25–30 %.
- Andelen invånare som har tillgång till ett grundläggande kollektivtrafikutbud (d.v.s. minst ett par resmöjligheter per vecka) inom 2 km gångavstånd ska öka.
- Andelen invånare som har tillgång till ett gott kollektivtrafikutbud (d.v.s. minst tolv dubbelturer dagligen respektive sex dubbelturer under helgerna) inom 2 km gångavstånd ska öka.

MÅL OM ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafiken håller en god kvalitet, är användavänlig, sammanhållen och samordnad

Kollektivtrafiken fokuserar på enkelhet, trygghet och bekvämlighet för resenären

Kollektivtrafiken är anpassad för att möjliggöra resor oavsett funktionsnedsättning

Målet om en attraktiv kollektivtrafik handlar om en användarvänlig trafik med hög kvalitet som sätter resenären i fokus. Resenärerna ska uppleva att kollektivtrafiken är ändamålsenlig och prisvärd, att den är enkel att använda, medför trygghet och komfort ombord.

Trafikutbudet ska uppfattas som sammanhållet och bestående över tid av såväl resenärer som övriga samhällsaktörer. Det långsiktiga målet för trafiksäkerheten i kollektivtrafiken är att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Kollektivtrafiken ska upplevas som ett tryggt resealternativ med trygga och säkra trafikmiljöer. Målet handlar också om välkomnande och informativa stationsmiljöer och hållplatser med anslutande gång- och cykelstråk, pendlarparkeringar med mera.

Möjligheterna att resa med kollektivtrafiken kan vara begränsade för barn, äldre och personer med olika funktionsnedsättningar, exempelvis rörelseförmåga, syn, hörsel, allergier eller förmågan att tolka och bearbeta information. Målet är en attraktiv kollektivtrafik som tar hänsyn till alla resenärers behov och som möjliggör resor oavsett funktionsnedsättning. Målet innebär att användbarheten för dessa grupper ska förbättras, såväl avseende den fysiska miljön som avseende information och andra företeelser som behövs inför, under och efter en resa. Avseende den fysiska tillgängligheten ligger fokus för målet på hållplats- och resenärmiljöer eftersom fordonen idag kan betraktas som anpassade.

Målindikatorer:

- Resenärernas nöjdhet med den allmänna kollektivtrafiken uppgår till minst 80 %, (nöjdheten är ett av flera faktorer sammanvägt värde)
- Andelen tillgänglighetsanpassade hållplatser i tätorter och bytespunkter ska uppgå till 100 %
- Andelen tillgänglighetsanpassade hållplatser i övrigt (utanför tätorter och bytespunkter) ska öka med fokus på de hållplatser som nyttjas av flest och där behoven är som störst

MÅL OM EFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafikens kostnadseffektivitet ökar

Kollektivtrafikens energieffektivitet ökar

Målet om en effektiv kollektivtrafik som är hållbar och samordnad handlar om att använda de gemensamma resurserna på ett ansvarsfullt vis så att största möjliga nytta uppnås. Kollektivtrafiken i Sörmland ska stärkas som en del i ett långsiktigt hållbart transportsystem. Utveckling av kollektivtrafiken samtidigt som de offentliga kostnaderna hålls på en önskad nivå kräver att verksamheten drivs kostnadseffektivt samtidigt som intäkterna och därmed kostnadstäckningsgraden höjs från dagens nivåer.

Att fler människor väljer att resa kollektivt med tåg eller buss i stället för med bil medför stordriftsfördelar. Ambitionen att öka resandet i kollektivtrafiken kräver att de ekonomiska resurserna används effektivt, kollektivtrafiken ska därför i första hand byggas ut där resbehoven är störst. Genom minskade restider kan trafikföretagen också utföra mer trafik för samma ersättning, alternativt att behovet av ekonomiskt tillskott till trafiken kan minska. Snabbare resor är också ett starkt önskemål från många resenärer och är därmed också en viktig konkurrensfaktor.

Målet om en effektiv kollektivtrafik handlar också om en kontinuerlig process för att kollektivtrafikens miljöbelastning ska minska och här finns tydliga kopplingar till regionens hållbarhetsarbete. Idag ses förnybara drivmedel som en självklarhet av Region Sörmland och all kollektivtrafik i regionens regi körs därför med förnybara drivmedel. Fokus nu ligger därför på att öka energieffektiviteten, d.v.s. minska energianvändningen per körd kilometer.

Målindikatorer:

- Kostnadstäckningsgrad (inklusive regionalståg): 50 %
- Energianvändning busstrafik: 2,2 kWh/km

MÅLUPPFÖLJNING

Region Sörmland har en central roll för att till 2035 genomföra och uppnå trafikförsörjningsprogrammets intentioner och mål, inte minst genom att i samverkan med kommunerna tillhandahålla kollektivtrafik och genomföra investeringar i kollektivtrafiksystemet.

Kommunerna har en stor rådighet över flera av målen i trafikförsörjningsprogrammet genom planmonopolet som kommunerna besitter och genom deras ansvar för lokal infrastruktur. Kommunerna har även ett ekonomiskt ansvar genom att de i Sörmland ansvarar för finansieringen av stora delar av kollektivtrafiken.

Uppföljning och rapportering av målen i trafikförsörjningsprogrammet görs dels enligt Region Sörmlands styrmodell, dels i verksamhetens löpande förvaltning.

Strategier och vägen framåt

För att uppnå målen för kollektivtrafiken har ett flertal strategier fastställts som visar vägen för kommande arbete med den allmänna kollektivtrafiken. I detta kapitel beskrivs de olika strategierna men också beslut om allmän trafikplikt (offentligt upphandlad trafik) i förhållande till kommersiell trafik samt finansiering och ekonomiska förutsättningar.

ÖVERGRIPANDE STRATEGIER

Resenärsfokus

Resenärsfokuset är det mest centrala i det kontinuerliga arbetet med kollektivtrafiken. Resenärer som reser med kollektivtrafiken i länet ska veta vad de kan förvänta sig. Resenärerna ska uppleva att det är enkelt, förutsägbart och tryggt att resa med kollektivtrafiken. En väl använd tid och ett bra val. Upplevelsen av resan kan också förstärkas genom en kommunikation som syftar till att göra resenärerna nöjda och stolta över sin kollektivtrafik som bland annat är ett klimatsmart och hållbart val.

Ett resenärsfokus innebär även satsningar på intelligenta digitala lösningar för biljetter och tjänster som hanterar hela resan. En viktig del är också att uppnå en attraktiv produktstruktur med en prissättning som styrs av efterfrågan och ökar kollektivtrafikens marknadsandel. Det behövs en prissättning och intäktssäkring som skapar balans mellan beläggning, konkurrenskraft och uppnår grundkvaliteten kostnadseffektivt.

Enhetlighet

Kollektivtrafiken inom och till och från vår region är ett viktigt verktyg för en hållbar regional utveckling. Kollektivtrafiken har olika roller och finns i olika sammanhang utifrån vem du är och vad du ska göra. För att möta den utveckling som sker ska kollektivtrafiken i Sörmland vara enhetlig och sammanhållen. Det ska vara enkelt att åka kollektivtrafik genom biljettsystem, utbud, kopplingar mellan färdmedel och information, oavsett trafikkoncept inom kollektivtrafiken.

Samverkan

Kollektivtrafik är en viktig del i samhället och dess utveckling, där många processer pågår parallellt och interagerar med varandra. Sammansättningen av aktörer är komplex med olika roller och ansvar. Dels i olika nivåer och skeden, kommunalt, regionalt, storregionalt och på statlig nivå, dels mellan olika processer som måste ske samordnat och parallellt. Samverkan är därför av avgörande betydelse för att få en sammanhållen helhetsbild i utvecklingen.

Samverkan är en av nycklarna för att uppnå flera av målen och strategierna i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Flertalet mål är beroende av åtgärder som görs av eller tillsammans med exempelvis trafikföretagen, kommunerna, grannregionerna, Trafikverket eller annan berörd aktör. I de fall en annan aktör slutligen är utförare av en åtgärd innehar dock ofta Region Sörmland en viktig samordnande eller beställande roll.

Region Sörmland, i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet och sin roll som utvecklingsansvarig, har en viktig uppgift som kunskapsförmedlare och vägledare i frågor som rör hållbar mobilitet och kan med detta bidra till att påskynda omställningen till ett transporteffektivt samhälle.

RIKTADE STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ ETT ELLER FLERA MÅL

Utveckla trafikkoncepten och utarbeta strategier för dessa

Behoven av hållbar mobilitet och god tillgänglighet överensstämmer i många delar men lösningarna är inte alltid förenliga. Genom att bygga upp kollektivtrafiksystemet med trafikkoncept som fyller olika funktioner går det att hantera flera perspektiv utan att behöva skapa kompromisslösningar. Olika koncept innebär att syfte och utbud kan diversifieras men koncepten behöver samtidigt vara väl integrerade för en funktionell, sammanhållen och effektiv kollektivtrafik. Genom att utarbeta strategier för trafiksystemet formas en mer tydlig bild till grund för beslut och vägledning i dialogen med trafikens finansiärer och intressenter. Inriktningen är att utveckla trafikkoncepten enligt följande:

- Ett stomnät av regional och storregional tåg- och busstrafik som binder samman länets kollektivtrafiknoder med varandra och med omgivande län. I Sörmland finns regionalt prioriterade kollektivtrafikstråk av två typer, dels stråk med ett starkt resande, dels stråk med ett lägre resande men med en prioriterad funktionell betydelse, (se Figur 7). Stomnätet ska ha en tydlig koppling till de utpekade och prioriterade kollektivtrafikstråken. Det regionala stomnätet utmärker sig genom snabb trafik och få stopp. Tågtrafiken har här en särställning genom att den är kapacitetsstark, snabb och har låga klimatutsläpp. En utveckling av tågtrafiken kan således bidra till att lösa många av dagens utmaningar såsom obalanser på arbets- och bostadsmarknaden, segregation och klimatutsläpp. För att utveckla den storregionala trafiken ska Region Sörmland samarbeta med angränsande län.
- Landsbygdstrafiken utvecklas inom respektive kommun med fokus på att länka samman kommunernas olika tätorter med dess kommunhuvudorter och med noder i det regionala stomlinjenätet. Genom att försörja de olika tätorterna med ett gott kollektivtrafikutbud skapas förutsättningar för dagligt resande till exempelvis arbete, studier och servicefunktioner. Även den mellanliggande landsbygden får därmed en god tillgänglighet men för övriga landsbygdsområden är förutsättningarna ofta annorlunda. När resandeunderlaget är för lågt för att bedriva busstrafik så kan utveckling av anropsstyrd trafik vara en lösning för att tillgodose de mest grundläggande behoven.
- Stadstrafik som skapar resmöjligheter i de städer i länet där behovet och underlaget är stort nog. Stadstrafiken har huvuduppdrag och prioritering kring dagligt resande till exempelvis arbete, studier, matning till stomlinjer och servicefunktioner. Vid förutsättningar och behov kan stomstrukturer skapas inom ett stadsnät.
- Trafikkoncept som kompletterar det robusta linjenätet där den geografiska tillgängligheten är sämre. Ett trafikkoncept med begränsat men funktionellt utbud och med syfte att ge tillgänglighet till service och andra delar av kollektivtrafiksystem. Dessa koncept har samordningsmöjligheter med den särskilda kollektivtrafiken.

Utveckla effektiv trafik i stråk med stor efterfrågan

Kollektivtrafikens marknadsandel är som störst i de stråk där många pendlar och kollektivtrafiken har en hög turtäthet, det gäller främst trafik i de större städerna, i de starka regionala kollektivtrafikstråken samt mellan de större tätorterna. Genom att analysera pendlingsstatistik och efterfrågan på resor och jämföra med kollektivtrafikens faktiska resande och utbud så kan utvecklingspotentialer identifieras.

Av den regionala trafiken så har tågtrafiken störst marknadsandel vilket hänger samman med att den är mycket konkurrenskraftig på längre distanser. Tågtrafiken är kapacitetsstark och generellt sett mer kostnadseffektiv än busstrafiken i stråk där efterfrågan på resor är stor. En strategi är därför att satsa på tågtrafiken i de starka stråken och möjliggöra en övergång från resor med bil eller buss till tåg.

Samhällsplanering som ger goda förutsättningar för kollektivtrafiken

En utgångspunkt för att kunna nå mål om en geografisk tillgänglighet och attraktiv kollektivtrafik är att samhällsplaneringen ger förutsättningar för detta. Med en rumslig utveckling som bygger på närhet och täthet minskar resbehoven och kollektivtrafikens konkurrenskraft ökar så att kollektivtrafik, gång och cykel blir självklara val för allt fler. Här har kommunerna verktygen genom planmonopolet att verka för en transporteffektiv samhällsplanering och hållbar mobilitet.

Utgångspunkten är att grundläggande kollektivtrafikillgänglighet finns vid avstånd på upp till 2 km från en hållplats men att avstånden behöver vara kortare för att nå en hög attraktivitet och användbarhet. Region Stockholms riktlinje, vilken även kan vara tillämplig i Sörmland, är att flerbostadshus bör planeras inom 500 meter från kollektivtrafik, radhus inom 700 meter och gruppvillabebyggelse inom 900 meter. Dessa kombineras med riktvärden för vilka bebyggelsevolymerna som krävs för nyetablering av kollektivtrafik.

Infrastrukturutveckling för bättre kollektivtrafik

Infrastrukturutvecklingen behöver prioritera kollektivtrafiken mer och utifrån flera perspektiv. Ett perspektiv handlar om framkomligheten för kollektivtrafiken som behöver prioriteras och kollektivtrafiken behöver ges möjligheter till restidsreduceringar gentemot bilen. Detta gäller för såväl befintliga som framtida trafikmiljöer samt vid underhåll och vid tillfälliga trafikomläggningar.

Ett annat perspektiv handlar om goda resenärsmiljöer. Resenärer behöver kunna nå bytespunkter och hållplatser på ett säkert, tryggt och enkelt sätt för att hela resan ska fungera. Resenärsmiljöernas standard är av stor betydelse och desto fler som nyttjar en hållplats, station eller bytespunkt, desto viktigare är det med en god standard. Det kan handla om väderskydd, cykelställ, infartsparkeringar och vid stora bytespunkter även uppvärmda väntsalar och tillgång till kommersiell service. En särskilt viktig åtgärd är fortsatt tillgänglighetsanpassningen av resenärsmiljöer för personer med funktionsnedsättning samt för barns och äldres behov.

Region Sörmland har sällan rådighet över infrastrukturen eller resenärsmiljöerna. Infrastrukturen som den allmänna kollektivtrafiken trafikerar ägs av Trafikverket och kommunerna eller i mer sällsynta fall av vägföreningar eller enskilda fastighetsägare. Samma förhållande gäller hållplatser och stationsmiljöer. Region Sörmland har emellertid stora möjligheter att påverka infrastrukturutvecklingen genom samverkan och dialog med berörda aktörer samt i egenskap av upprättare av "länstransportplanen". I länstransportplanen avsätts statliga medel för kollektivtrafikåtgärder utmed det statliga vägnätet samt medel som kan sökas för medfinansiering av motsvarande åtgärder i det kommunala vägnätet. Länstransportplanen bidrar också med åtgärder kring cykel- och gångtrafik. Genom att förbättra möjligheterna för kombinationsresor med gång och cykel ökar inte bara tillgängligheten till kollektivtrafiken utan dessa åtgärder leder även till förbättrad folkhälsa.

Även inom tågtrafiken behöver infrastrukturen utvecklas för att nå målen, för att säkerställa konkurrenskraftiga restider, kapacitet, punktlighet och ökad driftsäkerhet. Eftersom järnvägsinfrastrukturen är högt belastad är det av stor vikt hur Trafikverket prioriterar och tilldelar kapacitet. Kollektivtrafiksystemet och den regionala pendlingens stora betydelse för samhällsutvecklingen behöver lyftas så att regionala och lokala tåg, som del av systemet, värderas högre.

En viktig samverkansorganisation för Region Sörmland att påverka utvecklingen av den storregionala transportinfrastrukturen oavsett trafikslag är Mälardalsrådet. Genom att delta i det storregionala infrastruktursamarbetet "En bättre sits" är Region Sörmland också med och bidrar till den storregionala systemanalysen.

Dra nytta av utvecklingen inom fordon, drivmedel och energisektorn

En av de större förutsättningarna för att nå fortsatt utveckling mot mer hållbar och energieffektiv kollektivtrafik är genom ett kontinuerligt arbete för att påverka hur fordonen drivs men också energianvändning på depåer, terminaler och bytespunkter. Det främsta verktyget är att använda detta som kravställning i samband med upphandlingar, vilket dock behöver föregås av att skapa förutsättningar i form av anpassning av exempelvis depåer.

För att använda detta verktyg krävs det samtidigt att följa utvecklingen, samla expertis och att i god tid identifiera möjliga lösningar som på lång sikt kan fortsätta trenden av den minskade energianvändningen per körd kilometer.

Långsiktigt behöver också arbete bedrivas för att identifiera och arbeta utefter andra aspekter och faktorer kopplat till att trafiken ska bedrivas mer hållbart. Förutom energianvändning kommer sannolikt andra saker få alltmer betydelse i definitionen av hållbarhet framöver. Det kan exempelvis vara kopplat till tillverkningskedjor, användning av råvaror och dess ursprung.

ALLMÄN TRAFIKPLIKT OCH ÖPPET MARKNADSTILLTRÄDE

Kommersiell trafik

Trafikföretag får med stöd av kollektivtrafiklagen fritt etablera kommersiell kollektivtrafik inom alla geografiska marknadssegment. För att underlätta marknadsanalys för kommersiell trafik upprättar Region Sörmland varje år ett trafikbokslut med redovisning av data över bland annat antal resande, intäkter och kostnadstäckningsgrad på linjenivå.

Region Sörmland ställer sig positiv till kommersiell kollektivtrafik i länet, och har som utgångspunkt att kommersiell och upphandlad kollektivtrafik ska fungera väl tillsammans och komplettera varandra för resenärernas bästa.

Med nuvarande erfarenhet gör Region Sörmland bedömningen att fjärrtrafik med tåg och buss till de tre storstadsregionerna, länsöverskridande busstrafik samt busstrafik till och från flygplatser inom och utanför länets gränser är de kommersiella kollektivtrafiktyper som har bäst förutsättningar att utvecklas.

Trafikföretag som avser bedriva kommersiell trafik i Sörmland ska anmäla detta till Kollektivtrafikmyndigheten.

Konkurrensneutral tillgång till infrastruktur, biljett- och informationssystem

Tillträde till hållplatser, bytespunkter och annan offentligt ägd infrastruktur i Sörmland ska behandlas konkurrensneutralt för att underlätta etableringen av kommersiell kollektivtrafik. Vid anmälan av kommersiell trafik till Kollektivtrafikmyndigheten ska trafikföretaget ange vilka hållplatser som ska angöras, samt bifoga tidtabeller.

I Sörmland tillämpas principer för tillträde till hållplatser, terminaler och resecentra samt prissättning enligt den vägledning som tagits fram i ett branschgemensamt samarbete (Bytespunkter – övergripande principer för tillträde och prissättning, Svensk Kollektivtrafik med flera, 2014). I Sörmland bedöms risken för kapacitetsbrist vid bytespunkter vara liten. I de fall det ändå skulle uppstå kapacitetsbrist kallar Kollektivtrafikmyndigheten berörda parter till dialog där utgångspunkten är att företräde ges utifrån trafikens utbud, nytta och funktion. Trafik som avser att tillgodose resbehov för arbets- och studiependling samt annat vardagsresande värderas högt.

Samverkan kring biljetter och information är också möjligt men ställer höga krav på kontinuitet och långsiktighet och hanteras från fall till fall.

Allmän trafikplikt

Inför upphandling ska Region Sörmland i sin roll som regional kollektivtrafikmyndighet fatta beslut om allmän trafikplikt för sådan regional kollektivtrafik som samhället avser att ta ansvar för och teckna avtal om. I de fall trafiken är länsövergripande sker samverkan med aktuell regional kollektivtrafikmyndighet inför övervägande och beslut om allmän trafikplikt.

Ett beslut om allmän trafikplikt kan sägas säkerställa sådan kollektivtrafik som myndigheten anser nödvändig för regionens utveckling och som inte bedöms komma till stånd i önskvärd omfattning genom kommersiella aktörer. I ett beslut om allmän trafikplikt ska syftet med den planerade trafiken beskrivas. Trafiken ska också stå i överensstämmelse med mål och intentioner i trafikförsörjningsprogrammet.

För att pröva marknadens intresse för att utföra den planerade trafiken på kommersiella villkor genomförs ett samråd inför upphandling (SIU). Om ett trafikföretag visar intresse av att utföra trafik utan samhällsstöd kan Region Sörmland välja att helt eller delvis avstå från trafikplikt för just den trafiken.

En samlad bedömning görs av hur målen i trafikförsörjningsprogrammet kan uppfyllas innan ett ställningstagande görs kring att avstå trafikplikt till förmån för kommersiell trafik. Långsiktigheten och stabiliteten i det kommersiella alternativet, att trafiken inte förutsätter subventioner samt att det finns betalningsvilja hos resenären för hela kostnaden för tjänsten är av stor vikt. Andra aspekter som vägs in är påverkan på resandeutveckling, resenärernas nöjdhet, miljöpåverkan och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

FINANSIERING OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Finansieringen av kollektivtrafiken som bedrivs av Sörmlandstrafiken och Mälardalstrafik sker med offentliga medel samt med intäkter från biljettförsäljningen och övriga intäkter. De offentliga medlen står för den större delen av finansieringen i busstrafiken medan biljettintäkterna står för den större delen av tågtrafikens finansiering. De offentliga medlen utgörs främst av skatteintäkter och i praktiken fungerar det som så att Region Sörmland och Sörmlands kommuner täcker upp för det underskott som återstår efter biljettintäkter och övriga intäkter. I en växande region med stora behov och begränsade resurser är god ekonomisk hushållning nödvändigt. Utbyggnader av kollektivtrafiken behöver finansieras med offentliga medel då ingen buss- eller tåglinje i grunden bär sina egna kostnader även om trafiken i samhällsekonomisk mening och som helhet bedöms vara lönsam.

Enligt "Överenskommelse om kollektivtrafik i Södermanlands län" som ingåtts mellan Region Sörmland och länets kommuner så täcker regionen finansieringen för den regionala tåg- och busstrafiken medan respektive kommun står för den lokala landsbygdstrafiken, kompletteringstrafiken, skärgårdstrafiken och stadstrafiken. När det gäller den särskilda kollektivtrafiken ligger finansieringsansvaret uppdelat efter den form av trafik det gäller. Sjukresor finansieras av Region Sörmland medan färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts finansieras av respektive kommun. Därutöver har förvaltningskostnader för den allmänna kollektivtrafiken skatteväxlats i samband med regionbildningen. Avseende den särskilda kollektivtrafiken har en fast årlig förvaltningskostnad fastslagits som fördelas mellan regionen och kommunerna.

Den trafik som kommunerna, och även regionen, finansierar beställs och kan ändras årligen inom ramen för den fastställda trafikförändringsprocessen. Genom att ständigt anpassa kollektivtrafiken så att det huvudsakliga trafikutbudet tillhandahålls där behovet och potentialen för ökat resande är som störst så ökar förutsättningarna att nå målet om ökad kostnadseffektivitet.

Biljettintäkter

Utöver rena kostnader ska också intäkter beaktas i kollektivtrafikutvecklingen. En tydlig trend i hela kollektivtrafikbranschen visar att ökade intäkter inte följer den ökade kostnadsutvecklingen av trafiken. Här är det viktigt att uppnå en attraktiv produktstruktur med en prissättning som möter efterfrågan och ökar kollektivtrafikens marknadsandel men samtidigt också bidrar till intäktssäkring och målet om kostnadseffektivitet.

Särskild kollektivtrafik

Den särskilda kollektivtrafiken omfattar färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor, skolskjuts och vissa övriga resor. Trafiken är behovsprövad och riktar sig till personer som behöver en särskilt anpassad resa. I detta kapitel beskrivs den särskilda kollektivtrafiken, dess mål och strategier.

OM DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare. Den särskilda kollektivtrafiken är inte öppen för alla utan kräver någon form av tillstånd. Den skapar möjligheter för personer med specifika behov att på lika villkor kunna arbeta, studera och delta i olika aktiviteter i samhället.

Framtidens särskilda kollektivtrafik påverkas av flera faktorer. Antalet äldre personer förväntas öka i Sörmland, vilket kan leda till ett ökat behov av resor med särskild kollektivtrafik. Resmönster påverkas även av kommunernas fysiska planering i form av ny bebyggelse, skolor och verksamheter.

Sjukresor

Grunderna för sjukresor styrs av Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresa. Region Sörmland har det övergripande ansvaret för sjukresor. Regionfullmäktige beslutar om regelverk för sjukresor som ses över varje mandatperiod och egenavgifter beslutas årligen i samband med antagandet av budgeten. För att resa med särskild kollektivtrafik till sjukvård krävs ett sjukreseintyg från vården eller att resenären innehar ett färdtjänsttillstånd.

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Färdtjänst regleras i Lag (1997:736) om färdtjänst och är respektive kommuns ansvar. Riksfärdtjänst (Lag om Riksfärdtjänst 1997:735) avser de resor inom Sverige som görs utanför färdtjänstområdet. Kommunerna ansvarar för regelverk, egenavgifter och myndighetsutövning med utfärdande av tillstånd för färdtjänst och riksfärdtjänst, samt för samtliga kostnader. Det finns lagstöd för kommunen att, efter överenskommelse med regionen, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala Kollektivtrafikmyndigheten.

Enligt den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna har samtliga kommuner i länet överlåtit till Region Sörmland ansvar för upphandling och avtalsförvaltning av färdtjänst- och riksfärdtjänst, samt för planering av färdtjänstresor. Ingen kommun har i övrigt överlåtit det övergripande ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst. Därmed är det respektive kommun som ska upprätta trafikförsörjningsprogram avseende färdtjänst och riksfärdtjänst.

Skolskjuts

Enligt Skollagen (2010:800) är kommuner skyldiga att anordna skolskjuts och ansvarar för myndighetsutövning och samtliga kostnader. Myndighetsutövningen, d.v.s. beslut om vem som har rätt till skolskjuts och hur, får inte överlåtas till någon annan organisation utan det är kommunens angelägenhet. I den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna, samt med stöd av kollektivtrafiklagen (2010:1065), har flertalet kommuner i Sörmland överlåtit upphandling och avtalsförvaltning av skolskjuts till Region Sörmland. Några kommuner har även överlåtit själva planeringen av skolskjutsens utförande men i andra fall görs den av kommunen själv eller det upphandlade trafikföretaget.

MÅL FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

I Sörmland har länets kommuner det övergripande ansvaret för färdtjänst och skolskjuts och ansvarar därmed för att sätta mål och ambitioner. Den grundläggande ambitionen för dessa kollektivtrafikslag sätts därmed inte på regional nivå. För de delar av den särskilda kollektivtrafiken som kommunerna har lagt över ansvaret på Region Sörmland, samt för sjukresor som regionen tillhandahåller har Region Sörmland två mål med tillhörande indikatorer.

I den särskilda kollektivtrafiken ska resenären uppleva god kvalitet under hela resan

Region Sörmland definierar god kvalitet utifrån de aspekter som resenärerna anger som viktigast för upplevelsen av god kvalitet under hela resan. Dessa aspekter har identifierats med hjälp av resenärsundersökningar.

Målkriterier:

- Andel nöjda resenärer med särskild kollektivtrafik: 92 %
- Bemötande vid beställning och under resan: 95 %
- Servicenivå vid beställning i telefon: 70 %

Den särskilda kollektivtrafiken ska anordnas och utföras på ett effektivt vis

Region Sörmland följer upp att resorna inom den särskilda kollektivtrafiken anordnas och utförs på ett effektivt vis med två indikatorer.

Målkriterier:

- Andel besparade kilometer till följd av samordning av resor: 15 %
- Punktlighet färdtjänst- och sjukresor: 90 %

All trafik inom särskild kollektivtrafik utförs från år 2022 med 100 % förnybara drivmedel.

STRATEGIER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

För att nå de två målen som Region Sörmland själva satt upp i detta trafikförsörjningsprogram har tre strategier identifierats. Strategierna är begränsade till de förutsättningar som Region Sörmland själva har rådighet över.

Samverkan

Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare. Regelverk och riktlinjer ser olika ut men den gemensamma nämnaren är fokus på användare och den tjänst som ska levereras, samt under vilka förutsättningar. Region Sörmland ska därför samverka med kommuner och trafikföretag för att identifiera faktorer som styr verksamheten och driver kostnader och för att hitta möjliga åtgärder för att uppnå en social- och ekonomisk hållbarhet. Särskilt viktigt är det att samverka inför förändringar av gällande regelverk och riktlinjer eller förändringar inom verksamheten inför upphandling och för att uppnå en god samplanering och samordning av resorna.

Samordning

Resor ska i möjligaste mån planeras och bokas så att resor samordnas med andra resor, men med hänsyn taget till gällande avtal, regelverk och resenärens behov. Detta är inte bara kostnadseffektivt, utan skapar också miljömässiga vinster genom minskad trafik. Region Sörmland kan ta över ansvaret för upphandling, avtalsförvaltning och planering av skolskjuts från kommunerna i den takt som kommunerna önskar. På så sätt ökar förutsättningarna för samordning och effektivt resursutnyttjande ytterligare.

Tillgänglighet till service

Resenärer och invånare ska ha en hög tillgänglighet till den särskilda kollektivtrafiken och det sätt som resenären blir bemött på är direkt avgörande för hur resenären upplever kvaliteten. Region Sörmlands Servicecenter är i egenskap av bokningscentral och kundtjänst därmed en nyckel för hög tillgänglighet och gott bemötande.

REGION
SÖRMLAND

8

Svar på remiss - förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2035

Förslag till beslut

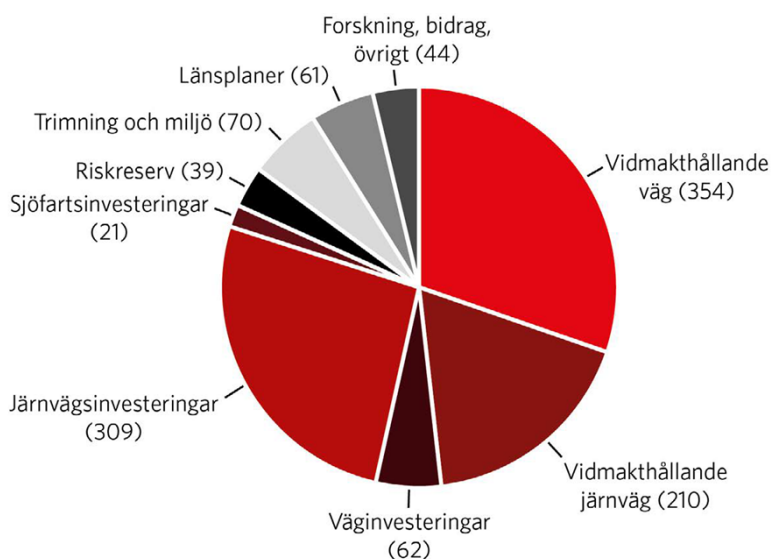
Kommunstyrelsen godkänner förslag till svar på Trafikverkets remiss, daterat den 10 november 2025

Sammanfattning av ärendet

Trafikverket har på uppdrag av regeringen upprättat förslag till nationell transportinfrastrukturplan 2026-2037. Planförslaget är utsänt på remiss under tiden 30 september till och med den 30 december 2025. Det är regeringen som beslutar om innehållet i nationell plan, vilket innebär att ändringar av Trafikverkets planförslag kan göras. Regeringen förväntas fastställa den nationella transportinfrastrukturplanen våren 2026. Av namngivna objekt i planförslaget är det enbart Ostlänken som berör Trosa kommun, och förslaget till remissvar är i huvudsak inriktat på projektet.

Ärendet

Den nationella planen är en rullande, 12-årig "långtidsbudget" för hur Trafikverket ska använda anslagen till att underhålla och utveckla statlig infrastruktur. Planförslaget omfattar 1 171 miljarder kronor under planperioden, varav nästan hälften (564 mdr kr) går till underhåll av befintlig anläggning. Fördelningen av planförslagets ramar ser ut enligt nedan:

Trafikverket har arbetat med sammanvägd samhällsekonomisk lönsamhet för att rangordna investeringsobjekt. Ett antal projekt från nu gällande nationell plan omprövas eller utgår därmed i det nya planförslaget vilket frigör medel till andra projekt med större nytta. Till exempel har medel nu avsatts till uppställningsspår i Norrköping och Linköping, vilket är följdinvesteringar på projekt Ostlänken. Uppställningsspåren syftar till att säkerställa möjligheten att köra prognostiserad trafik när Ostlänken öppnar, både på Ostlänken och på angränsande banor.

Förslagen till järnvägsinvesteringar är i övrigt mer eller mindre samma som i nu gällande plan och de utgör cirka 80 procent av medlen till namngivna investeringar. Bland dessa är Ostlänken det största objektet. Ostlänken är kostnadsberäknad till 110 278 mnkr, det vill säga samma totalkostnad som i nu gällande plan men uppräknad till 2025 års prisnivå.

Planförslaget och dess bilagor finns att ladda ned på följande sida:

<https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/langsiktig-planering-av-infrastruktur/nationell-plan/nationell-plan-2026-2037/>

Då det enbart är Ostlänken bland den nationella planens namngivna objekt som berör Trosa kommun är förslaget till remissvar i huvudsak inriktat på projektet.

Johan Sandlund
Kommunchef

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Beslutsunderlag

Förslag till remissvar

Beslut till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
Samhällsbyggnadskontoret
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.
se
li.transport.remissvar@regering
skansliet.se

Trosa kommuns svar på remiss av förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Trafikverket har tagit fram ett förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026 – 2037 och har sänt förslaget på extern remiss. Trosa kommun har tagit del av förslaget och lämnar härmed följande yttrande.

Trosa kommun välkomnar att Ostlänken fortsatt prioriteras som ett av de namngivna järnvägsobjekten i förslag till nationell plan. Det är mycket positivt att den tidigare bedömda totalkostnaden för Ostlänken står fast och att medel även avsätts för uppställningsspår i Norrköping och Linköping. Utan dessa skulle vare sig Ostlänken eller Södra stambanan fungera optimalt. Trosa kommun arbetar i tät samverkan med Trafikverket för att så snabbt och kostnadseffektivt som möjligt genomföra byggnationen av Ostlänken med resecentrum i Vagnhärad.

Den dubbelspåriga järnvägen stärker kollektivtrafikens konkurrenskraft genom restidsvinster, tätare trafik och ökad tillförlitlighet. Arbetsmarknaden kommer att vidgas ytterligare och företagen får ännu bättre möjligheter att klara sin arbetskraftsförsörjning. Svenskarna reser och jobbpendlar på järnvägen som aldrig förr och kommuninvånarna i Trosa är inget undantag. Antal påstigande vid Vagnhärads station har ökat med ca 50 % sedan 2019. Genom Ostlänken kan den regionala, storregionala och nationella persontrafiken fortsätta utvecklas samtidigt som godstrafiken får ökad kapacitet på övriga banor.

Det är av yttersta vikt att Ostlänken färdigställs enligt plan och att entreprenaderna i de norra delarna genomförs utan ytterligare förseningar. Det är önskvärt att trafikeringen av den nya banan sker så snart som möjligt och att möjligheten med etappvis trafikering prövas. Samtidigt vill kommunen understryka vikten av att se Ostlänken ur ett helhetsperspektiv. För att få ut hela nyttan med Ostlänken krävs att stråket från Södertälje in mot Stockholm utvecklas med mer kapacitet och Trafikverket bör påbörja järnvägsplanearbete för sträckan så snart som möjligt.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Sandlund
Kommunchef

10

Budget 2026 med flerårsplan 2027-2028 för Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat förslag till budget 2026 med flerårsplan 2027-2028 för Trosa kommun antas.
2. Utdebiteringen för år 2026 fastställs till 21:20 kr.
3. Allians för Trosa kommuns styrdokument ska vara styrande för arbetet i nämnder och styrelser.
4. Kommunstyrelsen bemyndigas att fördela/omfördela årets medel för ettårssatsningar.
5. Nämnder och styrelse uppdras att senast första mötet efter årsskiftet 2026 upprätta internbudgetar för år 2026 inom beviljade anslag samt genomföra verksamhetsförändringar för att hålla ram 2026.
6. Kommunstyrelsen bemyndigas att ur anslag för central buffert anvisa medel enligt fastställda kriterier.
7. Investeringsbudget för 2026-2028 fastställs och ersätter investeringsbudget från kommunfullmäktiges beslut i juni.
8. Kommunfullmäktige bemyndigar nämnder och styrelse att besluta om investeringar för den egna verksamheten inom beslutad investeringsram.
9. Kommunstyrelsen bemyndigas att fördela investeringsmedel ur kommunstyrelsens investeringsreserv till annan nämnd.
10. Kommunstyrelsen har under 2026 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder med 200 Mkr.
11. Kommunstyrelsen har under år 2026 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2026.
12. Pengbelopp fastställs för förskola och grundskola.
13. Pengbelopp fastställs för hemtjänst och särskilt boende.
14. Kommunalt partistöd utbetalas med tillämpning av reglerna för kommunalt partistöd för perioden 2026-01-01 – 2026-12-31 enligt följande:

Parti	Antal mandat	Grundstöd	Mandatstöd inkl. utb.stöd	Totalt partistöd
Moderaterna	16	20 000	320 000	340 000
Centerpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Liberalerna	1	20 000	20 000	40 000
Kristdemokraterna	1	20 000	20 000	40 000
Socialdemokraterna	8	20 000	160 000	180 000
Vänsterpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Miljöpartiet	1	20 000	20 000	40 000
Sverigedemokraterna	4	20 000	80 000	100 000
	35	160 000	700 000	860 000

Sammanfattning av ärendet

Reviderat förslag till budget 2026 med flerårsplan 2027-2028 för Trosa kommun med tillhörande beslutspunkter antas.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde 2026 års budget i juni 2025. Skattenettot för 2026-2028 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från oktober.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell, lönejusteringar och beslutade rationaliseringar och ramökningar. Löneuppräkningsen har justerats från 2,5% till 3,0%. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader.

I Trosas styrmodell är central buffert en viktig parameter och i budgeten är avsättning till central buffert 11,1 mkr (2026), 11,6 mkr (2027) och 12,2 mkr (2028).

Nämnderna har tilldelats ramjusteringar enligt bifogat budgetdokument.

Investeringar

Investeringsbudgeten 2026 till plan 2028 har reviderats och uppgår till totalt 614,0 mkr, varav avgiftskollektivet står för 260,0 mkr.

VA-investeringar blir en större del av kommunens totala investeringar med överföringsledningen till SYVAB som den enskilt största investeringen.

Partistöd

Regler för kommunalt partistöd beslutades av Kommunfullmäktige 2015-03-11, § 8. Där reglerades att fullmäktige varje år ska fatta beslut om partistöd. De partier som får stöd ska redovisa att stödet använts för sitt ändamål. Redovisning ska ske per kalenderår och vara inlämnad till kommunen senast 30 juni året efter det att stödet lämnats.

Taxor och avgifter

Kommunens taxor och avgifter beslutas av fullmäktige i anslutning till budgetbeslut varje år, antingen i juni eller i anslutning till reviderad budget.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

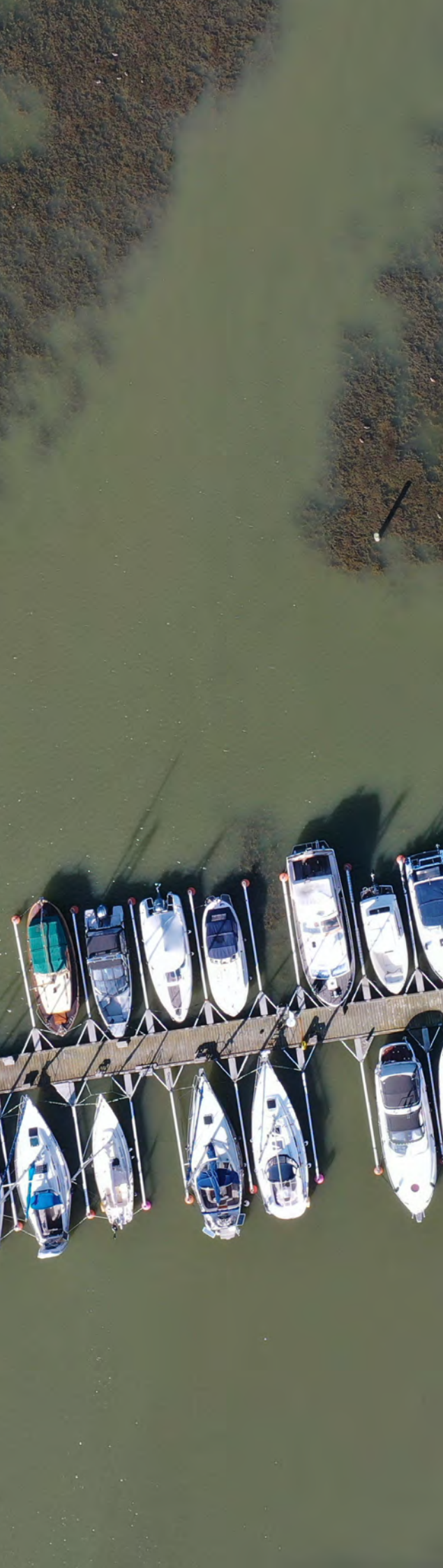
Bilaga

1. Budget 2026 med flerårsplan 2027-2028 för Trosa kommun

Budget 2026

med flerårsplan 2027-2028

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fastlagd kurs för Trosa kommun	3
Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023-2026	4
Omvärldsanalys och ekonomisk översikt	8
Kommunfullmäktiges övergripande mål	17

BUDGETRAMAR

Resultatbudget	20
Nettoramar	21
Balansräkning	22
Investeringsbudget	23

NÄMNDERNA

Kommunstyrelsen	26
Samhällsbyggnadsnämnden	32
Miljönämnden	35
Humanistiska nämnden	
Barn- och utbildning	38
Individ- och familjeutskott	45
Vård- och omsorgsnämnden	49
Kultur- och fritidsnämnden	54
Teknik- och servicenämnden	
Skattefinansierad verksamhet	58
Avgiftsfinansierad verksamhet	61
Revisionen	66
Grundbelopp barnomsorg och grundskola	67
Hemtjänstpeng och peng särskilt boende	68
Organisationsskiss	69

Fastlagd kurs för Trosa kommun

(Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, § 71, dnr 1991-00085)

- Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:
 - Medborgarnas behov och önskemål
 - Valfrihet
 - Flexibilitet
 - Kvalitet och god service
 - Enkelhet och kostnadseffektivitet
 - Samarbete mellan servicegivare och nyttjare
- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning / samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.
- Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.
- Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.
- Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.
- Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje orts särprägel skall tillvaratas.
- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.
- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.
- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.
- Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra idéella organisationer.
- För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.
- Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023–2026

En trygg skola med goda studieresultat

Alla barn och unga ska ha en trygg skola att gå till där elever och lärare har goda förutsättningar att lyckas väl. Vi vill se en skola som uppmuntrar ansträngning och flit. Som ger rätt stöd till alla elever och som tar tillvara på förmåga och talang.

I våra skolor ska alla ges chansen att bygga en ljus framtid. Vi vill se ett tydligt fokus på lärande, goda studieresultat, ordning och reda och ett gott bemötande.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra skolor ska inte bli för stora.

- Fokus på lärande, goda studieresultat och ordning och reda.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En trygg skola med aktivt arbete mot mobbing och droger.
- Småskalighet där våra skolor inte får bli för stora.
- Läxhjälp till alla elever.
- Mer fysisk aktivitet i skolan.
- God arbetsmiljö för både lärare och elever.
- Valfrihet och rätten att välja skola.
- Skolmat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

Vård och omsorg med självbestämmande och valfrihet

Vi ser till den enskilde individens behov av vård och omsorg. Vi vill att alla människor, oavsett om vi är friska, äldre eller har en funktionsnedsättning, ska få det stöd som vi har behov av. Ett gott bemötande där den enskilde alltid har rätt till självbestämmande och valfrihet ska präglade verksamheten.

Våra årsrika medborgare blir fler och behovet av hemtjänst och fler boendeplatser ökar. Vi vill

därför fortsätta stärka hemtjänsten och tillskapa fler boendeplatser kommande år.

- Självbestämmande och valfrihet för den enskilde.
- Mer resurser till hemtjänsten och fler äldreomsorgsplatser.
- Fler bostäder anpassade för äldre.
- Plats på särskilt boende inom tre månader från beslut.
- Fixartjänst för äldre.
- Samtalsstöd till anhöriga.
- Väntjänst för att motverka ofrivillig ensamhet.

En trygg och robust kommun

Trosa kommun ska vara en trygg kommun att bo, leva och verka i.

Vi vill se ökad polisnärvaro och vi slår vakt om det framgångsrika förebyggande samarbetet som finns mellan polisen, skolan, socialtjänsten, fritidsgårdar, näringsliv och fastighetsägare.

Vi vill också fortsätta arbeta med trygghets-skapande insatser i våra offentliga miljöer. Det handlar tex om förbättrad belysning och på några platser också om kameraövervakning.

Din kommun ska fungera väl även i kris. Därför förstärker vi vårt arbete och våra insatser för att göra oss mer robusta.

- Brottsförebyggande samarbete med polisen, skolan, fritidsgårdar, socialtjänsten, näringsliv och fastighetsbolag.
- Krav på ökad polisnärvaro.
- Trygga offentliga miljöer.
- Kameror på prioriterade platser.
- Samarbetet med civilsamhället och föräldrar.
- En robust kommun och satsningar på beredskap och civilförsvar.

Ordning och reda på ekonomin

Trosa kommuns ekonomi är i god ordning och vi har i såväl lågkonjunktur som högkonjunktur visat positiva resultat. Vi har lyckats förena kostnadseffektivitet med hög kvalitet och vi har byggt upp reserver för att klara av en period av tuffare ekonomiska tider.

En kommuns ekonomi behöver tillväxt för att kunna klara av ökande utmaningar i välfärden. Vi har låg arbetslöshet och ett av Sveriges bästa näringslivsklimat. Rätt hanterat så har vi goda förutsättningar även den kommande mandatperioden.

- Ordning och reda i ekonomin.
- En aktiv politik för en balanserad lokal tillväxt som skapar ekonomiskt utrymme för satsningar på vår kommunala service.
- En erfaren kommunledning.
- Sänkt kommunalskatt med 40 öre.

Kultur och fritid

Ett brett utbud av såväl kulturliv som fritidsaktiviteter är en viktig faktor för människors livskvalitet. Det är viktigt att kommunen har ett gott samarbete med alla de föreningar, enskilda personer och andra ideella krafter som bedriver kultur- och fritidsverksamhet.

Vi vill tillsammans med ridskola och markägare genomföra en satsning på ridsporten vid Tureholms slott. Genom denna möjliggörs byggnation av nytt ridhus och stall.

Våra idrottsanläggningar och sammankomstlokaler kommer fortsätta att förbättras och vi vill fortsätta utöka föreningsstödet.

- Att fortsätta satsningarna på kulturskolan.
- En ökning av det ekonomiska stödet till vårt föreningsliv.
- Fortsatta satsningar på bibliotek och fritidsgårdar.
- Att möjliggöra för fler konstnärliga upplevelser i våra offentliga miljöer.
- Ett genomförande av en satsning på ridsporten där vi möjliggör byggnation av nytt ridhus och nytt stall vid Tureholms slott.
- Upprustning av Lånestahallen i Vagnhärad.
- Fortsatt satsning på att rusta upp och förnya våra lekplatser.

- Säkra och välskötta badplatser.
- Fortsatt upprustning och komplettera våra idrottsanläggningar.
- En ny sjösättningsramp.
- Att behålla det extra anläggningsstödet till Västerljungs IF.

En trygg och småskalig förskola

I våra förskolor ska alla barn ges goda förutsättningar till en bra start i livet. Barnen ska känna trygghet och föräldrarna ska känna förtroende för personalen.

Förskolan har en viktig roll som pedagogisk verksamhet och ger barnen goda förutsättningar inför den kommande skolgången. Alla barn ska därför erbjudas förskola.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra förskolor ska inte bli för stora.

- En trygg förskola som ger alla barn en bra start i livet.
- Småskalighet där våra förskolor inte får bli för stora.
- Trygga och stimulerande ute- och innemiljöer.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En god arbetsmiljö.
- Valfrihet och mångfald.
- Mat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

Varsam befolkningstillväxt och trivsamt närmiljö

Vi vill se en varsam tillväxt där vi framöver prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden. Trivsamma och trygga offentliga miljöer med god tillgänglighet till rekreation och friluftsliv ska prioriteras.

Tillväxten skapar goda förutsättningar för såväl kommunens ekonomi som verksamhet och den är också viktigt för vårt lokala näringsliv. Vi har låg arbetslöshet, stabil ekonomi och ett rikt utbud av handel, restauranger och kaféer. Det vi vill slå vakt om.

De senaste åren har vi haft en tillväxt på mellan 3 till 4 %. Den vill vi dämpa till ca 2 %. Det motsvarar ungefär 300 invånare per år, i hela kommunen.

- Varsam tillväxt där vi prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden.

- Fortsatt utveckling av Vagnhärads centrum med fler bostäder och utökad samhällsservice.
- Trivsamma och trygga parker och grönområden.
- Upprustning av Edanö gård samt tillgängliggöra området för rekreation.
- Vassröjning i stadsfjärdarna längs med strand promenaden och förstärk möjligheterna även för funktionsnedsatta att nå vattnet genom bryggor och gångstråk.
- Iordningställande av scenparken i Vagnhärad med bl.a. belyst åpromenad och en ny gångbro över ån.
- Utveckling av Hamnängen i Trosa med gångstråk, aktivitetsyta och planteringar.
- Årliga årensningar samt muddring av farleder och hamnområden.
- Underlätta möjligheten till friluftsliv genom att förbättra skyltning, cykelvägar och utmärkning av grönstrukturer, badplatser, båtilläggnings platser och kulturminnen.
- Värna vår livsmedelsproduktion genom att beakta brukningsvärd jordbruksmark i plan- och exploateringsprocesser.

Vårda det vi äger tillsammans

Trosa kommun ska vara en välskött kommun där vi tar hand om det vi äger. Det kräver resurser för underhåll av fastigheter, gator, parker och offentliga miljöer.

En fungerande och miljömässigt bra rening av avloppsvatten är av stor vikt i en kommun. Vi kommer därför att fullfölja anslutningen av vårt avloppsnät till Himmerfjärdsverket.

Det är det mest effektiva för en liten kommun som vår, både ur ett kostnads- och miljöperspektiv.

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, men säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet är inte en självklarhet. Vi vill därför helt säkerställa att alla nuvarande och framtida invånare i Trosa kommun ska vara trygga med att det kommer rent vatten ur kranen även i framtiden.

- En ny reningsverkslösning genom anslutning till Himmerfjärdsverket.
- Att säkra tillgången på dricksvatten.
- Att vårda det vi äger genom underhåll av fastigheter, kommunens gator, parker och offentliga miljöer.

- Minskad energiförbrukning i våra fastigheter och fortsatta satsningar på solceller.
- Att skapa fler parkeringsplatser i våra tätorter.
- Fortsatt arbete med att förbättra belysningen i offentliga miljöer och andra trygghetsskapande åtgärder.
- Årliga medel för tillgänglighetsanpassningar.

Företagsklimat i Sverigetopp

Ett bra lokalt företagsklimat är en grundförutsättning för att trygga resurser till skola, vård och omsorg. Det är företagares förmåga att skapa värde, betala löner och skatt som ger pengar till den välfärd vi vill förbättra.

I Trosa kommun har vi ett av Sveriges bästa företagsklimat, låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare.

Det bidrar starkt till att vi är en av Sveriges bästa kommuner att leva och verka i. Vi vill, tillsammans med företagen, fortsätta vårt framgångsrika arbete.

- Ett företagsklimat i Sverigetopp.
- Effektiv, rättssäker och snabb handläggning och myndighetsutövning.
- Positiv attityd till företagande bland politiker och tjänstemän.
- Hög tillgänglighet när det gäller information och möjlighet till möten med företrädare för kommunen.
- Mer mark för verksamhetsetableringar.
- Fortsatt samarbete med besöks- och upplevelseföretagen i hela kommunen för att ytterligare stärka näringen.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Trosa kommun är en liten kommun, med ett perfekt läge till en långt mycket större arbetsmarknad. Det är för oss avgörande att det är enkelt, prisvärt och miljömässigt effektivt att pendla till arbete på annan ort.

Ostlänken är beslutad och kommer att genomföras med en ny station i Vagnhärad. Fram tills dess slår vi vakt om antalet tågavgångar på befintlig järnväg och vidareutvecklar det gemensamma biljettsystemet Movingo.

Vi har en fantastisk skärgård i Sörmland. Den vill vi att människor ska få uppleva lättare än idag.

Vi kommer därför verka för att tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland utveckla skärgårdstrafiken ytterligare.

- En väl utbyggd kollektivtrafik där vi bland annat slår vakt om antalet tågavgångar, tågbusen och Trosabussen.
- Vidareutvecklande av det gemensamma biljett systemet Movingo.
- Ytterligare utveckling av skärgårdstrafiken tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland.
- Möjliggörande av bredbandsutbyggnad som ger 99 % av hushåll och företag möjlighet att tillgå bredband om minst 1 Gbit/s år 2026.

Miljö och folkhälsa

Trosa kommun är en ekokommun och ska även fortsättningsvis vara det. Att vara ekokommun kräver att kommunen prioriterar de långsiktiga hållbarhetsfrågorna. Det gäller inte bara i den kommunala verksamheten, utan även i utvecklingen av hela kommunen.

Som kommun tycker vi det är självklart att vi bidrar med förnybar energi genom att fortsätta förse våra byggnader med solceller. De närmaste åren är smartare och snålare energianvändning av största vikt för att minska utsläppen av växthusgaser.

Den mat vi äter belastar miljön på olika sätt. Att äta mer lokalt producerad mat är en stor vinst. Det kan i förlängningen också öka landets självförsörjningsgrad, vilket också är positivt för vårt totala försvar och vår beredskap.

- Fortsatt satsning på maten i skolor, förskolor och äldreomsorgen där vi prioriterar inköp av när producerade och svenska livsmedel.
- Fler solceller på kommunens och Trobos byggnader.
- Ytterligare utveckling av gång- och cykelvägarna för att stärka folkhälsan och öka trafiksäkerheten.

- Fler blomsterängar kombinerade med insekts hotell.
- Att slå vakt om de tätortsnära park- och grönområdena.
- Utveckling av förutsättningarna för en mångfald av rörelse.
- Tillhandahållande av en solkarta där man kan se solenergipotentialen till sin fastighet.
- Möjliggörande av fler odlingslotter.

Hjälp till självhjälp och fungerande integration

I Trosa kommun är arbetslösheten låg och de hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är förhållandevis få. Men det finns människor som har behov av hjälp på olika sätt. Då har vi höga ambitioner med fokus på tidiga insatser. Ledorden är "hjälp till självhjälp" och ambitionen är att individen efter hjälpinsatsen ska kunna stå på egna ben och söka egen försörjning.

Att lära sig det svenska språket och att snabbt komma in på arbetsmarknaden är nyckeln till en framgångsrik integration. Vi ställer tydliga krav bland annat på aktivitet från den enskilde på heltid och vi tror på människors vilja och potential att försörja sig själv och sin familj. Fokus på en bra skola och förskola för barnen är avgörande för en väl fungerande integration.

- "Hjälp till självhjälp" är ledorden som styr våra insatser.
- Att varje människas kraft och förmåga ska tillvaratas och uppmuntras.
- Tidiga insatser och förebyggande arbete.
- Förstärkt samverkan mellan polis, skola, socialtjänst och fritidsgårdar.
- Tydliga krav med fokus på att nyanlända svenskar lär sig svenska språket, får arbete och kan försörja sig själva.

Omvärldsanalys och ekonomisk översikt

Kommunernas ekonomi

Källa: Ekonomirapporten SKR maj 2025

Den globala ekonomiska osäkerheten har ökat markant sedan slutet av förra året, främst till följd av den nytillträdde amerikanska administrationens agerande. Handelskonflikten som USA inlett har snabbt försämrat de globala konjunkturutsikterna. Höjda tullar och stor osäkerhet dämpar både världshandeln och global BNP-tillväxt.

På arbetsmarknaden syns en svag återhämtning, där sysselsättningen ökar något men arbetslösheten förblir hög både i år och nästa år. Framöver väntas dock en gradvis förbättring. Minskningen i sysselsättningen har framför allt skett bland tidsbegränsat anställda. Detta beror bland annat på kompetensbrist inom vissa sektorer, vilket gör att företag väljer att behålla mer fast personal än vad som annars vore optimalt givet minskad efterfrågan. Samtidigt kvarstår strukturella utmaningar såsom kompetensförsörjning, där behoven ökar kraftigt – särskilt inom kommuner och regioner.

Trots den svaga konjunkturen väntas en tydlig ljusning för den kommunala ekonomin under 2025. Efter två år av real urholkning av skatteunderlaget pekar prognosen på en kraftig återhämtning i år, med en real ökning på 4,7 procent. Bakom detta ligger bland annat minskade pensionskostnader på grund av minskande inflationstakt, vilket ger starkare real tillväxt. Men de två tuffa åren har inneburit en real urholkning av kommunsektorns köpkraft. Om det geopolitiska läget skulle förvärras kan både tillväxt och skatteunderlag utvecklas svagare än prognostiserat.

EU och Sverige har kraftigt höjt sina försvarsambitioner som svar på det försämrade säkerhetsläget. Sverige planerar att öka sina militära utgifter till 3,5 procent av BNP till 2030. Därtill förväntas en positiv indirekt effekt från ökad europeisk efterfrågan på svenskt försvarsmateriell, vilket kan höja tillväxten med ytterligare cirka 0,2 procent per år.

Det civila försvaret har fått ökad betydelse och utgör samhällets skydd vid kriser och krig. Kommuner och regioner ansvarar för att upprätthålla samhällsviktiga funktioner, skydda civilbefolkningen och stödja det militära försvaret. Efter Rysslands invasion av Ukraina har kommuner och regioner fått krav på sig att omedelbart stärka sin beredskap. Trots oklarheter kring ansvar och finansiering har många kommuner agerat proaktivt, men det finns en risk att osäkerheten leder till avvaktan. Staten behöver därför ge tydliga besked om ersättning till de som tar tåten.

SCB:s senaste befolkningsprognos bekräftar bilden av en svag befolkningstillväxt. Antalet barn fortsätter att minska, samtidigt som antalet äldre ökar kraftigt. Denna utveckling innebär stora förändringar för kommuner och regioner, som påverkas på olika sätt beroende på lokal befolkningsstruktur. Barnkullarna har minskat stadigt sedan 2019, med undantag för 2021 då pandemin tillfälligt bidrog till ett ökat antal födda. SCB prognosticerar fortsatt låga födelsetal, vilket innebär att antalet barn i förskolan och i de lägre stadierna i grundskolan kommer att minska de kommande åren.

Anpassningen av den pedagogiska verksamheten är också viktig då kommuner behöver frigöra resurser för att möta ökande behov inom framförallt äldreomsorgen. Antalet invånare i Sverige som är 85 år eller äldre förväntas öka med drygt 60 procent fram till 2034, vilket gör att äldreomsorgen kommer att bli kommunernas största verksamhet. Detta innebär en kraftig expansion av målgruppen för äldreomsorgen. En ny metod för beräkning av demografiska behov tar hänsyn till förbättrad hälsa hos äldre, vilket minskar kostnadsökningen med cirka 25–30 procent jämfört med tidigare beräkningar.

Efter två tuffa år har kommunernas ekonomi försvagats markant. År 2024 redovisade 104 kommuner negativa resultat, och hälften av dessa gjorde det även 2023. För 2025 ser dock läget ljusare ut. De senaste årens resultatfall har påverkat både de kortsiktiga förutsättningarna och

den långsiktiga förmågan att finansiera investeringar med egna medel. Kommunerna har stora investeringsbehov med reinvesteringar och nyinvesteringar i en stor bredd.

Det sammantagna resultatet förbättras något 2025, och ligger sedan stabilt under perioden. Men detta förutsätter också stora anpassningar av förskolan och grundskolan för att det ska bli möjligt.

Återhämtning väntar 2025 och 2026 där de ljusare ekonomiska förutsättningarna för 2025 hänger till stor del ihop med minskade pensionskostnader till följd av lägre inflation. En viss återhämtning av konjunkturen ger en relativt bra skatteunderlagsutveckling 2025, vilket också hjälper upp resultatet.

Återhämtningen bedöms bli mer utdragen än vad tidigare prognoser visat.

Kommunen

Styrmodell för Trosa kommun¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheterna inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheterna. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

God ekonomisk hushållning

I budgeten ska mål och riktlinjer som är väsentliga för god ekonomisk hushållning anges. Målen ska omfatta finansiella mål och verksamhetsmål. Vad som är god ekonomisk hushållning ska definieras av varje kommun och region för sig. För Trosa kommun innebär god ekonomisk hushållning att dagens kommuninvånare betalar för den verksamhet som de nyttjar och som anpassats efter den enskildes behov samt att värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella, underhålls och utvecklas. God ekonomisk hushållning anses vara uppfyllt när det finansiella målet är uppfyllt och 75 procent av övriga mål är uppfyllt.

Mål för verksamheten

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges nio mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, tillväxt och företagsklimat,

kärnverksamheter, hållbarhet och folkhälsa, engagemang och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och landstings projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kkik samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

Finansiella mål

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

Budgetprocess

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga

¹ Styrmodell för Trosa kommun KF 2024-12-04

resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras.

Rationaliseringar

Inför innevarande mandatperiod har ledningsgruppen tagit fram förslag på rationaliseringar om totalt 16,3 mkr. I förslagen ingår bland annat en kartläggning av de administrativa processerna.

	2023	2024	2025	2026	Totalt
BOU	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
VON	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
IFO	200	200	200	200	800
SBN		100			100
KFN	1 200	1 000			2 200
Admin. processer			1 000	1 000	2 000
Totalt	4 200	4 100	4 000	4 000	16 300

Ettårssatsningar

Ettårssatsningarna för 2026 om totalt 6 mkr fördelas enligt nedan.

	2026 Nämnd
Skolprojekt matematik	400 BOU
ESF projekt KAA	300 BOU
Trosamodell Hemtjänsten	500 VON
Resurs nytt verksamhetssystem IFO o VON	500 VON och IFO
Brottsförebyggande åtgärder	500 IFO/BRÅ
Fritidsgårdarna	100 KFN
Eko-kost	300 TSN
Förstudier	500 TSN
Effektivisering energi o fastighet	500 TSN
Automatisering städ	300 TSN
Kommunikation Översiktsplan	100 SBN
Digitalisering Miljö	100 MN
Minska sjukskrivningar	800 KS
Verksamhetsnära forskningsprojekt	200 KS
Åtgärder Medborgarundersökning	400 KS
Ledningsgruppsprioriteringar	500 KS
Totalt	6 000

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)²

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

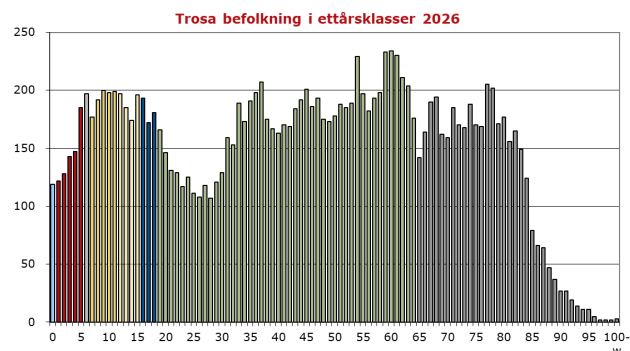
Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren, därutöver har en långtidsprognos för perioden 2025-2034 tagits fram. Bakgrunden till det är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en fortsatt befolkningstillväxt men som varierar under prognosperioden med lägre tillväxttakt 2024-2026. Under 2024 till 2026 beräknas befolkningen öka med 100-150 personer per år medan det 2027-2028 beräknas öka med runt 200 personer. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2025 och 16 000 invånare först efter den femåriga befolkningsprognosen. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

Befolkningsprognosen baseras på invånare i kommunen 30 september 2024 och prognos för åren fram till och med 2029.

Trosas befolkning, i ettårs-klasser, enligt budget 2026

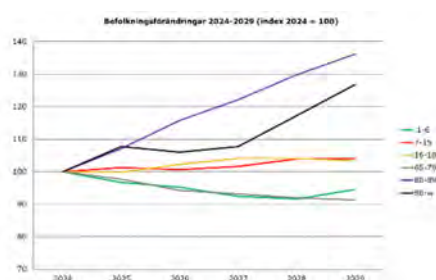

² KS 2025-02-26, KS/2025:14

Grafen visar Trosas åldersstruktur 2026 enligt vår befolkningsprognos. Unga invånare har behov av förskola och skola medan den äldre befolkningen har behov av bland annat hemtjänst. Samtliga medborgare nyttjar gator, parker, bibliotek, mm.

Befolkningsprognoser ligger till grund för behovet av förskola för barn 1–5 år, grundskola för barn 6–15 år och gymnasieskola för ungdomar 16–18 år. När det gäller äldreomsorg ligger samtliga invånare 65 år och äldre som grund för resurstilldelning.

Den största ökningen av antalet äldre de kommande åren syns framförallt i åldersgruppen 80–89 år. Antalet elever i grundskolan och gymnasiet fortsätter att öka 2026 medan antal barn i förskolan fortsätter minska.

Resursfördelning, demografiska förändringar, jämfört med budget 2025.

I styrmodell för Trosa kommun är central buffert en av hörnstenarna vilket säkerställer att verksamheterna får tilldelning av resurser utifrån volym. Netto blir det fler barn och elever vilket ökar skolans budgetram med 1,1 mkr.

Resurstilldelning till äldreomsorgen, med kostnadsutjämnningssystemet som grund, omfattar samtliga invånare 65 år och äldre ökar Vård och omsorgsnämndens ram med 11,0 mkr. Resurstilldelning till LSS ökar Vård och omsorgsnämndens ram med 1,2 mkr.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknings av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas

med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Skatter

Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos från oktober 2025. Skatteprognosen bygger på följande befolkningsantagande:

- 2026: 14 989 invånare 1/11 2025
- 2027: 15 084 invånare 1/11 2026
- 2028: 15 226 invånare 1/11 2027

Skatteprognosen beräknas utifrån en återställning av skattesatsen 2023-2026 med 40 öre där sista sänkningen sker 2026 till 21,20 kr.

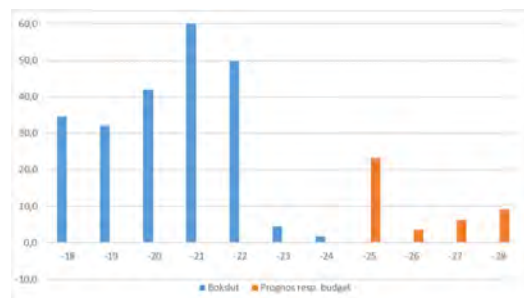
Avsättningar för kommande medfinansiering av statlig infrastruktur påbörjades 2016 och det aviserade åtagandet uppnåddes i bokslut 2019. Skatten höjdes med 40 öre 2017 för att finansiera dessa avsättningar i syfte att inte belasta kommande generationer med kostnader.

Uppräkning av löner och priser mm

Löner räknas upp med 3,0 procent och priser (inklusive interna priser) har räknats upp med 2,0 procent 2026 i nämndernas budgetar och verksamhetsberättelser.

Då löneavtalen är tvååriga med ett märke på 3,0% för 2026 gör att löneuppräknings justerades från de 2,5% som beräknades i vårbudgeten för 2026.

Årets resultat 2018-2024 samt prognos och budget de kommande åren.

Resultatnivåerna förväntas vara låga kommande år efter en rad av år med starka resultat, både i Trosa kommun och i kommunsektorn i stort. Ljusning syns framåt enligt ekonomirapporten där ekonomin

vänder. Kommunens organisation arbetar med rationaliseringar löpande skapas dock ett handlingsutrymme som gör att kommunen står bättre rustad, än vilket annars hade varit fallet.

I budgeten ligger ett ränteantagande på 2,7 procent vilket är högre än den genomsnittliga räntan på kommunens lån, (2,24 procent i bokslut 2024). Ränteprognosen beräknas på befintlig låneportfölj där lån som går ut omsätts och nya lån tas upp spritt under året. Lånevolymen i budgeten uppgår till 1 215 mkr jmf med faktiskt lånevolym på 940 mkr per 2024-12-31. Åren 2027-2028 har räntan budgeterats till ca 2,9 procent och med lånevolym på 1 365 mkr respektive 1 425 mkr.

Under året har flera olika signaler kommit om förändringar av räntan men omvärldsläget är osäkert och förändras. När tidigare lån med låg ränta ska omsättas påverkar snitträntan på kommunens lån negativt. Lånevolymen beräknas öka med ökad investeringstakt och lägre resultat, dock främst VA som ökar lånevolymen.

Kommunens bolag har också krav på att ge avkastning till ägaren, sammantaget stärker det kommunens budget med 1 mkr. Kommunens bolag slutför sina budgetprocesser senare under året. I delårsrapporten prognosticerade bolagen helårsresultat för 2025 enligt följande, Trosabygdens bostäder AB -3,3 mkr respektive Trosa Fibernät AB -0,9 mkr. Budget för bolagen beräknas landa på svagt positiva resultat för båda bolagen.

Ramökningar

Ramökningarna för 2026 om totalt 5 mkr enligt de gemensamma planeringsförutsättningarna fördelas enligt nedan.

tkr	Nämnd	2026
Förstärkt elevpeng grundskola	BOU	3 000
Hälsa o sjukvård	VON	600
Bevakning, trygghet, säkerhet	TSN/INTERNHYRA	800
Informationssäkerhet	KS	600
Totalt beslutat i vårbudget		5 000
Bevakning	KS/BRÅ	1 000
Livsmedel Skola o förskola	BOU/KOST	1 000
Förstärkt elevpeng förskola	BOU	2 000
Totalt		9 000

Reviderad budget höst

Kommunfullmäktige fastställde 2026 års budget i juni 2025, i höstbudget ligger de gemensamma planeringsförutsättningarna kvar. Skattenettot för 2026-2028 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från oktober.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell, lönejustering och beslutade rationaliseringar och ramökningar. Nya ramökningar på 4 mkr har inarbetats i budgeten. Löneuppräkningen har justerats från 2,5% till

3,0%. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader. Internräntan är oförändrad på 3,50% för 2026.

I Trosas styrmodell är central buffert en viktig parameter och i budgeten är avsättning till central buffert 11,1 mkr (2026), 11,6 mkr (2027) och 12,2 mkr (2028).

De finansiella kostnaderna har reviderats ned med 1,0 mkr i budget 2026 då räntan sjunkit samtidigt som beräknad lånevolym är något lägre än i vårbudgeten.

Investeringar

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av god planering och framförhållning. I takt med att befolkningen ökar behöver Trosa fortsätta att investera i verksamheterna för att möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer till stor del att behöva finansieras med lån.

Perioden 2005-2023 investerade Trosa kommun för 2 mdkr och för åren 2026-2028 finns pågående och planerade investeringar för 614 mkr. Avskrivningskostnader och räntekostnader för lån kommer att ta en större andel av kommunens budget i anspråk kommande år.

Miljösatsningar i budget

I enlighet med Trosa kommuns miljöledningssystem så redovisas de kommande investeringar som görs inom miljöområdet. Vissa av investeringarna är rena miljösatsningar medan andra har ett annat huvudsyfte men som ändå bidrar till bättre miljö.

- Gångstråk Askögatan-Gunnarstensgatan
- Renovera Näktergalslunden gångstråk
- Utveckling parker, grönmiljö
- Utveckling av Hamnängen
- Edanö Gård upprustning mark och byggnader
- Investering/reinvestering fastigheter, lokaler, gator, VA
- Ängsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl konvertering värme
- Utbyte av armaturer
- Tömning husbilar
- Industrigatan - Parkering
- Dagvattenåtgärder Industrigatan
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Byggnation överföringsledning
- Ny/byte av pumpstation
- Dricksvattenledn. Vagnhärad-Källvreten
- Reservvattentäkt
- Byte av ledning på Smäckbrog.

- Tofsö
- Utveckling ÅVS
- Fastighetsnära förpackningsinsamling

Pågående och kommande investeringar 2026-2028 framgår under avsnittet investeringsbudget där nu den avgiftsfinansierade delen utgör en större del av totalt belopp än tidigare. Större investeringsprojekt är exempelvis:

- Överföringsledning
- Fastighetsnära förpackningsinsamling
- Renovering Lånestahallen
- Belysningsprojekt

Ekonomisk ställning

Trosa kommun har en historik av starka finansiella resultat men har senaste åren haft lägre resultat. Kassaflöde från verksamheten (oftast bestående av resultat exkl avskrivningar) bidrar till att finansiera investeringarna i kommunens verksamhet.

Investeringar utöver detta behöver lånefinansieras. En prognos på en balansräkning har upprättats för att ge en bild av kommunen ekonomiska ställning. Balansräkningen grundar sig på bokslut 2024 och delårsbokslut och delårsprognos för 2025, därefter räknas det in investeringar och lånebehov. För 2026 beräknas investeringarna uppgå till 250 mkr och nyupplåningen till 180 mkr. Se balansräkning.

Budgeterat resultat

Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Enligt kommunallagen får fullmäktige dock besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras, om det finns synnerliga skäl.

Kommunen har under en längre tid öronmärkt medel för vikande konjunktur för att använda för att återställa eventuella underskott under en vikande konjunktur för att ha en god ekonomisk hushållning över tid. Öronmärkta medel uppgår den 31 december 2024 till 20 mkr och dessa medel får användas fram till och med bokslut 2026.

Trosa kommun har även avsatt 50 mkr till resultatreserven (RER) som ersätter RUR som

börjat gälla från 2024 och framåt.

I budget 2026-2028 är resultatet positivt med ca 0,3-0,7 procent av skattenettet årligen, motsvarande ca 4-9 mkr.

Soliditet

Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2009 minskade soliditeten till följd av de (då) höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2009-2014, då investeringarna var mycket höga. 2013 var soliditeten 14 % inklusive ansvarsförbindelsen. Minskade investeringar åren därefter har bidragit till en högre soliditet.

De senaste årens resultatnivå har gjort att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen förbättrats, trots en hög investeringsnivå. 2024 var soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen 27 %. De kommande årens stora investeringsvolym kommer åter att sänka soliditeten. Vid utgången av 2026 beräknas soliditeten landa på ca 25 %. De stora investeringarna avser främst VA.

Framtid

Konjunkturinstitutet september

En försiktig konjunkturåterhämtning syns i den svenska ekonomin. Hushållen har ökat konsumtionen fyra kvartal i rad och deras syn på ekonomin har fortsatt att förbättras under sommaren. Hushållens konsumtion blir en viktig drivkraft för den fortsatta återhämtningen. BNP-tillväxten blir högre det andra halvåret i år än det första halvåret. Tillväxten stiger sedan ytterligare nästa år, då framför allt hushållen får del av den expansiva statsbudgeten. Det dröjer trots det till 2027 innan lågkonjunkturen är över.

Återhämtningen på arbetsmarknaden släpar inledningsvis efter något, vilket är ett normalt mönster under en konjunkturåterhämtning. Den höga inflationen under sommaren faller tillbaka under resten av året. Nästa år blir inflationen betydligt lägre än 2 % som en följd av sänkningar av matmomsen och elskatten men den tillfälligt nedtryckta inflationen föranleder inga ytterligare räntesänkningar. De omfattande lånefinansierade försvarssatsningar som genomförs leder till att det offentliga sparandet blir negativt under många år framöver.

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Makronytt augusti

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir i år fortsatt svag, delvis som följd av det svaga

första halvår som nu indikeras av preliminär statistik. SKR bedömer att det dröjer till nästa år innan konjunkturen stärks mer tydligt. Trots en stark real ökning av hushållens disponibla inkomster i år väntas konsumtionstillväxten ta fart först 2026. En andra drivkraft som då bedöms bidra till högre svensk BNP-tillväxt är en förstärkning av fasta bruttoinvesteringar, vilka i nuläget hålls tillbaka av osäkerhet kring de globala handelsförutsättningarna. Världskonjunkturen antas fortsatt dämpas av handelskrig och geopolitisk oro. Något betydande bidrag till svensk BNP väntas därför inte från utrikeshandeln kommande år. Den konjunkturuppgång som förutsätts prägla den svenska ekonomin kommande år vilar i högsta grad på en förstärkning av inhemsk efterfrågan.

En gradvis uppgång för produktionstillväxten antas nästa år lyfta såväl antalet sysselsatta som antalet arbetade timmar. En uppväxling av lönesummans tillväxt bidrar då till att stärka skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlagets ökningstakt 2025 kommer vara dämpad och ligga under ett historiskt genomsnitt, utifrån preliminära utfall samt SKR:s reviderade bedömningar. Ökningstakten blir starkare 2026, men ackumulerad ökning åren 2024–2028 är nedreviderad jämfört med föregående prognos i såväl nominella som reala termer. Trots att skatteunderlagstillväxten 2025–2028 i reala termer innebär en stark återhämtning efter nedgången 2023–2024 beräknas den kommunala sektorns köpkraft från skatteintäkterna (givet oförändrat skatteuttag) ännu 2028 vara varaktigt svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden.

Demografiska utmaningar

Sammantaget beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder ska försörja allt fler. De ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser samtidigt som barnafödande är lägre och ger utmaningar med minskad verksamhet i förskola och i förlängningen grundskolan.

Ekonomirapporten, maj 2025

Ekonomirapporten beskriver de ekonomiska utmaningarna som kommuner och regioner står inför framåt. Efter två år av strama ekonomiska förutsättningar börjar det se något ljusare ut även om återhämtningen bedöms bli mer utdragen än vad tidigare prognoser visat. Ett skatteunderlag som stärks och pensionskostnader som minskar kraftigt är stora faktorer. Det kan tyckas

återhållsamt att räkna med en volymförändring motsvarande demografiska behovsförändringar i och med att kommunerna i budgetarbetet kan hitta områden som fått stå tillbaka under ett par år och där behov av förstärkningar finns.

Trosa kommun

Trosa kommun och många andra kommuner förväntas redovisa relativt sett låga resultat både i år och kommande år. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring. Trosa kommun och många andra kommuner har stora utmaningar trots arbete med effektiviseringar och kostnadskontroll. Det är viktigt att respektive nämnd håller sin budget då detta är en förutsättning för att det inte ska bli underskott.

Trosas befolkning fortsätter att öka om än inte i samma höga takt, en något högre tillväxt kommer i slutet av befolkningsprognosen. Januari till mars 2025 har invånarantalet minskat med 39 personer till 14 888 invånare. Med de senaste årens befolkningstillväxt följer, förutom mer skatteintäkter och ökade kostnader, även ett ökat behov av investeringar. Skatteintäkterna för budget 2026 är beräknade med antagandet om 14 989 invånare per 1/11-2025, dvs. 55 invånare ytterligare september-oktober.

Investeringstakten är fortsatt historiskt hög, delvis som en följd av den befolkningsökning Trosa haft de senaste åren men också på grund av reinvesteringar. VA och renhållning står 2025-2028 för en större andel av investeringarna än tidigare beroende på byggnation av överföringsledning och fastighetsnära förpackningsinsamling.

Upptagna lån innebär att kommunen exponeras för exempelvis ränterisk som hanteras genom att följa finanspolicyn. Räntorna är fortsatt på en högre nivå än tidigare vilket kommer minska driftsutrymmet framåt. Kommunen har fortsatt budgeterat för ett högre ränteläge än vad som råder idag men marginalerna krymper. De lägre resultaten gör att en mindre del kan självfinansieras och mer behöver lånefinansieras. Överföringsledningen är ett stort projekt där

avbetalningsplanen är viktig för att hantera kommunens likviditet.

I enlighet med kommunens styrmodell har medel anslagits i central buffert, precis som tidigare år, vilket också bidrar till stabila ekonomiska förutsättningar.

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir stora de kommande åren på grund av anpassningar till behov av demografiska skäl, högre räntekostnader och ett generellt högt kostnadsläge.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider i tider av omställning.

Kommunfullmäktiges övergripande mål 2023–26

– Trosa ska vara bra på att vara kommun

Mål	Mått / Nyckeltal	Målprecisering	Källa	Mätmetod
Medborgarnas behov och önskemål				
1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.	- Som plats att leva och bo på. - Hur kommunen sköter sina verksamheter. - Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. - Vilja att rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit.	Trosa ska tillhöra de 25 % med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor om kommunen som helhet.	SCB:s Medborgarundersökning	Visar en fråga lägre nöjdhet än de översta 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Visar två frågor eller fler ett sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.	Känner sig trygga när det är mörkt ute.	Trosa ska tillhöra de 25 % med tryggast invånare.	SCB:s Medborgarundersökning	För att uppfylla målet ska Trosa tillhöra de 25 % med tryggast invånare, annars uppfylls inte målet och redovisas rött.
Engagemang				
3. Kommunen har engagerade medarbetare.	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna.	Enkät SKR	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.
Kärnverksamheter				
4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.	- Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen. - Elever årskurs 9: meritvärde. - Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska.	För att uppnå målet ska Trosa tillhöra de 25 % bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.	Skolverket	Målet markeras gult om minst 5 av 6 tillhör de 25% bästa. Sämre resultat markeras rött.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.	Öppna jämförelser särskilt boende och hemtjänst (brukarundersökning).	Trosa ska tillhöra de 25 % bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.	Socialstyrelsen	Om ett av verksamhetsområdena inte uppnår topp 25 % redovisas helheten som delvis uppfyllt och markeras gult. Sämre resultat markeras rött.

Mål	Mått / Nyckeltal	Målpresisering	Källa	Mätmetod
Tillväxt och företagsklimat				
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	Antal invånare.	Befolkningsökningen ska vara 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	SCB	Målet mäts genom att ökningen av antalet invånare de senaste 5 åren jämförs med invånare för 6 år sedan. Ökningen i procent delas med 5 = snitt/år. Ökar befolkningen 0,9 – 0,99 % eller 2,1-2,9 % redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult, annars rött.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass.	Ranking Svenskt Näringsliv.	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	Svenskt Näringsliv	Plats 21-30 redovisas delvis uppfyllt och markeras gult, medan plats 31-290 visar att målet inte uppfylls och markeras rött.

Hållbarhet och folkhälsa

8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.	Agenda 2030	Mål 1 Avskaffa fattigdom Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen. Mål 2 Hälsa och välbefinnande Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%). Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 100/inv. Mål 4 God utbildning till alla Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel %. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun andel (%). Mål 5 Jämställdhet Heltidsarbetande månadsanställda, hemkommun, andel (%) Mål 6 Rent vatten och sanitet Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%). Sjöar med god ekologisk status. Mål 7 Hållbar energi för alla Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, Mwh/inv. Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%). Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Företagsklimat enligt OJ (Insikt) totalt NKI. Mål 11 Hållbara städer och samhällen Demografisk försörjningskvot. Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion Utsläpp av luft till växthusgaser, totalt ton CO₂-ekv/invånare. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%). Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%). Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald Skyddad natur totalt, andel (%). Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen Invånare 16-64 år som avstår att gå ut ensam, andel (%). Verksamhets resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag.	Kolada	Målet uppfylls om kommunen tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25% bästa i 5-10 av målen. Sämre resultat markeras rött.
---	-------------	--	--------	---

Finansiella mål

9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna inte överstiger standardkostnaden.	Nettokostnadsavvikelse Mkr: Kärnverksamheterna är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och LSS.	Nettokostnadsavvikelsen (mkr) får inte överstiga 5 Mkr.	SCB	Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt för att målet ska vara uppfyllt och visa grönt. 5-10 Mkr redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, sämre som rött.
---	---	---	-----	---

Förteckning av nyckeltal

som hämtas i Kolada för
kommunfullmäktiges måluppföljning 2023-2026

Mål 1: N00667, N00668, N00669, N00670
Mål 2: N00610
Mål 3: U00207
Mål 4: N15508, N15507, N15428, N15546, N15545 och N15544
Mål 5: U23471 och U21468
Mål 6: N01951
Mål 7: U40402
Mål 8: Avskaffa fattigdom N31816
Hälsa och välbefinnande U01405 och U20462
God utbildning till alla N11800 och N15428
Jämställdhet N00209
Rent vatten och sanitet K85053 och N85051
Hållbar energi för alla N45905
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt N00914
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur U07445
Hållbara städer och samhällen N00927
Hållbar konsumtion och produktion N00401 och U07514
Bekämpa klimatförändringar N00401 och U00502
Ekosystem och biologisk mångfald N85054
Fredliga och inkluderande samhällen U01420 och N03127
Mål 9: N11038+N13032+N15045+N17030+N300226+N20029+N28021

Resultatbudget

(tkr)

Invånare 1 november (skatt)	15 002	14 989	15 084	15 226
Utdebitering kronor/skattekrona	21:30	21:20	21:20	21:20
	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnad	-937 102	-969 820	-1 005 530	-1 043 542
Rationaliseringar 2025-26, ingår i ovan	0	0	4 000	4 000
Nya ettårssatsningar 2027-2028	0	0	-6 000	-6 000
Avskrivningar	-94 729	-94 112	-99 020	-101 997
Central buffert	-10 700	-11 100	-11 600	-12 200
Verksamhetens nettokostnad	-1 042 531	-1 075 032	-1 118 150	-1 159 739
Skatteintäkter	926 519	962 608	1 001 638	1 042 660
Slutavräkning skatt	3 690	-3 492	0	0
Inkomstutjämningsbidrag	104 429	102 375	115 166	128 629
Kostnadsutjämningsavgift	-19 623	-14 210	-14 300	-14 434
Regleringspost	39 299	41 984	38 619	35 955
Utgjämning LSS	-29 482	-23 894	-24 045	-24 271
Fastighetsavgift	40 770	41 773	41 773	41 773
Skattenetto	1 065 602	1 107 144	1 158 851	1 210 312
Finansiella intäkter	3 500	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-26 000	-32 000	-38 000	-45 000
Årets resultat	571	3 612	6 201	9 073
Balanskravsresultat	571	3 612	6 201	9 074
Resultatmål 2 % skattenetto	0,1%	0,3%	0,5%	0,7%

Nettoramar 2025-2028

Ramar (tkr)	2025	2026	2027	2028
Revision	1 072	1 100	1 122	1 144
Kommunstyrelse	64 974	81 247	103 508	109 120
Förtroendevalda	16 191	18 117	17 980	18 339
Central buffert	10 700	11 100	11 600	12 200
Kommungemensamt	-42 048	-30 019	-9 031	-6 099
Kommunkontor	77 860	79 708	80 566	82 233
Hållbarhetsutskottet	2 270	2 341	2 393	2 447
Humanistisk nämnd	529 307	534 216	537 331	550 824
Barnomsorg o utbildning	495 786	500 265	502 684	515 466
Individ och familjeomsorg	33 521	33 951	34 648	35 358
Kultur & fritid	66 554	65 287	67 028	68 673
Vård- & omsorgsnämnd	295 687	309 252	321 220	339 139
Teknik & service skatt	66 396	64 728	68 461	70 876
Samhällsbyggnadsnämnd	16 284	16 793	17 103	17 520
Miljönämnd	2 257	2 409	2 376	2 442
Finansnetto	22 500	28 500	34 500	41 500
Tot skattefin verks	1 065 031	1 103 532	1 152 650	1 201 239
Skattenetto	1 065 602	1 107 144	1 158 851	1 210 312

Balansräkning

tkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	1 794 568	1 949 839	2 105 727	2 186 707	2 274 710
Finansiella anläggningstillgångar	63 445	63 445	63 445	63 445	63 445
Summa anläggningstillgångar	1 858 013	2 013 284	2 169 172	2 250 152	2 338 155
Lager och exploateringsfastigheter	480	500	500	500	500
Fordringar/placeringar	129 280	112 000	112 000	112 000	112 000
Kassa och bank (inkl koncernkonto)	129 235	125 000	125 000	125 000	125 000
Summa tillgångar	2 117 008	2 250 784	2 406 672	2 487 652	2 575 655
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	579 145	602 300	605 912	612 113	621 186
Därav årets resultat	1 713	23 155	3 612	6 201	9 073
Eget kapital	579 145	602 300	605 912	612 113	621 186
Avsättningar	122 256	122 256	122 256	122 256	122 256
Avsättningar	122 256	122 256	122 256	122 256	122 256
Lån	940 000	1 120 000	1 300 000	1 405 000	1 505 000
Långfristiga skulder	245 738	220 000	220 000	220 000	220 000
Kortfristiga skulder	229 869	186 228	158 504	128 283	107 213
Summa skulder	1 415 607	1 526 228	1 678 504	1 753 283	1 832 213
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 117 008	2 250 784	2 406 672	2 487 652	2 575 655
Soliditet	27,4%	26,8%	25,2%	24,6%	24,1%

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt Skattefinansierade	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastigheter			
Reinvestering fastigheter	X	X	X
Investeringsreserv Fastigheter	X	X	X
Reinvestering fritids- friluftsföreningenslokaler	X	X	X
<i>Administrativa lokaler</i>			
Industrigatan 8 Modernisering 2st hissar	X		
Industrigatan VoO utveckling	X		
Industrigatan - Parkering	X		
<i>Grundskolelokaler</i>			
Upprustning utemiljö förskolor/skolor	X	X	X
Fritidslokaler i Hedeby ombyggn	X		
<i>Vårdlokaler</i>			
Gruppbostad LSS		X	
<i>Fritids- och kulturlokaler</i>			
Tomta IP Bevattning	X		
Sjösättningsramp Trosa	X		
Renovering Lånestahallen	X		
Edanö Gård upprustning mark och byggnader	X		
Tömning husbilar	X		
Nya dammluckor vid Trosa kvarn		X	
Summa fastigheter och fritidsanläggningar	46 650	39 000	24 500
Gator och parker			
Reinvestering gator	X	X	X
Investeringsreserv	X	X	X
Investering gator	X	X	X
Utbyte av armaturer	X	X	X
Tillgänglighet - enkelt avhjälpta hinder	X	X	X
GC-åtgärder	X	X	X
Träspont Västra sidan vid Trosa kvarn	X		
Gångstråk Askög.-Gunnarsteng. (2025) samt brygga 2026	X		
Stålspont Villabron & Hamnbassängen		X	X
GC-väg Björke fsk samt uteklassrummet		X	
Kajen med stenskoning, etapp 1		X	
Kajen med stenskoning, etapp 2			X
Renovera Näktegalslunden gångstråk	X		
Nyängsbron			X
Skärlagsvallen parkering	X		
<i>Park</i>			
Lekplatser	X	X	X
Utveckling parker grönmiljö	X	X	X
Scenparken i VHD, inkl belysning vid ån o nya parken	X		
Konst Scenparken*	X		
Hedebyscenen, renovering	X		
Summa gata och park	37 700	39 850	81 700
TOTAL SUMMA	84 350	78 850	106 200

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt Avgiftsfinansierade	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
VA			
Reinvestering VA	X	X	X
Investeringsreserv VA	X	X	X
Åtgärder mot ovidkommande vatten	X	X	X
Byggnation överföringsledning	X	X	
Stensundsvägen	X		
Dagvatten åtgärder Industrigatan	X		
Pumpstation Axta bro	X		
Anslutning Kroka med ny pumpstation (anslutningsavgifter tillkommer)	X		
Dricksvattenledn. Vagnhärad-Källvreten	X		
Reservvattentäkt	X	X	
Reservkraft Hasselvägen			
Byte av HV-ledning i Smäckbrog. Skärborgarhuset-V. Långg.	X		
Byte av pumpstation	X	X	X
Tofsö 2025-2027	X	X	
Renhållning			
Utveckling ÄVS	X	X	X
Fastighetsnära förpackningsinsamling	X		
ÄVS Sorteringsgård Trosa			X
Summa avgiftsfinansierat	131 548	75 000	53 500
Projekt Skattefinansierade	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Humanistisk nämnd			
Inventarier skolkontoret	300	300	300
Inventarier förskolor/skolor	1 200	1 200	1 200
Inventarier socialkontoret	100	100	100
Kultur och Fritid			
Inventarier	350	350	350
Vård och omsorg			
Larm, sängar, hjälpmedel, inventarier mm	700	700	700
Samhällsbyggnadsnämnd			
Inventarier kontoret	75	75	75
Teknik och servicenämnd			
Städutrustning	500	500	500
Köksutrustning	1 000	1 000	1 000
Inventarier fastighetsservice	500	500	500
Inventarier tekniska kontoret	100	100	100
Kommunstyrelse			
Inventarier kommunkontoret	200	200	200
IT-investeringar admin	2 000	2 000	2 000
IT-investeringar skola	3 000	3 000	3 000
IT-investeringar infrastruktur	3 000	3 000	3 000
Trygghetsåtgärder - kameror m.m.	500	500	500
Fordon	6 000	4 000	4 000
Investeringsreserv	10 000	10 000	10 000
Delsumma nämnder	29 525	27 525	27 525
Summa skattefinansierade	113 875	106 375	133 725
Totalt	245 423	181 375	187 225

Investeringsbudget konstnärlig gestaltning (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning ställs upp enligt nedan för att tydligt visa vilka projekt som varit grund till avsättningen. Medlen har varit en del av investeringsbudgeten på dessa projekt. I investeringsbudget har två tidigare projekt strukits vilket gör att avsatta medel för 2024 minskat från 570 tkr till 500 tkr.

Budget för konstnärlig utsmyckning hanteras som en separat budget från 2025 och framåt och inte som delar av respektive projekt som utgör grund för avsättningen.

Spec av projekt enligt enprocentsregeln**	Projektbudget	Avsätts till konstnärlig gestaltning
Kultur- och fritidslokaler		
Skol- och barnomsorgslokaler		
Utemiljö åtgärder Tomtaklantområdet*	x	x
Kyrskolan-utökning toaletter och kapprum *	x	x
Äldreomsorgslokaler		
Ängsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl Ängsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl konvertering värme*	x	x
Park- och stadsmiljö		
Utveckling av Hamnängen *	x	x
Totalt	50 000	500

** Policy och riktlinjer för offentlig konst i Trosa kommun, antagen i KF 2020-04-29 § 31

Exploateringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
VA	X	X	X
Gata och park	X	X	X
Totalt	15 000	35 000	65 000

Kommunstyrelsen

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

löner på 3,0 % och priser på 2,0 %, totalt 2,5 mkr. Vårbudgeten beräknades på löneuppräkningsom 2,5 %.

Politisk ledning

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	16 191	18 117	17 980
Uppräkning	442	363	360
Ramförändring	1484	-500	0
Budget, netto	18 117	17 980	18 339
Central buffert	11100	11600	12 200
Inkl. central buffert	29 217	29 580	30 539

2025 års ettårssatsning på 3,4 mkr har minskat budgeten 2026 med samma belopp. Nya ettårssatsningar för 2026 uppgår till 2,4 mkr. Ettårssatsningarna är brottsförebyggande åtgärder 0,5 mkr, minska sjukskrivningar 0,8 mkr, verksamhetsnära forskningsprojekt 0,2 mkr, åtgärder medborgarundersökning 0,4 mkr och ledningsgruppsprioriteringar 0,5 mkr.

I budget 2026 har kommunstyrelsen tilldelats ramökningar för informationssäkerhet 0,6 mkr och brottsförebyggande åtgärder 1,0 mkr. Central buffert har ökats med 0,4 mkr. Förändring av ram avser även kompensation för ökad kaptjänst för IT-investeringar och rationaliseringar.

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent. För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar av kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk. Ökat fokus måste ägnas informationssäkerhetsfrågor.

Kontaktcenter fortsätter att utveckla det gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelnsämnden. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av kontaktcenter.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnäringsföretagarna. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2026

Kommunkontor

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	80 130	82 049	82 959
Uppräkning	2 027	1702	1721
Ramförändring	-108	-792	0
Budget, netto	82 049	82 959	84 680

Finans och kommungemensamt

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Skattenetto	-1 107 144	-1 158 851	-1 210 312
Finansnetto	28 500	34 500	41 500
Kommungem.	-30 019	-5 031	-6 802
Budget, netto	-1 108 663	-1 129 382	-1 175 614

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet, brottsförebyggande rådet, hållbarhetsutskott)
- Totalförsvar och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, kontaktcenter, kommunikation, ekologi)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningsav

är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska vara fortsatt bra trots ekonomiskt utmanande tider. Dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under senaste åren har flera digitaliseringsprojekt med systembyten genomförts (operativ- och säkerhetssystem, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2026 kommer fokus fortsatt ligga på utveckling i beslutsstödsfunktioner och förberedelser inför byte av lönesystem.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsen är med och driver rationaliseringarna som avser en översyn av de administrativa processerna som ska ge 1,0 mkr 2026.

Kommunens engagemang i bredband som samhällsviktig infrastruktur fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om koncernsamordning.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställda som för kommunen.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trygghet är en central fråga för medborgarna. Kommunens brottsförebyggande arbete ska fortsätta och utvecklas i nära samarbete med föreningsliv, företagare och rättsvårdande myndigheter.

Kommunstyrelsens brottsförebyggande råd

(BRÅ) leder arbetet i nära samarbete med polisen.

En ny medborgarundersökning genomförs under hösten.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

VERKSAMHETEN 2027-2028

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna är stora i nuläget på grund av ökande behov samtidigt som kommunsektorns skatteintäkter ökar svagt i lågkonjunkturen och de generella statsbidragen minskar i reala termer. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för den långsiktiga finansieringen av kommunsektorn.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

Trosa kommun ska fortsätta det strategiska arbetet med att vara en bra arbetsgivare med stabil organisation, närvarande ledare och engagerade medarbetare. Grunden för detta arbete är som alltid i Trosa kommun vårt grundläggande styrdokument Fastlagd kurs.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet. Under 2027 kommer Trosa kommun återigen att genom SCB:s försorg genomföra en medborgarundersökning

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden, t ex miljöområdet och kommunal teknik. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya

stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2027-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige har genom beslut på nationell nivå nu bestämt att ett totalförsvar ska återuppbyggas. Den doktrin som kommer att tillämpas innebär att alla samhällets resurser ska kunna ianspråkta i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Vår bedömning är att kommunerna kommer vara grunden i ett återuppbyggt Civilförsvar. Trosa kommun har sedan nio år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvar kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarsplaneringen ingår i ordinarie samhälls- och verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsens investeringsanslag uppgår till 8,7 mkr för 2026 och 8,7 mkr för 2027 och 2028.

IT-investeringarna är merparten av investeringarna; 3,0 mkr till gemensam IT-infrastruktur, 2,0 mkr till administrativa IT-investeringar, 0,5 mkr för trygghetsåtgärder kameror och 3,0 mkr till reinvesteringar skola. Därutöver finns ett anslag för utbyte av inventarier på 0,2 mkr. Kommunstyrelsen förfogar också över kommunens investeringsreserv på 10,0 mkr per år.

För 2026-2028 ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 mkr per år fortsätta.

NÄMNDENS MÅL

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen. Målen fastställs i anslutning till budgetsammanträdet och återfinns i separat dokument.

Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

1. medborgarnas livsförutsättningar är goda

- Låg/liten arbetslöshet i kommunen (18-64 år)
- Du kan vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning).

Den första frågan redovisas i Kolada under rubriken Näringsliv och den andra mäts i SCB:s medborgarundersökning. Det senaste året som redovisas i Kolada ska användas för måluppfyllelse.

För att målet ska uppfyllas ska Trosa tillhöra de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mål lägre nöjdhet än de 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat ska redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.

Kolada N03920 och N00656

2. medborgarna inte känner oro för att drabbas/utsättas av brott

- Oro för att drabbas av inbrott i hemmet
- Oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande
- Oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld

För att uppfylla målet ska Trosa tillhöra de 25 % med minst oroade invånare på samtliga tre frågor. Visar en till två frågor lägre nöjdhet än de översta 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Visar tre frågor sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.

Kolada N00612, N00613, N00614

3. företagare som haft minst ett ärende hos kommunen är nöjda

Trosa ska tillhöra de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen för att målet ska uppnås och visa grönt. Plats 21-40 visar gult och sämre än det rött.

Målet mäts i SKR:s Insikten

Kolada U07451

4. medborgarna har ett högt förtroende för politiker och anställda

- Trosas politiker arbetar för kommunens bästa
- Trosas anställda arbetar för kommunens bästa

För att målet ska uppfyllas ska Trosa tillhöra de 25% mest nöjda invånarna på båda frågorna i SCB:s medborgarundersökning. Visar ett mål lägre nöjdhet än de 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat ska redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.

Kolada N00657 och N00660

5. medborgarna är nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande

- Det fungerar att få svar på frågor om verksamheten
- Det finns möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna

Båda frågorna i SCB:s medborgarundersökning ska tillhöra de 25 % bästa i landet för att uppfyllas och visa grönt.

Visar en fråga gult ska måluppfyllelsen redovisas som gul. Sämre resultat ska redovisas rött.

Kolada N00647 och N00649

6. Kommunkontoret har engagerade medarbetare.

Mäts genom SKR:s HME.

Kommunkontoret ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas.

11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.

Personalenheten kontrollerar i Kolada per 31 januari, på totalnivå, vilket index som krävs för att tillhöra de 10 % bästa kommunerna samt de 11-20% bästa kommunerna.

Kolada kommunen totalt U00207

7. Kommunkoncernens resultat ska motsvara 2 procent av skattenettot

Målet redovisas grönt om resultatet är 2 procent och högre

Resultat på 1-2 procent av skattenettot redovisas gult

Resultat under 1 procent av skattenettot redovisas rött.

Kolada: N03112

HÅLLBARHETSUTSKOTTETS MÅL

	Mål	Målpresisering	Mätmetod
1.	Medborgarna är nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50% bästa kommunerna redovisas måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2.	Medborgarna är nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egna miljö- och klimatpåverkan	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50% bästa kommunerna redovisas måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3.	Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika	Målet uppfylls om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 4 av de valda nyckeltalen inom Agenda 2030 som bedöms som särskilt relevanta för hållbarhetsutskottet. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25 % bästa i 2-3 av målen. Sämre resultat redovisas rött.	Kolada, Agenda 2030. Följande nyckeltal mäts: - Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (%) - Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%) - Sjöar med god ekologisk status (%) - Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.) - Utsläpp till luft av växthusgaser totalt (ton CO2-ekv/inv.) - Skyddad natur totalt (%)

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Dan Larson (M)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	16 284	16 793	17 103
Uppräkning	478	410	416
Ramförändring	31	-100	0
Budget, netto	16 793	17 103	17 520
Investering, netto	75	75	75

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Strandskydd
- Mark och exploatering
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, befolkningsprognos
- Infrastrukturplanering, Ostlänken

VERKSAMHETSUTVECKLING

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten följer den av kommunstyrelsen angivna ramen med uppräkning av löner på 3 % och priser på 2 %, totalt 478 tkr.

Ytterligare ramförändringar summerar till en nettoökning av ramen med 31 tkr. Förändringen består av en minskning på 15 tkr för fortsatt effektivisering av administrativa processer och en ramminskning på 54 tkr som motsvarar en lägre internhyra nästkommande år. Slutligen erhåller nämnden 100 tkr i ettårssatsning för kommunikation av ny översiktsplan under 2026.

Taxan inom bygglov och mät- och kartverksamheten höjs i linje med kostnadsutvecklingen inom respektive område. Detta innebär att B-beloppet inom PBL-taxan höjs till 55 och mät- och karttaxan höjs med 3 %.

VERKSAMHETEN 2026-2028

Mycket tyder på att exploateringsstrycket på längre sikt trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär sammantaget troligen ett dämpat men ändå högt tryck på såväl bygglovs- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera och planera för en fortsatt tillväxt i samtliga tätorter.

Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt pågår. Detta gäller bland annat Resväg västra Trosa, Ostlänken och väg 218.

Arbetet med att förfinas och fortsätta utveckla den digitala bygglovsprocess som sjösattes under februari 2023 förväntas fortgå kommande år.

NÄMNDENS MÅL

Ambitionen är att genom fortsatt god framförhållning och expansiv planering kunna nå målet med en befolkningstillväxt på 1-2 % per år sett över en femårsperiod.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

Målen har förtydligats i enlighet med Kommunstyrelsens riktlinjer men är i stort desamma som tidigare bortsett från att målet kring hållbarhet har vidgats och kopplas nu tydligt till Agenda 2030.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 2023-26 – Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

Medborgarnas behov och önskemål

1. Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglov ska vara högst 4 veckor

För att uppfylla målet ska medianvärdet av samtliga hanterade bygglovsärenden under året vara högst fyra veckor. Om resultatet är högre än 4 veckor nås inte målet och redovisas rött.

Källa: Egen mätning som utförs halv- och helårsvis.

2. Responstiden för Räddningstjänstens högst prioriterade larm ska minska

För att uppfylla målet ska den genomsnittliga responstiden för Prio 1-larm vara oförändrad eller minska relativt föregående år. Om responstiden ökar nås inte målet och redovisas rött.

Källa: Kolada

Engagemang

3. Samhällsbyggnadskontoret har engagerade medarbetare

Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Samhällsbyggnadskontoret ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas.

11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.

Källa: Kolada

Tillväxt och företagsklimat

4. Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod

Målet mäts genom att ökningen av antalet invånare de senaste 5 åren jämförs med invånare för 6 år sedan. Ökningen i procent delas med 5 = snitt/år. Ökar befolkningen 0,9 – 0,99 % eller 2,1-2,9 % redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult, annars rött.

5. Handläggningen ska vara effektiv, rättssäker och kvalitativ

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa kommunerna i SKR:s Insiktsmätning gällande sammantagen servicefaktor för de sex myndighetsområden som mäts. Om resultatet är sämre än 25 % nås inte målet och redovisas rött.

Källa: SKR:s Insiktsmätning

Hållbarhet och folkhälsa

6. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika

Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Trosa mäter 13 mål, varav 5 bedöms som särskilt relevanta för SBN.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)
Sjöar med god ekologisk status

Mål 7 Hållbar energi för alla

Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, Mwh/inv

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) totalt NKI
Befolkning i kollektivtrafikhärläge, andel (%)

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Demografisk försörjningskvot.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skyddad natur totalt, andel (%).

Senast mätta år används.

Målet uppfylls om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 4 av de valda målen. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25% bästa i 2-3 av målen. Sämre resultat markeras rött.

Källa: Kolada

Miljönämnden

Ordförande: Anders Tholerud (KD)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Enhetschef: Katarina Sjöberg

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	2 257	2 409	2 376
Uppräkning	85	68	66
Ramförändring	67	-100	0
Budget, netto	2 409	2 376	2 442

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Miljö- och hälsoskydd
- Livsmedelskontroll
- Serveringstillstånd
- Tobakstillstånd
- Folköl och receptfria läkemedel

VERKSAMHETSUTVECKLING

Det är fortsatt fokus på att effektivisera arbetssätt och processer inom miljökontorets verksamhetsområden. Framöver är avsikten att ta ytterligare steg mot en automatiserad digital process. Det ska ske genom att utveckla delar av miljökontorets handläggning i ärendehanteringssystemet ECOS och skapa nya e-tjänster och funktioner för inkommande ärenden.

Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar årligen uppräknad för ökade personalkostnader och övriga kostnadsökningar. För 2026 är uppräknningen för löner 3 % och priser 2 %. Efterföljande är uppräknningen satt till 2 % för både löner och priser. Nämnden bär en rationalisering på 2 tkr för effektivisering av administrativa processer i 2026. Vidare minskar ramen med 31 tkr till följd av lägre internhyra. Slutligen erhåller nämnden 100 tkr i ettårssatsning för digitalisering av processer.

VERKSAMHETEN 2026-2028

Verksamheten kommer under de närmsta åren i hög utsträckning, fortsatt handla om att prioritera den ordinarie tillsynen och leverera

hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

I takt med byggstarten av Ostlänken genom Trosa kommun kommer nya tillsynsområden att uppkomma och behovet av kompetensutveckling och tillsyn av byggrelaterade miljöfrågor kommer att öka markant. Till följd av järnvägsbyggnationen och förväntad tillväxt kommer även nya tillsynsobjekt att tillkomma.

Ett annat fokusområde blir att färdigställa register för och riskklassificera samtliga enskilda avloppsanläggningar i kommunen, i syftet att kunna genomföra en riskbaserad tillsyn. Även områdesvis och systematisk tillsyn av enskilda avlopp kommer att prioriteras i tillsynsplanerna för kommande år.

NÄMNDENS MÅL

Miljönämndens mål de kommande åren är bland annat att minimera olägenheter för människors hälsa och miljön, att minska ungdomars tillgång till tobak och folköl, att miljön i skolor och förskolor ska vara hälsosam samt att kommunens medborgare erbjuds säkra livsmedel på restauranger, skolor etc.

Ett annat prioriterat mål för perioden rör kommunens omställning till ett hållbart samhälle, genom förbättrad vattenkvalitet respektive minskade utsläpp av växthusgaser.

Målen uppnås genom att genomföra den av nämnden fastställda tillsynsplanen.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

Miljönämndens mål 2023-26 – Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

Medborgarnas behov och önskemål

- 1. Livsmedel som produceras, släpps ut på marknaden eller serveras i Trosa kommun ska vara säkra och tillförlitliga.**

För att uppfylla målet ska alla anläggningar få livsmedelskontroll enligt verksamhetens riskklass och eventuella avvikelser ska följas upp.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

Engagemang

- 2. Samhällsbyggnadskontoret/miljökontoret har engagerade medarbetare**

Samhällsbyggnadskontoret/miljökontoret ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött. Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Källa: Kolada

Tillväxt och företagsklimat

- 3. Handläggningen ska vara effektiv, rättssäker och kvalitativ**

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa kommunerna i SKR:s Insiktsmätning gällande sammantagen servicefaktor för de sex myndighetsområden som mäts. Om resultatet är sämre än 25 % nås inte målet och redovisas rött.

Källa: SKR:s Insiktsmätning

Hållbarhet och folkhälsa

4. Olägenheter för människors hälsa och miljön ska minimeras.

Den av Miljönämnden fastställda tillsynsplanen avseende miljö- och hälsoskydd ska följas. Målet uppnås om 90 % av den planerade tillsynen är genomförd. Om resultatet är sämre uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

5. Skolor och förskolor ska vara hälsosamma för såväl elever som personal

Den av Miljönämnden fastställda tillsynsplanen avseende skolor och förskola ska följas. Målet uppnås om 90 % av den planerade tillsynen är genomförd. Om resultatet är sämre uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

6. Ungdomars tillgång till tobak, e-cigarettor och folköl i detaljhandeln ska minimeras

Årliga kontrollköp ska genomföras och antalet avvikelser ska vara lika många eller färre än föregående år för att målet ska anses vara uppnått. Om kontrollköp inte genomförts och/eller att antalet avvikelser är fler än föregående år uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

7. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika

Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunal nivå. Trosa mäter 13 mål, varav 2 (med 3 underliggande mål) bedöms som särskilt relevanta för Miljönämnden.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)

Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv/inv.

För att uppfylla målet ska resultatet på samtliga tre mål vara oförändrat eller förbättrat relativt föregående år. Om 2 av 3 mål förbättras eller är oförändrat redovisas målet gult och om endast ett mål förbättras eller är oförändrat redovisas målet rött.

Källa: Kolada

Humanistiska nämnden

Barn- och utbildning

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Produktionschef: Inger Fransson

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	495 786	500 265	502 684
Uppräkning	14 080	10 260	10 491
Demografi	-10 652	-6 802	2 328
Ramförändring	1 051	-1 039	-36
Budget, netto	500 265	502 684	515 466
Investering, netto	1 500	1 500	1 500

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Förskola
- Fritidshem
- Förskoleklass
- Grundskola
- Anpassad grundskola
- Gymnasieutbildning
- Anpassad gymnasieutbildning
- Vuxenutbildningen
- Svenska för invandrare (SFI)
- Kommunens aktivitetsansvar (KAA)

VERKSAMHETSUTVECKLING

Förskola

Gemensamma utvecklingsområden för förskolan:

- Utveckla förutsättningarna för att planera och genomföra undervisningen med gemensamma verktyg för uppföljning och analys.
- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten, val av handlingar samt stärka likvärdigheten.
- Fortsatt och fördjupat arbete med

språkutvecklande förhållningssätt och kompetens.

Grundskola, anpassad grundskola inklusive förskoleklass och fritids

Gemensamma utvecklingsområden för verksamheterna inom grundskola och anpassad grundskola.

- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten och val av handlingar samt stärka likvärdigheten.
- Fortsatt arbete med elevers välmående genom det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet på skolorna.
- Säkra och utveckla våra processer inom utbildningen och elevhälsa för att tidigt och effektivt möta alla elevers behov.
- Kvalitetssäkra studiehandledning och modersmålsundervisning.
- Stärka arbetet kring skolnärvaro.

Vuxenutbildning och SFI

Gemensamma utvecklingsområden för Vuxenutbildningen/SFI:

- Systematisk uppföljning och utvärdering av undervisningen
- Erbjuder en varierad undervisning med bra kvalitet utifrån elevens behov och förutsättningar

Vuxenutbildningens volymer är tydligt kopplade till aktuell arbetsmarknad och styrs av den enskildes rätt att delta i

utbildning. Behovet av ökad vuxenutbildning under perioden är att vänta när flera elever är klara med SFI och behöver ta nästa steg för anställningsbarhet samt ett ökat behov och möjlighet till omställning. Utifrån omvärld och konjunktur samt att rätten till vuxenutbildningen har stärkts på individnivå, kan en ökad efterfrågan bli aktuell.

Gymnasieverksamhet och kommunens aktivitetsansvar

- Ökat behov av uppföljning och samarbete kring elevernas studier och skolgång.
- Stärka vägledningsinsatserna inom det kommunala aktivitetsansvaret och ökad samverkan med arbetsmarknadsenheten.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Budgeten är beräknad enligt budgetanvisningar med uppräknig av löner på 3 % och priser på 2 %, totalt 14 080 tkr.

Befolkningsprognosen visar ett minskat antal barn inom förskola och grundskola nästkommande år medan antalet gymnasieelever ökar något. Totalt ger detta i resursfördelning en minskning av budget med 10 652 tkr i 2026.

Ytterligare ramförändringar summerar till en total ramökning om 1 051 tkr för 2026. Förändringarna består av effektiviseringar på 2 183 tkr, där 1 800 tkr utgör det årligt återkommande effektiviseringskravet och 383 tkr avser effektivisering av administrativa processer. Hyreskostnaderna minskar med 2 087 tkr, vilket genererar en motsvarande ramminskning. Vidare återlämnas 1 500 tkr i tidigare ettårssatsning, samtidigt som nämnden

erhåller 300 tkr för fortsatt satsning på det kommunala aktivitetsansvaret samt 400 tkr för satsning i matematik och 300 tkr för inköp av ekologiska livsmedel. Utöver ettårssatsningen på ekologiska livsmedel utökas ramen för inköp av livsmedel med 1 000 tkr då priserna stigit kraftigt under en längre tid. Under 2026 minskar kapitaltjänst-kostnaderna med 179 tkr varför ramen minskar med motsvarande belopp. Slutligen erhåller nämnden en ramökning till förstärkning av elevpeng på 5 000 tkr, där 3 000 tkr ska användas i grundskolan och 2 000 tkr i förskolan.

VERKSAMHETEN 2027-2028

Volymerna i förskolans verksamhet ser ut att minska de närmast kommande åren medan verksamheterna inom grundskolan fortsatt ökar något. Rekryteringsbehovet av legitimerad personal kommer alltjämt att vara centralt för en god kvalitet i verksamheten.

VERKSAMHETSMÅTT

Antal barn, GPF	Redov 2024	Budget 2025	Budget 2026
Förskola			
Förskola 1-3 år	426	422	383
Förskola 4-5 år	326	352	318
Summa	752	774	712
Fritids	822	811	827
Grundskola			
Förskoleklass	193	185	185
År 1-5	959	989	973
År 6	183	181	191
År 7-9	566	573	560
Summa	1 901	1 928	1 909
Gymnasieskola	513	531	540

NÄMNDENS MÅL

Det viktigaste för att nå nämndens mål är:

Tydligt fokus på barn och elever. Utveckla metoder för att säkra kunskapsuppdraget. Höga förväntningar på barn och elever likväl

som på alla verksamma i organisationen.
Utveckla processer kring att säkerställa kvalitativa metoder och arbeta med förebyggande och tidiga insatser. Främja likvärdigheten inom Trosas skolverksamhet.

Fortsatt och fördjupad samverkan kring Trosas barn och elever, med socialtjänst och andra viktiga samarbetspartners.

Erbjuda funktionella och pedagogiskt stimulerande skolmiljöer, såväl lokaler som utomhusmiljöer.

Kompetenta medarbetare och ledare som känner ett stort engagemang i utbildningen och upplever hälsosamma processer med tydlig ledning och styrning. Samverkade processer gällande kompetensutveckling, arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lönebildning. Vi ser att detta arbete ger goda möjligheter att säkra kompetensen i organisationen under perioden.

Humanistiska nämnden mål

Barn och utbildning

Mål:

Eleverna skall ha inflytande på sitt lärande.

Ref till KF mål 4

Mätmetod:

Skolenkäten (åk 5 & 8)

7.1 Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?

7.2 Hur mycket tycker du att de vuxna lyssnar på förslag från eleverna till exempel från klassråd eller elevråd

Resultat:

80-100% av eleverna svarar - Väldigt mycket eller ganska mycket – grönt

60-79% svarar - Väldigt mycket eller ganska mycket - gult

Färre än 59% svarar - Väldigt mycket eller ganska mycket - rött

Mål:

Eleverna i skolan skall känna sig trygga

Ref till KF mål 4

Mätmetod:

Skolenkäten (åk 5 & 8)

9.3 Känner du dig trygg i skolan?

Resultat:

95-100% av eleverna svarar – Helt och hållet eller till stor del– grönt

80-94% svarar - Helt och hållet eller till stor del– gult

Färre än 79% svarar - Helt och hållet eller till stor del– rött

Mål:

Lärarna har höga förväntningar på elevernas skolarbete.

Ref till KF mål 4

Mätmetod:

Skolenkäten (åk 5 & 8)

2.4 Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet?

Resultat:

80-100% av eleverna svarar –Alltid eller ofta– grönt

60-79-% svarar –alltid eller ofta– gult

Färre än 59% svarar –alltid eller ofta– rött

Mål:

Vårdnadshavare i förskolan upplever att barnen är trygga och utvecklas.

Ref till KF mål 1 och 4

Mätmetod:

Förskoleenkät

Fråga 4 Jag är nöjd med mitt barns utveckling i förskolan

Fråga 14 Jag upplever att mitt barn är tryggt i förskolan

Resultat:

Index 0-10

Index 8-10 – grönt

Index 5-7 - gult

lägre än 0-4- rött

Mål:**Alla barn kan läsa i årskurs 1**

Ref till KF mål 4

Mätmetod:

Skolverkets bedömningsstöd – avstämning A

Resultat:

95-100% av eleverna klarar samtliga 6 mål - grönt

90-94% av eleverna klarar samtliga 6 mål - gult

Färre än 89% av eleverna klarar samtlig 6 mål- rött

Mål: Vi strävar efter goda skolresultat med fokus på kärnämnen.

Ref till KF mål 1 och 4

Mätmetod:

Kolada

(N15508) Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)

– N15 419

(N15507) Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen) – N15505

(N15428) Elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%) N15436

(N15544) Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, hemkommun, andel (%) – finns ej

(N15545) Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, hemkommun, andel (%) – N15485

(N15546) Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska inkl. svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) – N 15488 & N15516

Resultat:

För att uppnå målet ska Trosa tillhöra de 25 % bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.- grönt

Minst 5 av 6 tillhör de 25% bästa.- gult

Sämre resultat - rött

Mål:

Skolnärvaron skall öka för elever på nivå 4 & 5

Ref till KF mål 4

Nivå 4. Om fortsatt upprepad frånvaro större än 15 %

Nivå 5. Vid ytterligare upprepad frånvaro större än 20 %

Mätmetod:

Antalet elever på nivåerna 4 och 5 skall minska

Resultat:

Färre än 45 elever nivå 4 och färre än 12 elever nivå 5- grönt

Mellan 45-52 elever nivå 4 och 12-15 elever nivå 5- gult

Fler än 52 elever nivå 4 och fler än 15 elever nivå 5- rött

Mål:

Arbetsplatsens mål skall följas upp och utvärderas i högre grad

Ref till KF mål 3

Mätmetod:

Hållbart Medarbetar-Engagemang, Index för Styrning

Resultat:

Index 90-100 - grönt

Index 83-89 - gult

Index lägre än 82- rött

Humanistiska nämnden

Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Ordförande Individ- och Familjeutskott: Ricken Svensson-Nyqvist (L)

Produktionschef: Cecilia Frid

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	33 521	33 951	34 648
Uppräkning	878	697	709
Ramförändring	-448		
Budget, netto	33 951	34 648	35 358
Investering, netto	100	100	100

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Skadligt bruk och beroende
- Social barn- och ungdomsvård
- Övriga insatser vuxna
- Ekonomiskt bistånd
- Familjerätt
- Familjerådgivning
- Flyktingmottagande
- Arbetsmarknadsåtgärder

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Den 1 juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Socialtjänsten ska också jobba kunskapsbaserat och på så sätt tydligare vila på forskning och beprövad erfarenhet. Parallellt med det förebyggande arbetet krävs fortsatt fokuserade individanpassade insatser för de som har störst behov.

Socialkontoret har påbörjat en förändringsprocess mot en ny socialtjänstlag. Faktorer som identifierats för att skapa förutsättningar för en hållbar och sammanhållen omställning är kunskap om nuläge och behov, samsyn kring mål och

riktning samt en stärkt förmåga att anpassa organisationen efter nya förutsättningar.

Inom flera verksamhetsområden ses ett behov av att fortsätta utveckla arbetet i linje med kunskap och beprövad erfarenhet samt det förebyggande arbetet, tidiga insatser och ökad tillgänglighet. Socialkontoret följer noga stöd och vägledning som ges nationellt inom områdena evidensbaserad praktik, psykisk hälsa, skadligt bruk och beroende, barn och unga, ekonomiskt bistånd samt våld i nära relationer. Det är främst Socialstyrelsens kunskapsguide, Sveriges kommuner och Regioner (SKR), Regional samverkan och stödstruktur (RSS) och Forskning och utveckling (FoU) i Sörmland som används som utgångspunkt i omvärldsbevakningen.

För att förbättra och säkra kvaliteten och resurseffektivitet inom socialtjänsten på lång sikt behöver arbetssätt och metoder för individbaserad systematisk uppföljning (ISU) utvecklas. ISU ger kommunen lokal kunskap om olika insatsers resultat för olika målgrupper.

Det är i dagsläget svårt att överblicka vilka ekonomiska konsekvenser omställningen kan komma att medföra. Omställningen behöver ske successivt under flera år för att säkerställa en långsiktig förändring mot mer förebyggande och tidiga insatser.

En avgörande faktor för att lyckas i omställningen är en utvecklad samverkan med andra aktörer inte minst med skola och regionen. Omställningen till en mer långsiktigt hållbar, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst behöver synkroniseras med hälso- och sjukvårdens omställning till en god och nära vård. Exempel på gemensamma

utvecklingsarbeten som redan påbörjats är Skolsocial samverkan, Barnsäkert och Tillsammans för barnens bästa i Sörmland.

Ytterligare en viktig faktor för att klara omställningen och öka tillgängligheten samt effektivisera de administrativa processerna är den digitala utvecklingen.

Från och med 2025 kommer stadsbidrag för ny SoL tillföras kommunerna. Regeringen har även aviserat ett långsiktigt stöd till kommunerna år 2026–2028 för att stödja omställningen och kompensera för höjd ambitionsnivå i lagstiftningen. Regeringen har också aviserat att kommuner ska få medel för det brottsförebyggande ansvar som förtydligas i nya socialtjänstlagen samt inom området psykisk hälsa.

En plan för omställningen håller på att arbetas fram som stöd för genomförandet som är kopplad till budget, mål och kommunövergripande styrdokument.

För närvarande utreder regeringen en aktivitetskravreform som kommer ge kommunen ett obligatoriskt uppdrag att aktivera personer som har försörjningsstöd. Reformen innebär en höjd ambitionsnivå för kommunen. Ännu finns det inga konkreta förslag för hur reformen ska finansieras. Socialkontoret följer SKR:s bevakning av regeringens utredningsarbete för att få fram en lägesbild av vilka konsekvenser reformen kommer få för Trosa kommun. Samverkan med interna och externa aktörer är en viktig del i arbetet.

Utveckling av kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete kommer fortsatt vara prioriterat. Både arbetet med Effektiv samordning för ökad trygghet (EST) och samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) kommer utvecklas utifrån den lägesbild som under året 2025 kommer tas fram tillsammans med polisen.

Även arbetet med POSOM fortsätter att utvecklas under kommande år.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Budgeten är beräknad enligt budgetanvisningar med uppräkningslöner 3 % och priser på 2 %, totalt 878 tkr.

Ytterligare ramförändringar summerar till en total ramminskning om 448 tkr för 2026. Förändringarna består av effektiviseringar på 226 tkr, där 200 tkr utgör det årligt återkommande effektiviseringskravet och 26 tkr avser effektivisering av administrativa processer. Vidare minskar hyreskostnaderna med 222 tkr, vilket genererar en motsvarande ramminskning.

VERKSAMHETEN 2027–2028

Omställning till ny Socialtjänstlag är ett långsiktigt arbete som kommer prägla socialkontorets arbete de kommande åren. Planer för omställningen kommer arbetas fram som stöd för genomförandet. Dessa kommer kopplas till budget, mål och kommunövergripande styrdokument.

NÄMNDENS MÅL

Nämndens mål mäts genom uppföljning i form av egen mätning genom brukarundersökning, Kolada och statistik som tas fram ur verksamhetssystemet Treserva. Genom regelbundna uppföljningar av nämndens mål finns möjlighet till utveckling av alla delar i verksamheten.

Humanistiska nämndens mål 2023-2026 – Trosa kommun ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att:

Medborgarnas behov och önskemål

1. Brukarna ska känna sig nöjda med behandlings stöd från socialtjänsten.

Brukarna ska vara nöjda/mycket nöjda med det behandlings stöd de har fått från socialtjänsten.

För att målet ska vara uppnått:

80-100% = grönt

60-79 % = gult

0-59 % = rött

Källa: Egen mätning

2. Antalet brukare som själva söker behandlingsstöd från socialtjänsten ska öka.

Fler medborgare vänder sig till socialtjänsten för att få behandlings stöd.

För att målet ska vara uppnått:

80 eller fler = grönt

61-79 = gult

0-60 = rött

Källa: Egen mätning

Engagemang

3. Socialkontoret ska ha engagerade medarbetare.

Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME)

Om socialkontoret utifrån index tillhör:

10 % bästa kommunerna = grönt.

11-20 % = gult

Över 21 % = rött.

Källa: Kolada

Hållbarhet och folkhälsa

4. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.

Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Trosa Kommun mäter 13 mål, varav mål 1 bedöms som särskilt relevant för HUM, Individ och familj.

Mål 1 Avskaffa fattigdom

Mått:

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.

För att målet ska vara uppnått ska Trosa kommun:

0-0,23% = grönt

0,24-0,8 % = gult

0,69 % eller flera = rött

Källa: Kolada

5. Hjälp till självhjälp

Bistånd i form av försörjningsstöd ska vara kortvarigt och bidragstagare ska bli självförsörjande så snart som möjligt.

Måluppfyllnad mäts genom medelvärdet av erhållet försörjningsstöd i antalet månader per individ:

kortare än 5 månader = grönt

5-6 månader = gult

Över 6 månader = rött

Källa: Egen mätning via Treserva.

6. Lämnat etableringen

Målet är att kvotflyktingar lämnar etableringsfasen och börjar arbeta eller studera inom 90 dagar.

30-100 % = grönt

11-29 % = gult

10 % eller färre = rött

Källa: Kolada och egen mätning

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Helena Koch (M)

Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	295 687	309 252	321 220
Uppräkning	8 091	6 296	6 650
Demografi	4 418	6 672	11 270
Ramförändring	1 056	-1 000	-1
Budget, netto	309 252	321 220	339 139
Investering, netto	700	700	700

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Äldreomsorg
- Funktionsstödområdet
- Hälso- & sjukvård

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Befolkningsökningen i Trosa kommun fortsätter och andelen äldre i befolkningen ökar i snabb takt vilket kommer att medföra en utökning av äldreomsorgen. För att förutse det kommande behovet av insatser inom både äldreomsorgen och funktionsstödsomsorgen har en vård- och omsorgsplan tagits fram. Verksamheten kommer att behöva fortsätta utökningen av antalet platser på särskilt boende framöver. På Trosagården förbereds det för en ny avdelning med 10 platser som kan öppna under 2026 eller vid behov. När dessa platser tas i bruk har platskapaciteten på särskilt boende för äldre ökat med cirka 20 % under några år. Detta medför att vård- och omsorgsnämnden kan minimera antalet externa placeringar och verkställa de flesta insatserna i egen regi.

Befolkningsökningen och ökningen av antalet äldre innebär också ett ökat behov av hemtjänst och hemsjukvård under de närmsta åren. För att kunna kompetensförsörja dessa verksamheter pågår ett arbete med förskjutning av arbetsuppgifter till rätt yrkeskategori. Tanken med arbetssättet är att alla ska arbeta på toppen av sin kompetens och förskjuta arbetsuppgifter som de inte behöver utföra till andra yrkesgrupper som är mer lämpliga.

För att bli mer träffsäkra i bedömningen av individers hemtjänstbehov har beslut under utredning införts. Det är ett arbetssätt med ett generöst hemtjänstbeslut, under cirka 3-4 veckor, när en brukare kommer hem från sjukhus, korttids eller får kraftigt förändrade behov. Under dessa veckor sker ett teamarbete som mynnar ut i ett myndighetsbeslut efter cirka 4 veckor som är anpassat efter individens faktiska behov i hemmet.

Det finns en tendens att allt fler patienter väljer att bo kvar hemma med mycket komplexa sjukdomstillstånd och det sker en förflyttning av vård från sjukhus till det egna hemmet vilket ställer stora krav på organisation och framtida kompetensutveckling.

Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning kommer det också att ske en volymökning inom alla delar av verksamheten. Mer daglig verksamhet kommer att utföras i egen regi. Boendestödsinsatser samt korttidsvistelse för barn och ungdomar kommer troligtvis också att behöva utökas med tanke på befolkningsökningen i Trosa kommun. Platser på gruppboende kommer även framöver att köpas av externa utförare men en utredning kring hur kommunen ska placera personer i gruppboende har startat. En upphandling av platser på gruppboende och daglig verksamhet kommer att genomföras under 2025 och ge effekt under 2026.

Då alla utförarverksamheter växer blir det även ett större tryck på myndighetsenheten att följa upp befintliga beslut och att utreda nya behov. Antalet biståndshandläggare har ökat de senaste åren. För att frigöra handläggaresurser till de multisjuka äldre och undvika att lägga onödig tid på utredning av enkla behov har förenklad handläggning startat. Det innebär att serviceinsatser inom hemtjänsten nu beviljas utan föregående utredning om vissa kriterier är uppfyllda.

För att bättre möta behovet av digitala lösningar inom vård- och omsorgskontoret har det anställts en projektledare med ansvar

för att arbeta med handlingsplanen för välfärdsteknik och e-hälsa samt stödja verksamheten med implementering av tekniska lösningar.

Under 2017 togs det fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård- och omsorg i Trosa kommun, den så kallade heltidsresan. Den har nu slutförts och all personal har erbjudits heltidsanställningar men det finns dock ett antal medarbetare som, av olika anledningar, valt att inte arbeta heltid. Heltidsresan medför att arbetssätt och schemaplanering behöver förändras för att inte det ska bli alltför höga kostnader. Det kommer fortsatt att vara ett kontinuerligt och prioriterat arbete framöver.

Verksamheten är under ständig förändring och omvårdnaden som utförs i hemmet blir mer och mer avancerad. Detta ställer krav på kompetensutveckling hos personalen samt utökat samarbete med interna och externa verksamheter. Verksamheten bekostar ett kliniskt träningscenter för att kompetensutveckla personalen inom hälso- och sjukvård. Verksamheten bekostar även köp av undersköterskeutbildningen som är kopplad till äldreomsorgslyftet.

Den 1 juli 2025 började den nya Socialtjänstlagen (SoL) att gälla. Inriktningen på den nya lagen är, bland annat, att vara mer förebyggande, vara kunskapsbaserad och vila på vetenskap och beprövad erfarenhet samt vara lätt tillgänglig. Vård- och omsorgskontoret arbetar på att ställa om verksamheten för att än bättre möta intentionerna i den nya lagstiftningen. Det finns statsbidrag, för att möta den nya lagen, avsatta för åren 2025–28. Under 2025–26 kommer vård- och omsorgskontoret att anpassa verksamheten utifrån förändrade krav.

En central fråga för vård- och omsorgskontoret framåt är kompetensförsörjning. Kontoret kommer att påbörja ett tydligare arbete med frågan som omfattar områden som attraktiv arbetsgivare, attrahera och behålla personal, utbildning, nya arbetssätt, sjukfrånvaro och fördelning av arbetsuppgifter etc.

Vård- och omsorgskontoret och individ- och familjeomsorgen gör, tillsammans med övriga

kommuner i Sörmland, en upphandling av nytt verksamhetssystem, avtalet bör kunna tilldelas en leverantör under 2026.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2026 uppgår till 309 252 tkr.

Ramförändringar

Den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen ökar ramen enligt resursfördelningsmodellen med 4 418 tkr för 2026. Rationaliseringar för 2026 minskar ramen med totalt 1 227 tkr. En ramökning, med syfte att minska underfinansieringen av hemsjukvården, har ökat ramen med 600 tkr. Förvaltningen kompenseras för förändringar i internhyra och kaptjänst inom funktionsstödområdet, vilka ökar ramen med totalt 683 tkr.

Nämnden erhåller två ettårssatsningar 2026 om totalt 1 000 tkr, där 500 tkr avser medel för arbete med nytt verksamhetssystem i samarbete med individ- och familjeomsorgen samt 500 tkr framtagande av hemtjänstens Trosamodell.

Ramförändringens totaleffekt på budget 2026 blir en ökning med 1 056 tkr.

VERKSAMHETEN 2026-2028

Antalet invånare i Trosa kommun, samt andelen äldre i befolkningen, fortsätter att öka även dessa år. Utvecklingen innebär ett ökat behov av framförallt hemtjänst och hemsjukvård samt insatser för personer med funktionsnedsättning. Under 2026–27 behövs det även ett utökat antal platser inom särskilt boende för äldre. Det finns också ett beslut om att omvandla ytterligare platser på trygghetsboendet till korttidsplatser vilket kan ge ytterligare 5–7 korttidsplatser samtidigt som det gamla korttidsboendet då kan omvandlas till 5 nya permanenta platser när behov uppstår

Det pågår en omställning till en mer *nära och tillgänglig vård* (prop 2019/20:164).

Inriktningen är att hälso- och sjukvården bör ställas om så att primärvården är navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den pekar på hur samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och

sjukvården och omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut. Arbetet utgör ett viktigt steg i en strukturförändring av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet, som innebär att primärvården blir den verkliga basen och första linjen i hälso- och sjukvården. Detta kommer att påverka den kommunala hälso- och sjukvården mycket under många år framöver.

Huvudmannaskapsutredningen har presenterat sitt förslag under 2023 och föreslår att staten tar ett samlat ansvar för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans. Kommunerna ska fortsatt ha ett ansvar för att utföra insatsen personlig assistans om den enskilde begär det. Förslaget var ursprungligen att det statliga huvudmannskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026, men det är osannolikt utan mycket pekar på att ett beslut eventuellt fattas av regeringen under 2026.

Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för våra brukare.

Vård- och omsorgskontoret står inför en utmaning vad gäller att rekrytera personal med rätt kompetens. Det är av stor betydelse att öka attraktiviteten för vård- och omsorgsverksamheter och för arbetsplatsen som sådan för att attrahera kompetens framåt.

VERKSAMHETSMÅTT

	Redov. 2024	Budget 2025	Budget 2026
Demografi äldre / antal per åldersgrupp			
65-79 år	2 803	2 696	2 639
80-89 år	918	984	1064
90 -	115	134	123

NÄMNDENS MÅL

Se bilaga.

Vård- och omsorgsnämndens mål 2023-26

Trosa ska vara bra på att vara kommun -

Det uppnås genom att

1. Brukare inom äldreomsorgen är sammantaget nöjda

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa i riket inom områdena särskilt boende och hemtjänst. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom ett av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Kolada

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- helhetssyn ID:U21468

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn ID:23471

2. Brukare inom äldreomsorgen ska känna sig trygga i sitt hem med stöd

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun ha ett index på minst 90 inom områdena särskilt boende och hemtjänst. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom ett av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Kolada

Brukarbedömning hemtjänst – Trygghet, andel ID:U21505

Brukarbedömning särskilt boende – Trygghet, andel ID:U23251

3. Kommunens verksamheter för personer med funktionsnedsättning fungerar bra

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa i riket. Om resultatet är sämre än de 25 % bästa uppnås inte målet (rött).

Källa: Kolada

Medborgarundersökningen – Kommunens verksamheter för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel % ID:N00535

4. Vård- och omsorgskontoret har engagerade medarbetare

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 10 % bästa i riket inom områdena särskilt boende, hemtjänst och funktionsnedsättning. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom två av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom minst två av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Kolada

Medarbetarengagemang (HME) – hemtjänst äldreomsorg – Totalindex ID:U21200

Medarbetarengagemang (HME) - särskilt boende äldreomsorg – Totalindex
ID:U23200

Medarbetarengagemang (HME) - omsorg om personer med funktionsnedsättning,
andel (%) ID:U25200

5. Vård- och omsorgskontoret är kostnadseffektivt

För att uppnå målet (grönt) ska vård- och omsorgskontoret inte överstiga nettokostnadsavvikelsen inom områdena äldreomsorg och LSS. För delvis uppfyllt (gult) så ska nettokostnadsavvikelsen inte överstigas inom ett av områdena. Överstigs nettokostnadsavvikelsen inom bägge områdena uppfylls inte målet (rött).

Källa: Kolada

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%) ID:N20900

Nettokostnadsavvikelse LSS (%) ID:N28018

6. Vård- och omsorgskontorets transporter sker fossilfritt

För att uppnå målet (grönt) ska 90 % av vård- och omsorgskontorets bilar drivas av fossilfria drivmedel. För delvis uppfyllt (gult) så ska 80-89 % av bilarna drivas av fossilfria drivmedel. Om resultatet är sämre än 80 % uppnås inte målet (rött).

Källa: Egen mätning som utförs årsvis vid årsskiftet.

7. Vård- och omsorgskontorets personal har rätt kompetens

För att uppnå målet (grönt) ska 85 % av medarbetarna inom äldreomsorg ha skyddad yrkestitel undersköterska år 2026 (2023 80 %, 2024-25 83 %), 85 % av medarbetarna inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning ska ha relevant utbildning för uppdraget år 2026 (2023 80 %, 2024-25 83 %), 90 % av medarbetarna inom myndighetsenheten ska relevant utbildning för uppdraget. . För delvis uppfyllt (gult) så ska två av områdena uppfyllas. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Egen mätning som utförs årsvis vid årsskiftet.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	66 554	65 287	67 028
Uppräkning	1 607	1 429	1 464
Ramförändring	-2 874	312	181
Budget, netto	65 287	67 028	68 673
Investering, netto	350	350	350

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Stöd till studieorganisationer
- Föreningsstöd
- Allmän kulturverksamhet
- Bibliotek
- Kulturskola
- Allmän fritidsverksamhet
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Fritidsgårdar
- Turistanläggningar

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Trosa kommuns kulturliv, idrotts- och fritidsaktiviteter bärs upp i samverkan mellan kommun, civilsamhälle och näringsliv. I en liten kommun är de privata och ideella aktörerna minst lika viktiga som de kommunala, och kommunen strävar därför efter gott samarbete och samverkan.

De senaste årens händelser i omvärld påverkar verksamheterna på olika sätt. En aspekt som tillkommit är de vikande födslosten som tydligt kommer att påverka barn- och ungdomsverksamheter framöver.

Vikten av aktivt arbete för en god arbetsmiljö, ledarskap och medarbetarskap och attraktiva arbetsplatser är avgörande för att vara attraktiv arbetsgivare som möjliggör utveckling och goda resultat inom verksamheterna.

Verksamheterna inom kultur och fritid har en mycket viktig roll för att främja barn och ungas hälsa genom alla de olika aktiviteter som genomförs. Barn och unga känner självklart av den oro som finns i

omvärlden och drabbas på olika sätt av det. Vår tes är att genom att erbjuda aktiviteter som erbjuder mycket rörelse, lekfullhet och samvaro kan vi stärka barn och ungas hälsa, självförtroende och självkänsla.

Fortsätta att stötta föreningslivet i samarbete med externa aktörer (RF-SISU, studieförbund, med flera). Skapa möjligheter till forum och dialog mellan föreningar för ökat samarbete.

Renovering av Lånestahallen kommer ske under 2026.

Upphandling av konstnärlig utsmyckning för Scenparken i Vagnhärad har skett under 2025 och kommer vara installerat under våren 2026.

Edanö gårds renovering och utveckling kommer att vara färdigställd sommaren 2026, vilket möjliggör nya användningsområden för medborgare, besökare och föreningar.

Tjänstekoncessionsavtalet för Safiren löper ut 2026-06-30, med rätt för Trosa kommun att förlänga avtalet upp till två år. Ärendet bereds inför beslut i nämnden i december.

Arbetet med att utveckla förutsättningarna för ridskola/ridanläggning kommer att fortsätta de närmaste åren.

Fritidsgården arbetar för samarbeten med olika aktörer inom kommunen och för att utöka aktiviteter/mötesplatser för ungdomarna. Fritidsgården fortsätter att vara ett viktigt nav för kommunens unga och bidrar till inkludering och minskad risk för utanförskap. Fritidsgården är också fortsatt aktiv i samverkan med skola, socialkontor och polis (SSPF) och Trosa kommun kan på det sättet fånga upp vad som händer kring kommunens unga och agera förebyggande.

Efter ett antal år med många utvecklingsprojekt och

satsningar på biblioteken, både med statliga bidrag och kommunala ettårssatsningar/ramökning, kommer fokus framåt ligga på att ta tillvara dessa förbättringar och erfarenheter, och se till att vi håller hög kvalitet i basverksamheten. De prioriterade grupperna och läsfrämjande aktiviteter för dessa kommer fortsatt stå högt på agendan, liksom samverkan inom kommunen som gynnar det arbetet. Vi kommer också fortsätta arbetet med att stärka personalen som grupp och deras delaktighet i arbetet med verksamhetens mål och värderingar.

Intresset för kulturskolans aktiviteter har under de senaste åren ökat. För att möta den ökade efterfrågan kommer kulturskolan att fortsätta att arbeta med verksamhetsutveckling och effektiviseringar för att så många barn som möjligt inom kommunen ska ha tillgång till kvalitativ kulturskoleundervisning.

Inom fritidsgårdens verksamhet har vi under de senaste åren sett en minskning av ungdomar på våra arenor. Ambitionen är att kunna vända den trenden genom att erbjuda attraktiva aktiviteter och jobba med ungdomsinflytande och fortsätta bygga relationer med ungdomarna så de stannar kvar under hela högstadieperioden.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2026 är enligt anvisningar uppräknad med 3 % för löner och 2,0 % för övriga kostnader. Ettårssatsning har tilldelats Fritidsgårdsverksamheten +100 tkr för att stärka samverkan.

VERKSAMHETEN 2027–2028

Fortsatt stort fokus på att genom kultur och fritidsverksamheter i samverkan med andra aktörer erbjuda attraktiva aktiviteter och upplevelser som gynnar hälsa, rörelse, nyfikenhet, samvaro och glädje.

Genom de nya arenor som tillkommit de senaste åren ser verksamheten möjligheter för att bredda utbudet framöver. För fritidsanläggningar såsom badplatser, elljusspår, Q-lan planer mm finns behov

av underhållsåtgärder löpande och i vissa fall uppgraderingar.

Fortsätta att stötta föreningslivet i sin utveckling och anpassning till minskade barngrupper och samarbeta med externa aktörer för att uppnå detta (RF-SISU, studieförbund, med flera).

Fortsatt följa upp och utvärdera arbetet som görs genom tjänstekoncessioner (Trosa havsbad och camping, Trosa gästhamn och Safiren) för att säkerställa kvalitet och utveckling enligt avtal.

Avtalet för Trosa gästhamn löper ut 2028-10-31 och arbete med upphandling kommer påbörjas 2027.

Viktiga frågor för biblioteken kommande år är Läsfrämjande, Barns och ungas rättigheter, digital delaktighet, medie- och informationskompetens, källkritik och andra demokratifrågor, beredskap, hållbarhet och klimatfrågor.

NÄMNDENS MÅL

Vid varje ny mandatperiod ses kommunens mål över. Kommunfullmäktige fastställde 2022-11-29 mål för perioden 2023–2026. Kontoret har i samarbete med presidiet tagit fram förslag till nya mål för perioden 2023–2026 som presenterats för beslut i nämnden 2023-04-27. Målen utgår från kommunfullmäktiges mål och kommunstyrelsens anvisningar för hur Fastlagd kurs för Trosa kommun ligger till grund för nämndens mål. Målen sorteras in under kommunfullmäktiges övergripande målområden. Det har tydliggjorts när målen kan anses vare helt, delvis eller inte uppfyllda.

Enligt Trosa kommuns styrmodell ska nämndernas mål följas upp i delårs- och årsboksluten, vissa av målen kan endast följas upp vid årsboksluten och vissa enbart vartannat år i samband med Medborgar-undersökningen. Se bilaga Mål KFN 2023–2026.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2023 -2026

Trosa ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att :

Medborgarnas behov och önskemål

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet

1. Trosa kommuns medborgare tycker bra om Bibliotek, kulturliv och mötesplatser för unga

- Bibliotekens utbud av böcker och tidskrifter
- Utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen tex fritidsgårdar
- Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet

Tillhöra de 25% av kommunerna med mest nöjda invånare.

Målet är uppfyllt om resultatet på minst 2 av 3 frågor tillhör dessa 25%. (grönt)

Om resultatet på 1 av 3 frågor tillhör de 25% bästa är målet delvis uppfyllt (gult).

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Källa : Medborgarundersökningen vartannat år (ojämnt år)/ Kolada .

Jämförs med mätningar som är genomförda samma år som Trosa kommun

2. Trosa kommuns medborgare tycker bra om möjligheterna till Idrott, motion och friluftsliv samt skötseln av anläggningarna

- Öppettider idrotts- motionsanläggningar etc
- Möjlighet att utnyttja anläggningar
- Skötsel idrottsanläggningar
- Skötsel badplatser

Tillhöra de 25% av kommunerna med mest nöjda invånare.

Målet är uppfyllt om resultatet på 4 av 4 frågor tillhör dessa 25%. (grönt)

Om resultatet på 2 eller 3 av 4 frågor tillhör de 25% är målet delvis uppfyllt (gult).

Om 1 eller färre frågor tillhör de 25% är målet inte uppfyllt (rött).

Källa : Medborgarundersökningen (MU) vartannat år ojämnt år / Kolada

Jämförs med mätningar som är genomförda samma år som Trosa kommun .

3. Barn och unga tar del av kommunens kulturutbud

Antalet barnbokslån/barn (0-17 år) ska öka jämfört med föregående år

Andel unika elever inom kulturskolan (6-19 år) ska öka jämfört med föregående år

Målet är uppfyllt om antalet/andel ökar för båda områdena (grönt) .

Målet är delvis uppfyllt om en av dem ökar eller båda är oförändrade (gult) .

Annars är målet inte uppfyllt (rött)

Källa : egna nyckeltal som även redovisas i Kolada

Engagemang

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

3-Kommunen har engagerade medarbetare

4. Hållbart Medarbetar Engagemang HME

Kultur och fritids verksamheter ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa för att målet ska uppfyllas (grönt)

Resultat motsvarande 11-20 % bästa kommunerna är delvis uppfyllt (gult)

Sämre resultat är underkänt (rött)

Källa : HR tar fram resultat årligen / Kolada per sista jan året efter.

Hållbarhet och folkhälsa

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

8-Kommunens omställning till ett hållbart samhälle(ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika

Agenda 2030 Mål 2 Hälsa och välbefinnande

5. Antal deltagartillfällen per invånare i åldern 7-25 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar ska öka jämfört med föregående år

Målet är uppfyllt om antalet deltagartillfällen ökar (grönt)

Målet är delvis uppfyllt om antalet är oförändrat (gult)

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Källa: Nyckeltal som även redovisas i Kolada

Agenda 2030 Mål 5 Jämställdhet

6. Det råder en jämn könsfördelning i kulturskolans och fritidsgårdarnas verksamhet samt i genomförda idrottsaktiviteter

Målet uppnås genom en könsfördelning av andelen pojkar och flickor ligger mellan 40% och 60% för alla områden . (grönt)

Om 2 av 3 verksamheten ligger i spannet 40-60 är målet delvis uppfyllt (gult)

Om 1 eller färre ligger i spannet 40-60 % är målet inte uppnått (rött)

Källa :

Nyckeltal som även redovisas i Kolada (ej fritidsgårdar)

För fritidsgården anges även andel som ej definierar sig som pojke eller flicka. För idrottsaktiviteter eller kulturskolan finns ej någon sådan uppgift i Kolada (juridisk könstillhörighet)

Kulturskolan avser unika elever

Fritidsgården avser könsfördelning hos de ungdomar som använder Ungdomsappen.

Idrottsaktiviteter avser könsfördelning i deltagartillfällen i åldern 7-25 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar (se även mål 5)

Teknik- och servicenämnden

Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	66 396	64 728	68 461
Uppräkning	1 610	1 490	1 573
Demografi	549	0	0
Ramförändring	-3 826	2 243	842
Budget, netto	64 728	68 461	70 876
Investering, netto	86 450	78 450	108 300

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Teknisk verksamhet
- Gator och vägar
- Park
- Fastighetsförvaltning
- Inköp/upphandling
- Kommungemensam verksamhet
 - o Fastighetsservice
 - o Fordonsservice
 - o Måltid
 - o Lokalvård
 - o Drift av Korslöt ÅVC

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Kompetensutveckling, en positiv och trygg arbetsmiljö samt gott ledarskap och medarbetarskap är viktiga faktorer för att prestera och leverera, utveckla verksamheterna och säkerställa en robust organisation som fungerar i en föränderlig värld.

Den snabba digitala utvecklingen och de ökade kraven på informationshantering ställer höga krav på både implementering, underhåll och administration. Ett särskilt viktigt område rör samhällsviktig verksamhet, där bland annat offentlig förvaltning, livsmedelsförsörjning, dricksvatten, avloppshantering och avfallshantering ingår.

Två centrala EU-direktiv påverkar detta område:

NIS2 (Network and Information Security), som syftar till att säkerställa en hög gemensam nivå av cybersäkerhet inom EU.

CER (Critical Entities Resilience), som syftar till att stärka motståndskraften hos samhällsviktiga aktörer och säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan upprätthållas vid störningar.

Den nya cybersäkerhetslagen förväntas träda i kraft 15 januari 2026. Verksamheten kommer att behöva kartlägga behov, utveckla rutiner samt införa ett systematiskt arbetssätt för att uppfylla de nya kraven.

Satsningar på beredskap har redan inletts och kommer att fortsätta vara en prioriterad del av verksamheten framöver.

Verksamheterna fortsätter undersöka möjligheter till effektiviseringar och smarta arbetssätt för att kunna leverera rätt kvalitet inom de ekonomiska ramar som beslutas.

De senaste åren har präglats av hög produktionstakt med avseende på bland annat flera större investeringsprojekt som går över i driftsfas vilket påverkar verksamheterna inom tekniska och driftenheten.

Verksamheterna arbetar på flera sätt för att minska klimatpåverkan och anpassa infrastruktur till ett förändrat klimat. Arbetet med minskad negativ miljöpåverkan och för en positiv miljöpåverkan redovisas årligen i kommunens miljöledningssystem.

Arbete kopplat till större infrastrukturprojekt såsom åtgärder Resväg Västra Trosa och OST länken kommer att pågå i nära samverkan med SBK och Trafikverket. Verksamheten håller sig väl uppdaterad kring utveckling OST länken som den senaste tiden gått in i en ny fas då järnvägsplanen är beslutad. Två representanter från tekniska enheten ingår i projektgruppen.

Arbetet med standardhöjning samt underhållsbeläggning av gatu-, gång- och cykelnätet fortsätter samt trygghetsskapande åtgärder genom exempelvis belysning. Löpande underhållsåtgärder genomförs på kajer mellan Kvarnen och Hamnbassängen

Kontinuerligt arbete för att säkerställa en mer långsiktig samplanering av underhåll mellan verksamheterna för gata och vägar samt Va-anläggningar.

Scenparken i Vagnhärad kommer att utvecklas och gestaltas utifrån den unika miljö det är med gravkullar och åmiljön i närheten, arbete pågår och beräknas vara färdigställt till sommaren 2026.

Arbete med utveckling av Edanö gård pågår beräknas klart sommaren 2026.

Arbete för minskad energiförbrukning i kommunens fastigheter. Ett utökat pilotprojekt för minskad energiförbrukning startar 2025 för utvärdering 2026 - 2027.

Vi tittar även på åtgärder för att fortsätta få ner livsmedelskostnaderna utan alltför stora kvalitetsförsämringar. Det kommer fortsatt vara svårt att nå beslutade hållbarhetsmål utifrån de ekonomiska förutsättningar verksamheten har.

Inom lokalvårdsverksamheten arbetar man för att tydliggöra avtal och stärka kontakten med kunderna genom regelbundna kundavstämningar.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2026 är enligt anvisning uppräknad med 3 % för löner och övriga kostnader 2,0%.

Interna priser inom kost, städ och fastighetsservice räknas upp med 3 % för lön och övriga kostnader 2,0%.

Nämnden har kompenserats för kostnader relaterade till avskrivningar, internränta och internhyra. För 2026 minskar dessa kostnader med totalt 3 968 tkr. Av detta avser en minskning om 3792 tkr förändringar i internhyran, vilket huvudsakligen beror på en nedjusterad ram i linje med lägre avskrivningar och räntekostnader. Denna justering kommer senare att fördelas ut på respektive förvaltning.

För 2026 tilldelas nämnden en ramökning på 800 tkr via hyresmodellen för att stärka arbetet med bevakning, trygghet och säkerhet. Driftenheten har beviljats ettårssatsningar om totalt 600 tkr, varav 300 tkr för utökat inköp av ekokost och 300 tkr för ett pilotprojekt inom automatisering av städtjänster. Tekniska enheten har erhållit ettårssatsningar på sammanlagt 1 000 tkr – 500 tkr för förstudier samt 500 tkr för energieffektivisering och utveckling av fastighetsdriften.

Den höga inflationen under de senaste åren, som en följd av det omvärldsläget, har medfört betydande kostnadsökningar inom teknik-, service- och fastighetsområdet. Avtalsbundna indexhöjningar samt stigande priser på livsmedel, VA, energi och material har ytterligare förstärkt kostnadsläget.

Detta ställer krav på noggranna prioriteringar inom fastighetsverksamheten, vilket har redovisats i prognos samt i Åtgärder för ekonomi i balans.

Det långsiktiga målet om 70 procent förebyggande underhåll och 30 procent avhjälpande, är svårt att uppnå inom rådande ekonomiska ramar, och verksamheten behöver därför göra väl avvägda prioriteringar för att nå ett resultat i balans.

Minskat barnantal inom förskolan påverkar i nuläget

inte lika mycket som tidigare bedömts för 2026. På sikt väntas dock ett minskat produktionsunderlag inom förskola och skola.

Livsmedelskostnaderna har ökat med cirka 44 % sedan 2021. Samtidigt har matlådorna inom hemtjänsten avvecklats och Trosagårdens restaurang stängts, vilket sammantaget bidrar till en ansträngd ekonomi.

Nuvarande prismodell för äldreomsorgens måltider bygger på grundförutsättningar som inte längre gäller och behöver ses över. En justering bör genomföras under 2026, i samarbete med berörd förvaltning och ekonomienheten, inför budget 2027.

VERKSAMHETEN 2027–2028

- Arbetsmiljöfrågor, kompetensförsörjning och kompetensutveckling är områden att ha fortsatt uppmärksamhet kring.
- Fortsatt digital utveckling och att säkerställa tillräckliga resurser för dokumentation och systemhantering.
- Verksamheten anpassar infrastrukturer, och verksamhetslokaler utifrån satsningar, behov och tillväxttakt.

NÄMNDENS MÅL

Vid varje ny mandatperiod ses kommunens mål över. Kommunfullmäktige fastställde 2022-11-29 mål för perioden 2023–2026. Och kommunstyrelsen beslutade om anvisningar för hur nämndernas målarbete ska bedrivas.

Kontoret har i samarbete med presidiet tagit fram förslag till nya mål för perioden 2023–2026 som beslutades i nämnden 2023-04-27. Fastlagd kurs för Trosa kommun ligger till grund för nämndens mål. Målen sorteras in under kommunfullmäktiges övergripande målområden. Det har tydliggjorts när målen kan anses vare helt, delvis eller inte uppfyllda.

Enligt Trosa kommuns styrmodell ska nämndernas mål följas upp i delårs- och årsboksluten, vissa av målen kan endast följas upp vid årsboksluten och

vissa enbart vartannat år i samband med Medborgarundersökningen.

Se bilaga för mål.

Teknik- och servicenämnden

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)
Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	0	0	0
Budget, netto	0	0	0
Återföring ack negativt resultat, RH	-3 602	0	0
Återföring ack positivt resultat, VA	+964	0	0
Investering, netto	131 548	75 000	53 500
Akkumulerat negativt resultat 2024: VA			-10 091
Prognostiserat resultat 2025			11 055
Prognostiserad resultatjustering 2026–2028 VA:			964
Akkumulerat positivt resultat 2024: RH			765
Prognostiserat resultat 2025: RH			-4 367
Beräknad resultatjustering 2026–2028 RH:			-3 602

*Självkostnadsprincipen gäller och underskott respektive överskott från tidigare år ska justeras under kommande treårsperiod.

VA-verksamheten bedömer att tidigare års underskott kommer att vara helt återställt efter bokslutet för 2025. Prognosen visar i stället ett överskott på +964 tkr.

Renhållningsverksamheten beräknas redovisa ett underskott för 2025 på –4 367 tkr. Med tidigare års ackumulerade överskott på +765 tkr innebär det ett kvarstående underskott på –3 602 tkr som behöver återställas inom kommande treårsperiod. Detta planeras ske genom den redan beslutade indexregleringen i KF 18 juni 2025 samt ökade bidrag från Naturvårdsverket, vilket bedöms möjliggöra en balanserad budget inom tre år.

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Vattenförsörjning och avloppshantering
- Avfallshantering

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Kompetensutveckling, en positiv och trygg arbetsmiljö samt gott ledarskap och medarbetarskap är viktiga faktorer för att prestera och leverera samt utveckla verksamheterna och säkerställa en robust organisation som fungerar i en föränderlig värld.

Den snabba digitala utvecklingen och de ökade kraven på informationshantering ställer höga krav på både implementering, underhåll och administration. Ett särskilt viktigt område rör samhällsviktig verksamhet, där bland annat offentlig förvaltning, livsmedelsförsörjning, dricksvatten, avloppshantering och avfallshantering ingår.

Två centrala EU-direktiv påverkar detta område:

NIS2 (Network and Information Security), som syftar till att säkerställa en hög gemensam nivå av cybersäkerhet inom EU.

CER (Critical Entities Resilience), som syftar till att stärka motståndskraften hos samhällsviktiga aktörer och säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan upprätthållas vid störningar.

Den nya cybersäkerhetslagen förväntas träda i kraft 15 januari 2026. Verksamheten kommer att behöva kartlägga behov, utveckla rutiner samt införa ett systematiskt arbetssätt för att uppfylla de nya kraven.

Satsningar på beredskap har redan inletts och kommer att fortsätta vara en prioriterad del av verksamheten framöver.

Verksamheterna fortsätter kontinuerligt undersöka möjligheter till effektiviseringar och smarta arbetssätt.

Verksamheterna arbetar på flera sätt för att minska klimatpåverkan och anpassa infrastruktur till ett förändrat klimat. Arbeta för en robust och hållbar hantering är ett ständigt pågående arbete. Inom verksamheterna är VA plan/vattentjänstplan samt Renhållningsordning/plan viktiga styrdokument. Arbetet med minskad negativ miljöpåverkan och för en positiv miljöpåverkan redovisas årligen i kommunens miljöledningssystem.

VA

På regeringsnivå har en utredning, Beredskapsutredningen för VA, genomförts där syftet med uppdraget har varit att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Verksamheten följer utvecklingen kring de föreslagna författningsändringarna.

De närmaste åren kommer arbetet med projekt överföringsledning och åtgärder kopplat till projektet att pågå med plan att ansluta 2027/28 till SYVAB – Himmerfjärdsverket. Efter anslutning och driftsättning kommer reningsverken i Trosa och Vagnhärad tas ur drift.

Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt pågår och kommer att intensifieras kommande år. Arbeta med att identifiera reservvattentäkt kommer att pågå de närmaste åren.

Under 2025 är arbetet med installation och införande av digitala vattenmätare klart. Kunder ska därefter bli debiterade den verkliga förbrukningen för perioden.

Större projekt som kommer att pågå de närmaste åren:

- Överföringsledning och anslutning Syvab

- Ovidkommande vatten reduceras
- Reservvattentäkt och skyddszoner
- Byte vattenledning vattentäkt

Renhållning

Renhållningsverksamheten genomför flera större förändringar kopplat till ny lagstiftning. Kommunen kommer att ansvara för att genomföra fastighetsnära insamling (FNI) som enligt nya lagstiftningen ska vara fullt infört till 2027.

Ekonomiska förutsättningar

VA- och Renhållningsverksamheten finansieras genom avgifter enligt VA-taxan, respektive Renhållningstaxan, inte via skatteintäkter.

Avgifterna följer självkostnadsprincipen och ska täcka de faktiska kostnaderna för att driva och utveckla verksamheterna.

Eventuella över- eller underskott i avgiftsuttaget regleras inom en treårsperiod. Kommunfullmäktige beslutar årligen om eventuella justeringar av taxorna utifrån verksamheternas ekonomiska förutsättningar. VA-kollektivet har per 2024 ett underskott som prognostiseras återställas i årsbokslut 2025 och lämna ett överskott om ca 964 tkr. Renhållningsverksamheten uppvisar däremot ett ackumulerat överskott per 2024 om +765 tkr, men prognostiseras till 2025 redovisa ett underskott på ca -3 602 tkr till följd av driftkonsekvenser vid implementeringen av FNI.

VA

Arbete kommer fortsatt att pågå för att kunna uppgradera den nuvarande VA-taxemodellen från P96 till den nya modellen P120. Syftet är att skapa ett mer rättvist och transparent system för debitering.

En indexreglering om 2 % av brukningsstaxan träder i kraft 2026-01-01, enligt den plan som presenterades vid taxehöjningen 2024. Beslut har fattats i kommunfullmäktige 18 juni 2025.

Renhållning

Södertälje har som första kommun godkänt avtalet om inpassering på Korslöt för personer som ej är skrivna eller äger fastigheter i kommunen. Det skulle innebära att Trosa kommun kan fakturera Södertälje kommun när deras invånare lämnar avfall på Korslöt.

Trosa kommun kommer att införa fastighetsnära insamling av förpackningar. Utrullningen börjar i september 2025 och beräknas vara i full drift 2026. En revidering av taxa och föreskrifter träder i kraft 1 jan 2026, enligt beslut i kommunfullmäktige 18 juni 2025.

VERKSAMHETEN 2027–2028

- Projekt överföringsledning och åtgärder kopplat till det kommer att pågå med plan att ansluta 2027/28
- Arbetet med att reducera ovidkommande vatten kommer att pågå kontinuerligt
- Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt kommer att pågå de kommande åren
- Arbete med reservvattentäkt

NÄMNDENS MÅL

Vid varje ny mandatperiod ses kommunens mål över. Kommunfullmäktige fastställde 2022-11-29 mål för perioden 2023–2026. Och kommunstyrelsen beslutade om anvisningar för hur nämndernas målarbete ska bedrivas.

Kontoret har i samarbete med presidiet tagit fram förslag till nya mål för perioden 2023–2026 som beslutades i nämnden 2023-04-27. Fastlagd kurs för Trosa kommun ligger till grund för nämndens mål. Målen sorteras in under kommunfullmäktiges övergripande målområden. Det har tydliggjorts när målen kan anses vare helt, delvis eller inte uppfyllda.

Enligt Trosa kommuns styrmodell ska nämndernas mål följas upp i delårs- och årsboksluten, vissa av

målen kan endast följas upp vid årsboksluten och vissa enbart vartannat år i samband med

I nämndens mål finns i dagsläget inga mål direkt kopplat till VA och Renhållning.

Teknik- och servicenämndens mål 2023 – 2026

Trosa ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att:

Medborgarnas behov och önskemål

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet

1. Trosa kommuns medborgare är nöjda med underhållet av den offentliga miljön

Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser

Skötsel av naturområden i kommunen

Åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer t.ex. klotter, övergivna fordon

Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet t.ex. skolor, äldreboende

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % med nöjdast invånare på alla 4 frågor.

(grönt)

Visar 1-2 frågor lägre nöjdhet än de 25 % bästa är målet delvis uppfyllt (gult)

Visar 3-4 frågor lägre nöjdhet än de 25 % bästa är målet ej uppfyllt (rött)

Källa : Medborgarundersökningen vartannat år (ojämna år)/ Kolada

2. Trosa kommuns medborgare är mer nöjda med underhåll samt snöröjning av gator, vägar och GC vägar än föregående mätning

Skötsel av gator och vägar

Snöröjning av gator och vägar

Skötsel av gång- och cykelvägar

Snöröjning av gång- och cykelvägar

Andel nöjda ska öka på 4 av 4 frågor för att målet ska uppfyllas (grönt).

Om 2 eller 3 av 4 frågor ökar är målet delvis uppfyllt (gult)

I övriga fall är målet ej uppfyllt (rött)

Källa: Medborgarundersökningen vartannat år (ojämna år)/ Kolada

3. Trosa kommuns medborgare ska uppleva att måltider som serveras på skolor och särskilt boende ska vara av god kvalitet

För att uppfylla målet ska minst 70 % av eleverna samt minst 80 % av matgästerna på särskilt boende tycka att maten är bra (grönt)

Om endast skolmåltiderna eller särskilt boende uppfyller målet enligt ovan är målet delvis uppfyllt (gult)

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Källa :

Skola och särskilt boende : egen enkät årligen

Engagemang

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

3-Kommunen har engagerade medarbetare

4. Hållbart Medarbetar Engagemang HME

Teknik- och service verksamheter ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa för att målet ska uppfyllas (grönt)

Resultat motsvarande 11-20 % bästa kommunerna är delvis uppfyllt (gult)

Sämre resultat är underkänt (rött)

Källa : Kolada

Hållbarhet och folkhälsa

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

8-Kommunens omställning till ett hållbart samhälle(ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika

Agenda 2030 Mål 7 Hållbar energi för alla

5. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska

2025 ska energiförbrukningen/ m2 ha minskat med minst 6,5%_ jämfört med 2022.

2030 ska energiförbrukningen/ m2 ha minskat med minst 16 % jämfört med 2022

För att uppfylla målet 2023 resp. 2024, ska energiförbrukningen/ m2 minska med minst 2,2% (2023) resp. 4,2% (2024) jämfört med 2022 (grönt)

För att delvis uppfylla målet 2023 resp. 2024 ska energiförbrukningen/m2 minska med minst 1,7% (2023) resp. 3,2% (2024) jämfört med 2022 (gult)

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Beräkningen baseras på kommunens fastigheter enligt sammanställd lista.

Fjärrvärmen beräknas med graddagsberäkning

Ingår ej i målet: Isrinken redovisas separat samt fastigheter som är utarrenderade och där driftansvar ligger på arrendator.

Källa : Schneider mätdata

Basår är 2022

Agenda 2030 Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

6. Måltiderna i Trosa kommun är hållbara

Av total mängd livsmedel som köps in ska andelen ekologiskt vara minst 60 % och andelen svensk råvara minst 55 % .

För uppfylla målet ska ekologiskt vara minst 60 % och Svensk råvara minst 55 % (grönt)

Om eko ligger mellan 55-59 % och svensk råvara 50 – 54 % eller om enbart eko eller svenskt har uppfyllt målet är målet delvis uppfyllt. (gult)

Övrigt resultat innebär ej uppfyllt (rött)

Källa : inköpsstatistik (kr inköpta varor)

Revision

Ordförande: Ann-sofie Soleby Eriksson (S)

Kommunfullmäktiges presidium har berett revisionens budget.

Totalt (tkr)	2026	2027	2028
Budget föreg. år, netto	1072	1100	1122
Uppräkning	28	22	22
Ramförändring	0	0	0
Budget, netto	1 100	1 122	1 144

VERKSAMHETSOMRÅDE

Revisorernas uppdrag är att granska verksamheten och pröva ansvarstagandet i styrelse och nämnder samt uttala sig i revisionsberättelsen om detta till fullmäktige. Granskningen utförs enligt kommunallagen, god revisionssed och enligt kommunens revisionsreglemente.

Revisorerna ska pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig
- Bedöma resultat i delårsrapport och årsbokslut (årsredovisning)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2026

Revisionen fortsätter att utveckla arbetet med upphandlad revisionsfirma (Azets) och Kommunfullmäktige enligt revisionsplan. Revisionens riskanalys är grunden för de olika granskningarna som ska genomföras.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslöner på 3,0 % och priser på 2,0 % vilket resulterar i 28 tkr. Under föregående år fick revisionen förutom uppräkningskostnader en ramökning om 100 tkr.

VERKSAMHETEN 2027-2028

Revisionen kommer att arbeta enligt ett tydligt årshjul där riskanalys utifrån en helhetssyn är grunden. Den årliga grundläggande granskningen ska genomföras med kvalitet och vid behov ska fördjupad kunskap inhämtas i särskilda granskningar.

Grundbelopp barnomsorg och grundskola

Peng kr/år/barn	Grundbelopp		
	2025	2026	ökning%
Förskola 1-3 år			
- 30 tim/vecka	112 755	118 061	4,7%
31- tim/vecka	157 853	165 285	4,7%
Förskola 4-5 år			
- 30 tim/vecka	90 205	94 449	4,7%
31- tim/vecka	126 284	132 228	4,7%
Fritidshem			
6 år	49 793	50 959	2,3%
7-12 år	39 906	40 840	2,3%
Grundskola			
Förskoleklass	48 555	50 787	4,6%
Skolår 1-5	84 124	87 991	4,6%
Skolår 6	89 068	93 162	4,6%
Skolår 7-9	92 578	96 833	4,6%

Grundbeloppet inkluderar 2026 års rationaliseringar, ramökningar samt kompensation för ökade priser kost. Ersättning till friskolor och interkommunalt beslutas i Humanistiska nämnden.

Hemtjänstpeng beviljad och utförd tid per timme

	2025 kr/timme	2026 kr/timme	Förändr 26/25 %
Ersättning kommunal utförare	437	449	2,8%
Ersättning privat utförare av service och omvårdnad*	478	492	2,8%
Ersättning privat utförare av enbart service**	472	485	2,8%

* Kompensation för overhead och moms ingår

** Kompensation för overhead ingår

Obekväm arbetstid ersätts enligt verkligt utfall + PO påslag för alla utförare

Peng särskilt boende

Individuella behov/vecka	Timmar/ vecka	2025		2026		Förändr 25/26 %
		Pris/ timme	Pris/ dygn *	Pris/ timme	Pris/ dygn **	
Grundpeng (tom plats)	1,85	386	102	400	106	3,6%
Nivå 1 (7,4 timmar/vecka)	7,40	386	470	400	486	3,4%
Nivå 2 (16,7 timmar/vecka)	16,65	386	981	400	1015	3,5%
Nivå 3 (22,2 timmar/vecka)	22,20	386	1287	400	1332	3,5%
Nivå 4 (25,5 timmar/vecka)	25,53	386	1471	400	1522	3,5%
Korttids (22,9 timmar/vecka)	22,94	386	1328	400	1374	3,5%
Korttids Novum (24,05 timmar/vecka)	24,05	386	1389	400	1438	3,5%
Individuella utökningar		313		323		

* Inkluderar verksamhetskostnader 62kr/dygn (2025)

** Inkluderar verksamhetskostnader 63kr/dygn (2026)

Trosa kommunkoncern

TROSA KOMMUN			
KOMMUNFULLMÄKTIGE Ordförande: Ann Larson (M)			
NÄMNDER	KONCERNFÖRETAG	ANDRA FÖRETAG MED ÄGARINTRESSE	ÖVRIGA ORGANISATIONER MED REPRESENTATION
Kommunstyrelsen Ordförande: Daniel Portnoff (M) Humanistisk nämnd Ordförande: Michael Swedberg (M) Kultur- och fritidsnämnd Ordförande: Lena Isoz (M) Miljönämnd Ordförande: Anders Tholerud (KD) Samhällsbyggnadsnämnd Ordförande: Dan Larsson (M) Teknik- och servicenämnd Ordförande: John Carlsson (C) Vård- och omsorgsnämnd Ordförande: Helena Koch (M) Revision Ordf: Ann-sofie Soleby-Eriksson (S) Valnämnd Ordförande: Dan Larson (M) Överförmyndare Ordförande: Per Liljekvist (M) Krisledningsnämnd Ordförande: Daniel Portnoff (M)	Trosabygdens bostäder AB Ordförande: Sune G Jansson (M) Trosa fibernät AB Ordförande: Zeth Nyström (M)	Kommuninvest Ekonomisk förening Nyköping- Östgötalänken AB Energikontoret i Mälardalen AB Inera AB	Sydarkiveras förbundsfullmäktige Mälardalsrådet Föreningen Europakorridoren Gemensam patientnämnd för Södermanlands län Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård Samordningsförbundet RAR Samkultur i Södermanland Sveriges Ekokommuner Östra Sveriges luftvårdsförbund Trosa-Vagnhärad's Fiskevårdsområdesförening Vattenvårdsförbund för Trosaån Svealands kustvattenvårdsförbund
Gemensamma nämnder			
Gemensam växelnamnd med Gnesta och Oxelösund Gemensam lönenämnd med Håbo och Salem Gemensam Patientnämnd för Södermanlands län Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård			
Utskott och råd			
KS Arbetsutskott KS Hållbarhetsutskott KS Planutskott Valberedning/Arvodeskommitté SBN Arbetsutskott HN individ- och familjeutskott Bråttförebyggande rådet BRÅ Äldre- och omsorgsråd Trafikråd			

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se

1

1

Borgensram och borgensavgift 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

- 1 Att såsom för egen skuld ingå borgen för Trosabygdens Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 640 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 2 Att såsom för egen skuld ingå borgen för Trosa Fibernät AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 67 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 3 Borgensavgift ska uttas med 0,45 % av nyttjat borgensåtagande.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för upplåning. Borgensåtaganden preskriberas efter tio år men genom att årligen besluta om en ram för totalt borgensåtagande aktualiseras dessa och åtagandena undgår att preskriberas.

Kommunen ska enligt lag ta ut en marknadsmässig avgift vid borgensåtagande. Kravet på marknadsmässighet i borgensavgiften innebär även en gräns för hur hög avgiften kan vara i syfte att förhindra otillåten värdeöverföring från bostadsbolaget till kommunen. Borgensavgiften föreslås vara oförändrad jämfört med föregående år.

Johan Sandlund
Kommunchef

Laura Piechal
Redovisningsekonom

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från kommunkontoret.

Beslut till

Kommunfullmäktige

12

Hållbar Medarbetar Engagemang (HME) medarbetarenkät

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterat till protokollet att fullmäktige tagit del av resultatet av gemensamma medarbetarundersökningen Hållbar Medarbetar Engagemang (HME).

Sammanfattning av ärendet

Trosa kommun har för 13:e gången genomfört Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gemensamma medarbetarenkät, Hållbar Medarbetar Engagemang "HME".

Jämförs resultatet utifrån ett index med en skala på 0-100 är det totala värdet 85 index för Trosa kommun, vilket är samma höga nivå som föregående års mätning. Det kan jämföras med 80 index som är medelvärde för de drygt 150 kommunerna som har rapporterat in till SKR för 2024/2025.

Ärendet

Den gemensamma medarbetarundersökningen som genomförs årligen kallas för Hållbar Medarbetar Engagemang (HME). Totalt rör det sig om 9 frågor som tar sin utgångspunkt från tre huvudområden d.v.s. motivation, ledarskap och styrning. Under 2013 och t.o.m. 2024 har drygt 220 kommuner och ett antal Regioner som genomförde enkätundersökningen en eller flera gånger.

I samband med att Sveriges kommuner och Regioner (SKR) tagit fram dessa gemensamma enkätfrågor kan vi räkna med att denna enkät kommer att bli en standard för många kommuner och landsting i framtiden. Fördelen med att få en gemensam enkät där kommunerna och landstingen svarar på samma sätt är att enkätresultatet blir jämförbart. På sikt kommer det innebära att Trosa kommun kan jämföra sina resultat med andra jämförbara kommuner. Resultaten går också att bryta ner per huvudområde (motivation, ledarskap och styrning) men det går också att jämförbara mellan verksamhetsområden, d.v.s. grundskola, förskola, hemtjänst, SÄBO, kultur och fritid m.fl.

Kommunfullmäktiges mål är satt att vi ska tillhöra de 10 procent bästa av de kommuner som redovisat något resultat. I och med årets resultat kan vi konstatera att vi vida överträffar det högst ställda målet. Med de aktuella siffrorna för 2025 placerar vi oss på första plats avseende 2025, men värt att notera att det fortfarande är få kommuner som har rapporterat resultat för 2025. För att få en lite större grupp har vi också jämfört oss med

alla som rapporterat in resultat för 2024 och 2025 och då placerar vi oss på plats 2, då handlar det om drygt 150 kommuner.

Den totala svarsfrekvensen har varje år legat på en mycket hög nivå och gör så även detta år. Totalt har 817 individer svarat på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på över 90 procent. Svarsfrekvensen är hög och jämn inom samtliga nämnder/verksamheter. Enkäten fylls i digitalt, via en s.k. e-tjänst.

Torbjörn Unnebäck
Personalchef

Bilagor

Hållbar Medarbetar Engagemang – frågeställningar och resultat

Beslut till

Kommunfullmäktige

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram nio gemensamma enkätfrågor som tar sikte på att utvärdera/utveckla medarbetarengagemanget: Motivation, Ledarskap och Styrning.

Trosa kommuns politiska nämnder har samtidigt satt upp höga ambitionsnivåer om att mäta och utveckla medarbetarengagemanget:

Trosa ska tillhöra de 10% bästa!

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME

Motivation

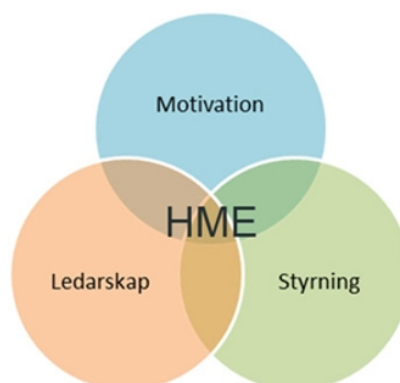
- 1a. Mitt arbete känns meningsfullt
- 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- 1c. Jag ser fram emot att gå till arbetet

Ledarskap

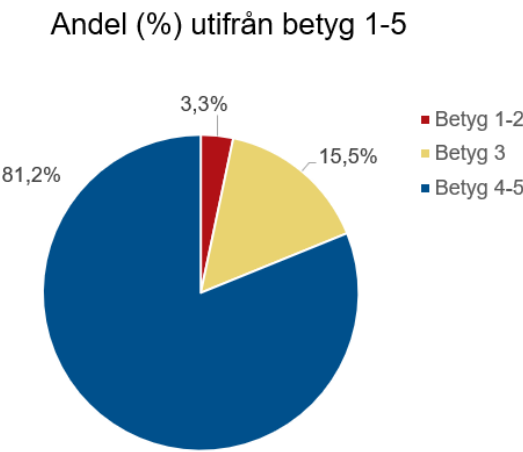
- 2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser
- 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare
- 2c. Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

Styrning

- 3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål
- 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2025 (Trosa kommun totalt)

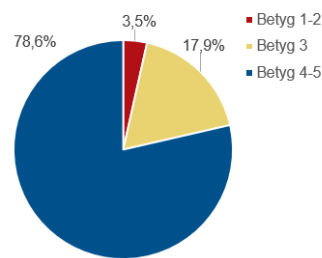
Antal utifrån betyg 1-5

Betyg 1-2	27 <u>st</u>
Betyg 3	127 <u>st</u>
Betyg 4-5	663 <u>st</u>
Totalt	817 <u>st</u>

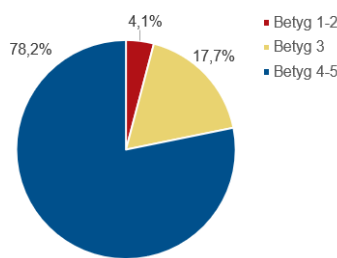

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2023-2025 (Trosa kommun totalt)

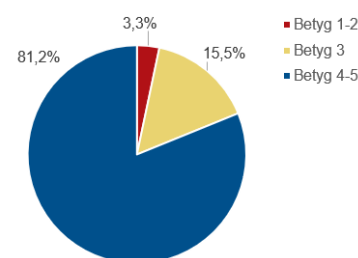
Resultat 2023

Resultat 2024

Resultat 2025

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2023-2025

Totalt index 817 st svar (över 90%)	2023 Totalt Index	2024 Totalt Index	2025 Totalt Index	2024 SKR Index
Motivation	84	84	85	80
Mitt arbete känns meningsfullt	90	90	91	
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	81	82	82	
Jag ser fram emot att gå till arbetet	80	81	81	
Ledarskap	84	84	85	80
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	81	81	82	
Chef visar förtroende för mig...	86	86	87	
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	84	85	86	
Styrning	84	85	86	80
Insatt i arbetsplatsens mål	86	87	87	
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	77	79	80	
Jag vet vad som förväntas av mig	88	90	90	
Totalt	84	85	85	80

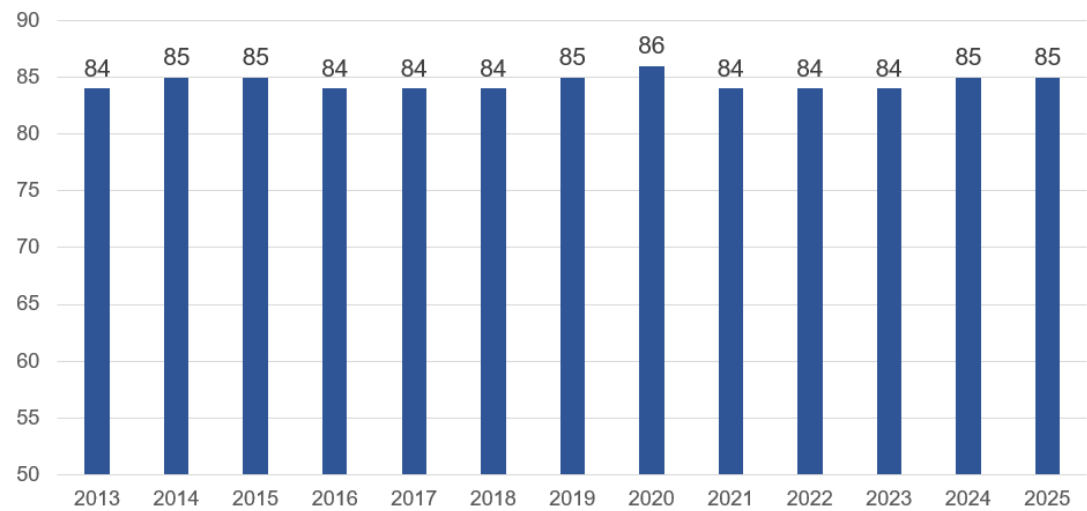
Hållbart Medarbetar Engagemang, HME

Verksamheter/nämnder index 817 st svar (över 90%)	2025 BoU Index	2025 VoO Index	2025 KFTS index	2025 SBK Index	2025 IFO Index	2025 KK Index	2025 Trosa Index
Motivation	84	86	80	87	87	87	85
Mitt arbete känns meningsfullt	90	93	86	88	93	90	91
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	83	81	77	92	86	86	82
Jag ser fram emot att gå till arbetet	80	83	77	81	81	83	81
Ledarskap	84	86	84	96	94	85	85
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	81	83	83	92	95	83	82
Chef visar förtroende för mig...	87	87	84	98	93	88	87
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	84	87	85	96	93	85	86
Styrning	88	85	84	81	89	78	86
Insatt i arbetsplatsens mål	90	85	85	79	90	81	87
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	81	79	80	75	88	74	80
Jag vet vad som förväntas av mig	91	91	87	88	89	79	90
Totalt	(86) 85	(83) 85	(83) 83	(89) 88	(74) 90	(83) 84	(85) 85

→ → → → → → →

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2013-2025

Trosa kommuns utveckling 2013-2025 (index)

HME 2024-2025

Rankinglista 2024-2025 (totalt 150 kommuner)

HME-enkäter Rankinglista	Motivation	Ledarskap	Styrning	Totalt
Vetlanda (2024)	86	87	85	86
Trosa (2025)	84	85	85	85
Vallentuna (2025)	84	84	84	84
Vaggeryd (2024)	85	83	83	84
Solna (2024)	81	83	84	83
Katrineholm (2025)	80	82	82	81
Vingåker (2024)	84	81	76	80
Eskilstuna (2024)	77	77	82	78
Strängnäs (2024)	79	80	77	79
Gnesta (2024)	79	78	76	79
Oxelösund (2024)	79	76	80	78
Nyköping (2024)	77	78	80	78
Bräcke (2024)	74	77	74	75
Surahammar (2024)	73	71	75	73

13

Kommunkontoret
Mia Kehrer
HR-partner
0156-52009
Mia.kehrer@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2025-11-10
Diarienummer
KS/2025:136

Revidering av personalpolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderad personalpolicy för Trosa kommun.

Sammanfattning av ärendet

Personalpolicyn har reviderats för att tydliggöra ansvar, förväntningar och samspel mellan medarbetarskap och ledarskap.

Ärendet

Personalpolicyn har genomgått en omfattande revidering för att tydligare spegla Trosa kommuns ambition för medarbetarskap och ledarskap samt värdegrund. Den nya policyn klargör förväntningar och ansvar för både medarbetare och chefer och har tagit inspiration från Stockholms stads personalpolicy. De fackliga organisationerna har givits möjlighet att inkomma med synpunkter och står bakom policyn. Den omfattar samtliga medarbetare inom kommunen och ersätter tidigare version.

Beslutsunderlag

- Förslag till reviderad personalpolicyn för Trosa kommun
- Nuvarande personalpolicy: [personalpolicy.pdf](#)

Beslut till

Kommunfullmäktige

Personalpolicy för Trosa kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige **2025-XX-XX**
/SammanträdespunktBeslutnummer/, KS/2025:136
Dokumentkategori: Styrdokument
Dokumenttyp:

Innehållsförteckning

Om personalpolicyn.....	2
Tillsammans skapar vi värde	2
Kompetens, utveckling och lärande.....	3
Kommunikation och delaktighet.....	4
Hälsa och arbetsmiljö	4
Lön.....	5

Om personalpolicyn

Den här personalpolicyn är ett gemensamt stöd för hur vi tillsammans bidrar till en hållbar och attraktiv arbetsplats i Trosa kommun. Policyn beskriver vilka förväntningar vi har på varandra som medarbetare och vilket ansvar vi delar. Syftet är att skapa en arbetskultur där engagemang, tillit, och kompetens får utrymme att växa.

Alla som arbetar i Trosa kommun omfattas av personalpolicyn. Den gäller i hela organisationen, oavsett roll eller verksamhet.

Fastlagd kurs för Trosa kommun som grund

Personalpolicyn utgår ifrån Trosa kommuns första styrande dokument *Fastlagd kurs för Trosa kommun*. En vision om vad Trosa kommun ska vara och vår värdegrund, som sätter medborgarnas behov och önskemål i centrum och bygger på principer som kvalitet, enkelhet, flexibilitet och samarbete. Det är en gemensam kompass som hjälper oss att skapa tydlighet och sammanhang i vårt arbete.

Tillsammans skapar vi värde

Vi når längst när vi arbetar med ett tydligt uppdrag, en gemensam riktning och en vilja att leverera nytta, på ett enkelt och effektivt sätt. Vi skapar resultat genom att varje medarbetare förstår sitt ansvar, tar initiativ och utvecklar sitt arbetssätt i linje med verksamhetens mål och uppdrag.

Tillsammans skapar vi förutsättningar för hög kvalitet, god service och effektivt resursutnyttjande. Det kräver ett engagerat och närvarande ledarskap i samspel med ett aktivt medarbetarskap där lärande, återkoppling och ständiga förbättringar är en naturlig del av vardagen.

Som medarbetare i Trosa kommun

- tar du ansvar för ditt uppdrag genom att anpassa och utveckla ditt arbetssätt utifrån verksamhetens behov och mål.
- bidrar du till en öppen och samarbetsinriktad kultur genom att vara nyfiken, ge och ta emot återkoppling för att tillsammans förbättra verksamheten.

Som chef i Trosa kommun ansvarar du även för att

- skapa medvetenhet hos medarbetarna om verksamhetens uppdrag och framtida behov utifrån hur kommunen utvecklas och förändras över tid.
- engagera medarbetarna i att tillsammans hitta kloka sätt att organisera och utveckla arbetet.
- följa upp resultat och arbetssätt tillsammans med medarbetarna för att skapa förutsättningar för reflektion och fortsatt utveckling i verksamheten.

Kompetens, utveckling och lärande

Rätt person på rätt plats

För att lyckas med våra uppdrag behöver vi ha rätt kompetens på rätt plats, både idag och i framtiden. Därför rekryterar vi kompetensbaserat med fokus på både kommunens verksamhetens behov och organisationens mål och utmaningar.

En bra start i det nya arbetet

Som nyanställd ska man känna sig välkommen, trygg och få stöd att komma in i arbetet, verksamheten och gemenskapen. En god introduktion lägger grunden och sker både genom en gemensam introduktionsdag för hela kommunen och genom en introduktion på den egna arbetsplatsen.

Kompetens som växer med uppdraget

Vi tar vara på den kompetens som redan finns i organisationen och ser till att den utvecklas i takt med verksamhetens krav och förändringar. Att utvecklas i sitt yrke kan betyda många saker, som att bredda sin kunskap, ta mer ansvar eller pröva en ny roll. När utveckling utgår från både individens drivkrafter och verksamhetens behov, stärks hela organisationen.

Utveckling för individ och verksamhet

Vi uppmuntrar utveckling både inom kommunen och vidare utanför, när det känns rätt för individen. Ett hållbart arbetsliv handlar om att se förändring som en möjlighet till lärande och att våga pröva något nytt.

En kultur som främjar lärande

Vi vill ha en arbetsplatskultur som bygger på delaktighet, engagemang och en vilja att ständigt lära. Vi tror att människor som får växa, lära av varandra och utvecklas i sitt arbete skapar värde för sig själva, för verksamheten och för dem vi finns till för.

Som medarbetare i Trosa kommun

- tar du ansvar för att som nyanställd vara aktiv i din egen introduktion och stöttar nya kollegor att komma in i både arbete och gemenskap.
- håller du din kompetens aktuell utifrån verksamhetens behov.
- bidrar du aktivt till verksamhetens utveckling genom att vara nyfiken, dela med dig av din kunskap och prova nya arbetssätt.

Som chef i Trosa kommun ansvarar du även för att

- utifrån ett helhetsperspektiv förutse vilka kompetenser verksamheten behöver framåt och skapa förutsättningar för att medarbetare ska kunna utvecklas i den riktningen

- uppmuntra lärande inom organisationen och när det är möjligt i samverkan med andra verksamheter, så att både individ och kommunen utvecklas.
- säkerställa att nya medarbetare får en introduktion som ger dem förståelse för uppdraget, sammanhanget och kulturen i Trosa kommun.

Kommunikation och delaktighet

Vi har alla ett ansvar för hur vi pratar med varandra och för att bidra till ett öppet och respektfullt samtalsklimat. En arbetsplats där vi är tydliga och lyhörda och där medarbetare får vara delaktiga skapar inte bara engagemang utan också arbetsglädje, trygghet och en hållbar arbetsmiljö över tid.

Vi samverkar med fackliga organisationer för att hitta lösningar som är genomtänkta, hållbara och fungerar i praktiken.

Som medarbetare i Trosa kommun

- delar du med dig av dina idéer och tankar för att förbättra arbetsplatsen.
- bemöter du andra med respekt och engagemang, exempelvis genom att lyssna aktivt.
- tar du till dig information som rör ditt arbete och ställer frågor om något är oklart.

Som chef i Trosa kommun ansvarar du även för att

- vara tydlig och empatisk i din kommunikation så att budskapet blir lätt att förstå och förmedlas med omtanke.
- skapa forum och tillfällen där medarbetare kan delta, påverka och dela sina tankar, exempelvis under arbetsplatsträffar (APT).
- informera och involvera fackliga företrädare i god tid för att skapa förutsättningar för en konstruktiv dialog.

Hälsa och arbetsmiljö

Trosa kommun ska erbjuda ett hållbart arbetsliv där vi genom ett systematiskt främjande och förebyggande arbetsmiljöarbete skapar en arbetsmiljö där vi mår bra, känner oss trygga och får möjlighet att utvecklas.

Tydligt ledarskap, en välfungerande arbetsorganisation och rätt verktyg är viktiga förutsättningar, men den goda arbetsmiljön formas framför allt i det dagliga samspelet. Vi har alla en viktig roll i att bidra till en kultur där vi trivs, presterar och utvecklas tillsammans.

Som medarbetare i Trosa kommun

- bemöter du andra med respekt och tar ansvar för att bidra till goda arbetsrelationer.

- tar du ansvar för din hälsa och berättar för din chef om det finns något som påverkar din arbetssituation.
- följer du gällande rutiner, rapporterar risker eller arbetsmiljöproblem, och deltar i det gemensamma arbetsmiljöarbetet för att skapa en säker och hållbar arbetsplats.

Som chef i Trosa kommun ansvarar du även för att

- jobba aktivt och förebyggande kring arbetsmiljö och rehabilitering.
- vara lyhörd inför medarbetarnas arbetssituation för att tidigt identifiera och åtgärda arbetsmiljörelaterade utmaningar.
- motverka kränkande särbehandling och främja en kultur präglad av respekt och inkludering.

Lön

Lönesättning ska koppla till ansvar, prestation och utveckling. I Trosa kommun tillämpar vi individuell och differentierad lönesättning. Det innebär att lönen sätts utifrån arbetets innehåll och det värde medarbetaren bidrar med till verksamhetens mål, kvalitet och utveckling.

Förväntningar, mål och kriterier ska vara tydliga, förankrade och följas upp genom dialog, till exempel i medarbetar- och lönesamtal. All lönesättning i Trosa kommun ska vara saklig, jämställd och fri från diskriminering.

Som medarbetare i Trosa kommun:

- tar du reda på vilka förväntningar, mål och lönekriterier som gäller för dig.
- har du möjlighet att påverka din löneutveckling genom engagemang, ansvar och prestation i arbetet.
- deltar du aktivt i medarbetarsamtal och lönesamtal.

Som chef i Trosa kommun ansvarar du även för att:

- genomföra årliga medarbetar- och lönesamtal, kommunicera lönekriterier och förklara hur väl medarbetaren uppfyller dessa.
- tillsammans med medarbetaren formulera tydliga mål och förväntningar, och följa upp dem regelbundet.
- säkerställa att lönesättningen är saklig, jämställd och fri från diskriminering.

14

Nytt aktieägaravtal och ny bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen AB samt ägartillskott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till nytt aktieägaravtal och ny bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen AB.
2. Kommunstyrelsens ordförande bemyndigas att underteckna nytt aktieägaravtal.
3. Kommunfullmäktige beslutar att betala ett aktieägartillskott om 34 600 kr till Energikontoret i Mälardalen AB, finansiering sker inom kommunstyrelsens befintliga ram.

Sammanfattning av ärendet

Energikontoret i Mälardalen AB är ett kommunägt bolag som stöttar företag och offentlig verksamhet med energieffektivisering och hållbar omställning. Trosa kommun äger 1,73 procent av aktierna i bolaget. Ett förslag till nytt aktieägaravtal och ny bolagsordning har tagits fram för Energikontoret i Mälardalen AB. Det nya aktieägaravtalet innebär bland annat att den årliga aktieägaravgiften för kommunerna höjs i jämförelse med tidigare avtal och att avgiften årligen räknas upp enligt arbetskostnadsindex AKI.

Samtliga ägarkommuner behöver godkänna aktieägaravtalet senast 31 december 2025 för att avtalet ska kunna träda i kraft den 1 januari 2026. Det nya avtalet ersätter tidigare aktieägaravtal fastställt av bolagsstämman den 13 maj 2020.

Vid årsstämman den 14 maj 2025 för Energikontoret i Mälardalen AB beslutades att ägarna skulle tillskjuta ett engångsbelopp om 2 miljoner kronor för verksamhetsåret 2025 till Energikontoret i Mälardalen AB. Trosa kommun är delägare i aktiebolaget med 1,73 procent av aktierna och ska tillskjuta ett engångsbelopp motsvarande sin ägarandel, vilket innebär 34 600 kr.

Johan Sandlund
Kommunchef

Sandra Berwing
Kommun-/Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

- Förslag till nytt aktieägaravtal
- Förslag till ny bolagsordning
- Protokoll från årsstämman för Energikontoret i Mälardalen 2025-05-14.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB, 556134-8698

Detta aktieägaravtal reglerar aktieägarnas gemensamma ägande av Energikontoret i Mälardalen AB ("Bolaget").

De parter som förtecknats i Bilaga 1 äger tillsammans samtliga aktier i bolaget, med den fördelning som där anges.

1 Bolaget och dess verksamhet

Parterna ska gemensamt äga Bolaget, med aktiekapital uppgående till minst 500 000 kr.

Bolagets verksamhet ska bedrivas i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och de övergripande verksamhetsmål som beskrivs i verksamhetsplan för aktuella verksamhetsår.

2 Bolagets firma

Bolagets firma ska vara Energikontoret i Mälardalen AB.

3 Bolagsordning

Bolagets bolagsordning ska ha det innehåll som framgår av Bilaga 2.

Vid bristande överensstämmelse mellan innehållet i bolagsordningen i dess gällande eller framtida lydelse och detta aktieägaravtal ska, aktieägarna emellan, aktieägaravtalets bestämmelser ha företräde.

4 Bolagets lokalisering

Bolaget ska ha sitt säte och huvudkontor i Eskilstuna.

5 Styrelse

De sju ägarna med flest aktier har rätt att utse var sin styrelseledamot, och nästkommande sju aktieägare utifrån ägarandel har rätt att utse var sin styrelsesuppleant. Styrelsesuppleanterna har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsemöten. Övriga aktieägare har per aktieägare rätt att ha en (1) representant närvarande på styrelsemöte, denna representant äger även rätt att yttra sig.

I styrelsen ska ingå representation av förtroendevalda från lokal nivå. Ambitionen är att styrelsen ska bemannas av såväl förtroendevalda som tjänstepersoner samt sakkunniga, och att jämställdhet och mångfald ska eftersträvas.

Styrelsen ska på kallelse av ordförande sammanträda minst fyra gånger per år. Kallelse ska ske genom e-postmeddelande minst sju dagar före sammanträde ska hållas. I särskilt brådskande fall får dock kallelse skickas senare under förutsättning att Styrelsen samtidigt också sammankallas muntligen och att alla styrelseledamöter beretts möjlighet att delta i och förbereda sig inför sammanträdet.

6 Information till aktieägare

Aktieägare har skyldighet att informera övriga aktieägare om interna frågor som har betydelse för delägandet samt frågor som för bolagets verksamhet är av betydelse.

Styrelsen ska utan dröjsmål informera aktieägarna om en rättslig process inletts mot Bolaget.

7 Lekmannarevisor

Lekmannarevisor utses på det sätt bolagsordningen föreskriver.

8 Årsstämma

Årsstämman ska avhållas då så erfordras enligt lag eller enligt bolagets bolagsordning.

9 Revisor

Revisor utses på det sätt bolagsordningen föreskriver.

10 Firmateckning

Firman tecknas på det sätt bolagsordningen föreskriver.

11 Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras genom aktiekapital, anslag, projektmedel, serviceavgifter, uppdragsfinansiering samt i övrigt genererade medel och/eller upplåning.

Utöver ovanstående ska aktieägarna årligen tillskjuta 2 000 000 (tvåmiljoner) kronor i basfinansiering ("**Basfinansieringen**"), vilket årligen räknas upp enligt arbetskostnadsindex AKI med bas 1 oktober 2025. Basfinansieringen erläggs av en eller flera aktieägare eller av annan offentlig aktör. Om inte aktieägarna skriftligen överenskommit om annan fördelning, fördelas Basfinansieringen mellan aktieägarna utifrån ägarandel.

Under förutsättning av att bolagets verksamhet i övrigt genererar överskott ska det återinvesteras i verksamheten, och således inte utgå som aktieutdelning eller annan form av värdeöverföring till ägarna.

12 Utökning/Förändring av ägarkretsen/aktiekapitalet

Ny aktieägare ska teckna aktier motsvarande 1 aktie per 100 invånare inom företrätt geografisk kommun/region. Ny aktieägare ska vara kommun eller region inom Mälardalen. Så länge Eskilstuna

kommun äger ett aktieöverskott, med avseende på antal aktier varje part ska äga, nyttjas dessa aktier i första hand för nya delägare. Skulle ytterligare intressent önska bli aktieägare i bolaget, efter att Eskilstunas aktieinnehav reducerats till att motsvara invånarantalet i Eskilstuna kommun, ska aktieteckning ske genom riktad nyemission.

Befintliga aktieägare tillstyrker nyemission av aktier under förutsättning av att ny aktieägare förklarar sig beredd att inträda som delägare bland övriga delägare i aktieägaravtalet.

13 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Fullmäktiges ställningstagande före beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt regleras i bolagsordningen.

14 Överlåtelse av avtalet

Parts rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal får ej pantsättas.

15 Avtalets upphörande

Detta avtal gäller i fem år från dess undertecknade och – om parterna dessförinnan inte enas om att avsluta verksamheten – förlängs automatiskt med fem år åt gången om part ej säger upp avtalet senast ett år före avtalstidens utgång.

16 Ändringar

Ändring av och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och undertecknade av parterna.

17 Tvist

Tvist i anledning av detta avtals tillkomst, tillämpning och/eller tolkning ska i första hand avgöras genom förhandling mellan Parterna. Om en förhandlingslösning inte kan nås ska tvisten slutligen avgöras av svensk allmän domstol med Eskilstuna tingsrätt som första instans.

18 Ikraftträdande

Detta aktieägaravtal gäller från och med 1 januari 2026 under förutsättning att samtliga aktieägares kommunfullmäktige då fattat beslut om att anta detta aktieägaravtal och ersätter befintligt aktieägaravtal fastställt av bolagsstämman den 13 maj 2020.

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
4(24)

Bilaga 1

Reviderad 2025-03-24
Ny ägare genom överlåtelse
Ny ägare genom emission

Aktieägare

Följande aktieägare är parter i detta aktieägaravtal. Bolagets aktier ägs enligt följande.

	<u>Antal aktier</u>	<u>Andel</u>
Västerås Stad, 212000-2080	1310 st	22,70 %
Eskilstuna kommun, 212000-0357	1300 st	22,53 %
Nyköpings kommun, 212000-2940	490 st	8,49 %
Enköpings kommun, 212000-0282	420 st	7,28 %
Katrineholms kommun, 212000-0340	320 st	5,55 %
Strängnäs kommun, 212000-0365	300 st	5,20 %
Hallstahammars kommun, 212000-2064	170 st	2,95 %
Flens kommun, 212000-0332	160 st	2,77 %
Heby kommun, 212000-2049	150 st	2,60 %
Arboga kommun, 212000-2122	150 st	2,60 %
Knivsta kommun, 212000-3013	140 st	2,43 %
Fagersta kommun, 212000-2106	140 st	2,43 %
Oxelösunds kommun, 212000-0324	120 st	2,08 %
Gnesta kommun, 212000-2965	100 st	1,73 %
Trosa kommun, 212000-2957	100 st	1,73 %
Vingåkers kommun, 212000-0308	100 st	1,73 %
Surahammars kommun, 212000-2031	100 st	1,73 %
Kungsörs kommun, 212000-2056	90 st	1,56 %
Norbergs kommun, 212000-2072	60 st	1,04 %
Skinnskattebergs kommun, 212000-2023	50 st	0,87 %
Summa:	5 770 st	100 %

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
5(24)

Signaturer aktieägare

Eskilstuna kommun
Organisationsnummer: 212000-0357
631 86 Eskilstuna

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
6(24)

Signaturer aktieägare

Mälarenergi AB
Organisationsnummer: 556448-9150
721 Västerås

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Mälarenergi överlåter 1310 aktier till Västerås Stad

Västerås Stad
Organisationsnummer: 212000-2080
721 87 Västerås

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
7(24)

Signaturer aktieägare

Nyköpings kommun
Organisationsnummer: 212000-2940
611 83 Nyköping

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
8(24)

Signaturer aktieägare

Ena Energi AB
Organisationsnummer: 556153-8389
745 25 Enköping

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Ena Energi överlåter 420 aktier till Enköpings kommun

Enköpings kommun
Organisationsnummer: 212000-0282
745 34 Enköping

Ort och datum:

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
9(24)

Signaturer aktieägare

Katrineholms kommun
Organisationsnummer: 212000-0340
641 80 Katrineholm

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
10(24)

Signaturer aktieägare

Strängnäs kommun
Organisationsnummer: 212000-0365
645 80 Strängnäs

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
11(24)

Signaturer aktieägare

Flens kommun
Organisationsnummer: 212000-0332
642 81 Flen

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
12(24)

Signaturer aktieägare

Knivsta kommun
Organisationsnummer: 212000-3013
741 75 Knivsta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
13(24)

Signaturer aktieägare

Gnesta kommun
Organisationsnummer: 212000-2965
646 80 Gnesta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
14(24)

Signaturer aktieägare

Trosa kommun
Organisationsnummer: 212000-2957
619 80 Trosa

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
15(24)

Signaturer aktieägare

Vingåkers kommun
Organisationsnummer: 212000-0308
643 80 Vingåker

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
16(24)

Signaturer aktieägare

Oxelösunds kommun
Organisationsnummer: 212000-0324
613 81 Oxelösund

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
17(24)

Signaturer aktieägare

Fagersta kommun
Organisationsnummer: 212000-2106
737 80 Fagersta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
18(24)

Signaturer aktieägare

Kungsörs kommun
Organisationsnummer: 212000-2056
736 21 Kungsör

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
19(24)

Signaturer aktieägare

Hallstahammars kommun
Organisationsnummer: 212000-2064
734 80 Hallstahammar

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
20(24)

Signaturer aktieägare

Heby kommun
Organisationsnummer: 212000-2049
744 32 Heby

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
21(24)

Signaturer aktieägare

Arboga kommun
Organisationsnummer: 212000-2122
732 21 Arboga

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
22(24)

Signaturer aktieägare

Surahammars kommun
Organisationsnummer: 212000-2031
735 23 Surahammar

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
23(24)

Signaturer aktieägare

Skinnskattebergs kommun
Organisationsnummer: 212000-2023
739 22 Skinnskatteberg

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
24(24)

Signaturer aktieägare

Norbergs kommun
Organisationsnummer: 212000-2072
738 21 Norberg

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen AB

§1 Bolagets firma

Bolagets firma är Energikontoret i Mälardalen AB.

§2 Föremål för bolagets verksamhet

Bolaget ska verka för en hållbar utveckling i Mälardalen genom information, rådgivning, energiplanering, medverkan i projekt på området, uppföljning och utvärdering av energihushållningsprojekt samt spridning av resultaten och liknande verksamhet. Bolagets verksamhet inriktar sig främst på hushållens, samhällets och de små och medelstora företagens energiefterfrågan i regionen.

Bolaget skall främst samarbeta med kommuner, myndigheter och företag på såväl lokal, nationell som internationell nivå.

§3 Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att med iakttagande av de kommunala självkostnads- och likställighetsprinciperna och inom ramen för nationella miljö kvalitetsmål särskilt målen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö främja energieffektivitet och förnybara energikällor i Mälardalen.

§4 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Eskilstuna kommun, Södermanlands län.

§5 Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 500 000 kronor och högst 2 000 000 kronor.

§6 Antalet aktier

Antalet aktier skall vara lägst 5 000 och högst 20 000.

§7 Styrelse och lekmannarevisor

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lägst två och högst elva suppleanter.

Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter utses av fullmäktige i respektive aktieägar kommun.

§8 Lekmannarevisor

Lekmannarevisor utses av den kommun som innehar den största aktieposten. Lekmannarevisorns granskningsrapport tillställs samtliga aktieägar kommuner.

§9 Revisorer

Bolaget skall ha minst en av bolagsstämman utsedd revisor med eller utan revisorssuppleant.

§10 Kallelse till bolagsstämma och årsstämma

Kallelse till bolagsstämma och årsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§11 Tid för årsstämma

Årsstämman skall hållas senast under juni månad efter avslutat räkenskapsår.

§12 Ärenden på ordinarie årsstämma

På ordinarie årsstämma skall följande ärenden förekomma:

- 1 Stämmans öppnande
- 2 Fastställande av dagordning och val av ordförande vid stämman
- 3 Upprättande och godkännande av röstlängd
- 4 Val av en eller två justerare
- 5 Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
- 6 Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport
- 7 Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
- 8 Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer
- 9 Val av styrelseledamöter samt revisorer och revisorssuppleant, när så skall ske
- 10 Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

§13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Dock äger verkställande direktören rätt att ensam teckna bolagets firmabeträffande sådan löpande förvaltningsåtgärd som enligt aktiebolagslagen ankommer på verkställande direktören.

§15 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget skall bereda aktieägarna möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§16 Förköp

Aktieägare som önskar överlåta alla eller del av sina aktier i bolaget och som inte begärt samtycke enligt nedan ska göra en skriftlig anmälan till styrelsen och erbjuda övriga aktieägare att köpa aktierna. Av anmälan ska framgå de villkoren som gäller för köpet.

Styrelsen ska genast skicka ett skriftligt meddelande om erbjudandet till de övriga aktieägarna. Den aktieägare som vill köpa aktier måste skriftligen meddela styrelsen senast inom två månader

räknat från anmälan. Det ska vara möjligt att köpa ett färre antal aktier än vad som ingår i erbjudandet.

Om flera som har rätt att köpa aktierna anmäler sig ska alla aktier, så långt det är möjligt, delas mellan dem i förhållande till det antal aktier som de äger i aktiebolaget. Resterande aktier ska delas genom en lottning som ska göras av styrelsen. Om någon som har rätt att köpa aktierna begär det ska lottningen göras av notarius publicus.

De förköpta aktierna ska betalas inom en månad räknat från när priset blev bestämt.

Avstår övriga aktieägare från att anta avgivet anbud eller har inte övriga aktieägare lämnat svar på förköpserbjudandet inom svarsfristen äger erbjudande Part rätt att, inom en tidsperiod av sextio (60) dagar från det att svarsfristen löpt ut, överlåta de erbjudna aktierna till annan kommun eller region inom Mälardalen utan privat ägande.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader räknat från den dag då den som vill förköpa aktierna anmälde det.

Dessa förköpsbestämmelser ska inte tillämpas vid överlåtelse av aktier från en befintlig aktieägare till ett annat bolag inom samma koncern förutsatt att överlåtelsen sker till ett helägt dotterbolag eller från ett helägt dotterbolag till kommunen inom den koncernen.

§17 Samtyckesförbehåll

Överlåtelse av aktier till ny ägare på annan grund än förköp enligt ovan får ske endast genom samtycke.

Den som vill överlåta aktier i aktiebolaget ska göra en skriftlig ansökan om samtycke hos aktiebolagets styrelse. Ansökan ska visa vem aktierna är tänkt att överlåtas till och villkoren för överlåtelsen. Det ska också stå i ansökan om överlåtaren vill att styrelsen ska bestämma vem som får överta aktierna om styrelsen inte ger sitt samtycke. Styrelsen beslutar om samtycke ska ges eller inte. Styrelsen ska meddela sitt beslut inom två månader från ansökan. Samtycke kan bara ges för alla aktier som ansökan gäller.

De aktier som överlåts till en köpare som styrelsen bestämt ska betalas inom en månad från den tidpunkt då priset på aktierna blev bestämt.

Om någon aktieägare är missnöjd med styrelsens beslut att ge eller inte ge samtycke får den väcka talan vid allmän domstol inom en månad från det att beslutet skickades till den aktieägare som begärt samtycket.

Detta samtyckesförbehåll ska inte tillämpas vid överlåtelse av aktier från en befintlig aktieägare till ett annat bolag inom samma koncern förutsatt att överlåtelsen sker till ett helägt dotterbolag eller från ett helägt dotterbolag till kommunen inom den koncernen.

§18 Ändring av bolagsordningen

Bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i respektive aktieägar kommun.

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Protokoll ordinarie årsstämma, Energikontoret i Mälardalen 2025 05 14

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll Årsstämma 14 maj 2025_Energikontoret i Mälardalen AB org nr 556134-8698.pdf

Storlek: 227963 byte

Hashvärde SHA256:

ecdfdb0edb62732b82ebaef8f2f0a09415d0ee0c5e5e7791d840f764e9d05129

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 4:

Dick Jimmy Jansson

Signerat med BankID 2025-05-16 11:18 Ref: 0196d862-d6ca-7458-8941-9d7140584201

REINDER NISPELING

Signerat med BankID 2025-05-16 11:16 Ref: 0196d861-3636-7286-a9af-0240e620a6c6

Rolf Peter Book

Signerat med BankID 2025-05-16 09:54 Ref: 0196d815-e46f-7f53-a505-fcfff2476d4f

Helena Maria Elisabet Ek

Signerat med BankID 2025-05-16 09:42 Ref: 0196d80a-e2c3-70ea-8fec-f8acc296134c

Protokoll från ordinarie årsstämma för Energikontoret i Mälardalen (organisationsnummer 556134-8698), den 14 maj 2025

1. Stämmans öppnande

Stämman öppnades av styrelsens ordförande, Torbjörn Claesson, samtliga närvarande hälsades välkomna.

2. Fastställande av dagordning och val av ordförande samt sekreterare vid stämman

Stämman fastställde dagordningen. Till stämmans ordförande valdes Jimmy Jansson och till sekreterare Helena Ek.

3. Upprättande och godkännande av röstlängd

Röstlängden godkändes av stämman.

RÖSTLÄNGD 2025	Antal aktier	Andel i %	Stämmoombud
Västerås stad	1 310	22,7	Johan Olsson
Eskilstuna kommun	1 300	22,53	Jimmy Jansson
Nyköpings kommun	490	8,49	<i>Urban Granström – meddelat förhinder</i>
Enköpings kommun	420	7,28	Peter Book
Katrineholms kommun	320	5,55	Reijo Eriksson
Strängnäs kommun	300	5,2	Lennart Larsson
Hallstahammars kommun	170	2,95	Reinder Nispeling
Flens kommun	160	2,77	<i>Peter Munter – meddelat förhinder</i>
Heby kommun	150	2,6	Per Möller
Arboga kommun	150	2,6	<i>Mats Öhgren – meddelat förhinder</i>
Knivsta kommun	140	2,43	Daniel Boström
Fagersta kommun	140	2,43	Jimmy Karlsson
Oxelösunds kommun	120	2,08	<i>Göran Bernhardsson – meddelat förhinder</i>
Gnesta kommun	100	1,73	Sven Anderson
Trosa kommun	100	1,73	Sam Dandemar
Vingåkers kommun	100	1,73	Lennart Andersson
Surahammars kommun	100	1,73	<i>Johanna Olofsson – meddelat förhinder</i>
Kungsörs kommun	90	1,56	Rune Larsen
Norbergs kommun	60	1,04	Henry Lehto
Skinnskattebergs kommun	50	0,87	<i>Jonny Emtin – meddelat förhinder</i>
TOTALT:	5 770	100	

4. Val av två justerare

Till justerare utsågs Peter Book och Reinder Nispeling.

5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

Kallelse till stämman har skett genom brev daterat 2025-04-16 till samtliga ägarkommuners registratoradress. Ägarombuden kallades personligen via e-post 2025-04-16. Konstaterades att stämman är i behörig ordning kallad.

6. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport.

Framlades Energikontoret i Mälardalen AB:s årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport för räkenskapsåret 2024-01-01 – 2024-12-31

Stämman beslutade att godkänna årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport.

7. Stämman beslutade att:

- a) Fastställa framlagd resultat- och balansräkning.
- b) Disponera bolagets resultat enligt i årsredovisningen angivna förslag.
- c) Bevilja ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.

8. Fastställande av arvoden till styrelsen och revisorer

Stämman beslutade att inget arvode ska utgå till styrelseledamöter.

Auktoriserad revisor arvoderas enligt räkning, inget arvode ska utgå till lekmannarevisor.

9. Val av styrelseledamöter samt revisor, revisorssuppleant samt lekmannarevisor

Stämman beslutar val av styrelseledamöter, suppleanter och revisorer enligt nedan.

Dessa kvarstår intill slutet av årsstämma 2025.

Ledamöter:

Anna Jungmarker, Västerås stad

Kristina Birath, Eskilstuna kommun

Maria Ljungblom, Nyköpings kommun

Daniel Jansson Hammargren, Enköpings kommun - **NYVAL**

Gunnar Ljungqvist, Katrineholms kommun

Jacob Högfeldt, Strängnäs kommun

Peter Ristikartano, Hallstahammars kommun

Suppleanter:

Ann-Charlotte Munter Flen kommun - **NYVAL**

Lena Gunnarsdotter, Heby kommun - **NYVAL**

Samuel Strömgren, Arboga kommun

Thomas Malmer, Knivsta kommun

Lisa Ekberg, Fagersta kommun

Klas Lundbergh, Oxelösunds kommun

Ingrid Jerneborg Glimne, Gnesta kommun

Rasmus Delteus, Trosa kommun - **NYVAL**

Robert Davidsson, Vingåkers kommun

Rune Larsen, Kungsörs kommun

Maria Granberg, Surahammars kommun

Olle Rahm, Norbergs kommun - **NYVAL**

Lennart Lidquist, Skinnskattebergs kommun - **NYVAL**

Stämman beslutade att välja KPMG AB, org.nr. 556043-4465 ("KPMG"). Förutsatt att den planerade verksamhetsöverlåtelsen mellan KPMG och KPMG Novo Revision, skatt och rådgivning i Sverige AB, org.nr. 559480-5169 ("KPMG Novo") ("Transaktionen") sker, beslutar stämman att utse KPMG Novo till revisor Cecilia Kvist som huvudansvarig revisor, från och med dagen då Transaktionen genomförs. Om Transaktionen inte genomförs ska nuvarande revisor kvarstå.

Asta Matikainen Lecklin, Västerås stads kommunrevision, väljs som lekmannarevisor.

10. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

- a. Västerås stads enhetschef för budget och styrning, Johan Olsson, föredrog ärendet om justering av aktieägaravtalet vilket avser gälla från och med år 2026. Västerås, Eskilstuna och Nyköping, som bolagets tre största ägare har ansvar för framskrivning av nytt aktieägaravtal. Västerås stad genomför en enklare due diligence av bolaget under maj månad. Nytt aktieägaravtal förväntas vara färdigt och förankras med övriga ägare veckan före midsommar. Därefter fastställs ett nytt aktieägaravtal vid en extra bolagsstämma under hösten 2025.
- b. Årsstämman beslutar att godkänna förslaget om tillskjutande av 2 miljoner för verksamhetsåret 2025 som ett engångsbelopp, utbetalningen sker genom att de ägare som har klart med sin interna process och kan genomföra utbetalningen direkt verkställer detta, de ägare som behöver mer tid för sin interna process genomför detta skyndsamt och verkställer därefter utbetalningen, dock senast före 31 oktober 2025. Styrelsen får det formella uppdraget, att i den mån det behövs, uppvakta respektive ägare i frågan, och verkställa processen.
- c. Ärende från styrelsen till stämman om nyemission av aktier:

Stämman beslutar att bemyndiga styrelsen att fram till nästa årsstämma emittera så många aktier styrelsen finner lämpligt, samt att

- bemyndiga styrelsen att öka aktiekapitalet till högst 2 000 000 kronor.
- bemyndiga styrelsen att nyemittera upp till totalt 20 000 aktier.
- nyemission sker utan företrädesrätt för befintliga ägare.
- rikta nyemissionen till regioner och kommuner alt. offentligägt bolag i inom det geografiska verksamhetsområdet.
- nyemission sker till ett nominellt värde om 100 kronor per aktie (teckningskurs).
- nya aktier tecknas genom betalning kontant, inom 30 dagar.
- nya aktieägare ansluter sig till befintligt aktieägaravtal och tecknar serviceavtal med bolaget från innevarande räkenskapsår.
- nya aktiers rättigheter och skyldigheter tillämpas från och med det räkenskapsår som beslut om tilldelning tas.
- vinstutdelning för de nya aktierna får utgå för innevarande räkenskapsår.

11. **Ordföranden avslutade ordinarie årsstämma.** Ordförande tackade styrelsen och vd för ett väl utfört arbete och ägarombud för engagemang vid ordinarie årsstämma.

Eskilstuna, 14 maj 2025

Se digital signering för tid och datum.

Stämмоordförande: Jimmy Jansson

Sekreterare: Helena Ek

Justerare: Reinder Nispeling

Justerare: Peter Book

15

Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att de har tagit del av redovisningen.

Ärendet

Kommunkontoret har gjort en sammanställning av de uppdrag som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om. Uppdrag angivna i sammanställningen bereds av berörd nämnd/styrelse.

Ärendet

	Datum för beslut	Uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
1	KF 2010-06-16, § 40	Uppdrag till TSN/SBN avseende reningsverket: 1. att reningsverket ska flyttas ifrån sin nuvarande lokalisering.	TSN/SBN	Beslutssats 3 är genomförd. Beslutssatserna 2 och 4 utgick i samband med beslut i KF 2015-11-04, § 99
2	KF 2021-06-09	1. Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda och projektera alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB. 2. Eget reningsverk i Trosa kommun med teknisk lösning Aktivslam med Bio-P kvarstår som alternativ om alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB inte genomförs.	TSN	Pågår

3	KS 2021-11-24, § 99	3. Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utreda hur de kulturarv som finns på ön bäst bevaras och tillgängliggörs.	KFN	Återrapportering av uppdrag har skett vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-10-22, § 97. Genomfört.
4	KS 2024-06-05, § 49	Kommunstyrelsen uppdrar till teknik- och servicenämnden för renhållning att genomföra en fördjupad analys kring av driften av återvinningscentralerna till delårsbokslutet och eventuell åtgärdsplan i samband med denna.	TSN	Verksamheten har utvärderat detta kopplat till utvecklingen som kommer att ske inom renhållning (FNI) och lagt en budget för 2025 samt prel. 2026-2028 som är i balans över en treårsperiod. Detta finns angivet i budget samt i marsprognos/åtgärder för ekonomi i balans som redovisats i nämnden 2025-05-08. Rapporterad i delårsbokslut för teknik- och servicenämnden samt åtgärdsplan för teknik- och servicenämnden som hanterades vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-10-22, § 95 och § 99. Genomfört.
5	KS 2024-09-04, § 68	Kommunstyrelsen ger i uppdrag till kommunchefen att utreda ökad samordning mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik.	KS	Återrapporterades muntligen vid KS 2025-06-04, § 45. En skriftlig rapport hanteras vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-11-19.
6	KS 2024-10-23, § 139	Kommunstyrelsen uppdrar till kommunkontoret att tillsammans med teknik- och servicenämnden att genomföra en fördjupad analys kring prissättningen av interna projektledarresurser.	KS/TSN	Analys av prissättning av interna projektledarresurser är genomfört. Justering av prissättning har skett och uppföljning har skett under året. Genomfört.
7	KS 2025-09-03, § 78	Kommunstyrelsen uppdrar åt planutskottet att ta fram en fördjupningsstudie för området invid Ostlänkens resecentrum i Vagnhärad.	Planutskottet	Pågår

16

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Kommun-/Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2025-11-10
Diarienummer
KS/2025:31

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2025-11-10.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds fyra motioner för besvarande i kommunfullmäktige den 12 november 2025.

Sandra Berwing
Kommun-/Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

- Beredningsläget för obesvarade motioner mandatperioden 2023-2026, 2025-11-10.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Kommun-/Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Bilaga
Datum
2025-11-10
Diarienummer
KS/2025:31

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026

	Motion	Ställd av	Anmäld i KF	Remitterad till	Beredningsläget
1	Förbättring av krisstöd och sorgstöd i Trosa kommun (KF/2024:26)	Magnus Johansson (S)	2024-11-06 § 80	Humanistiska nämnden	Motionen bereds för besvarande i fullmäktige 2025-11-12
2	Odlingslotter på Rådmansbackarna (KF/2024:27)	Johan Rehnström (SD)	2025-03-12 § 16	Samhällsbyggnadsnämnden	Motionen bereds för besvarande i fullmäktige 2025-11-12
3	Bilfritt Trosa centrum - året om (KF/2025:4)	Maria Arman (MP)	2025-03-12, § 16	Kommunstyrelsens planutskott	Motionen bereds för besvarande i fullmäktige 2025-11-12
4	Grönplanering i Trosa kommun (KF/2025:5)	Maria Arman (MP)	2025-03-12, § 16	Kommunstyrelsens planutskott	Motionen bereds för besvarande i fullmäktige 2025-11-12

17

Kommunkontoret
Helena Edenberg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2025-11-12
Diarienummer
KS/2025:2

Rapportering av meddelanden till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapporteringen.

Ärendet

Rapportering av meddelanden till kommunstyrelsen används för att informera om beslut och meddelanden från myndigheter inom och utanför kommunen och som har betydelse för kommunstyrelsen.

Helena Edenberg
Kanslichef

Beslutsunderlag

Rapportering av meddelanden till kommunstyrelsen.

Rapportering av meddelanden till kommunstyrelsen

Utskrivet: 2025-11-12 14:54
Utskrivet av: Helena Edenborg

Inkommen	Beskrivning	Avsändare
2025-10-21	Protokollsutdrag från Regionala utvecklingsnämnden sammanträde den 2025-10-10 - Ny strategisk inriktning för storregional planering i östra Mellansverige	Region Sörmland
2025-10-20	Protokoll från Kommunstyrelsens planutskott 2025-10-16	Planutskottet
2025-10-23	Protokoll från Sydarkivera förbundsfullmäktige 2025-10-17	Sydarkivera
2025-10-21	Protokoll gemensam lönenämnd 2025-10-14	Gemensam lönenämnd
2025-10-29	Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård sammanträde den 2025-10-17	Region Sörmland
2025-10-29	Protokollsutdrag från Regionfullmäktiges sammanträde den 2025-10-14 - Reviderad klimat- och energistrategi för Södermanlands län	Region Sörmland
2025-09-23	Svar på fråga om kameror ställd till Daniel Portnoff (M) från Kent Petersson (SD)	Kommunfullmäktige